

ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) 2020/687**z dnia 17 grudnia 2019 r.****uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 w odniesieniu do przepisów dotyczących zapobiegania niektórym chorobom umieszczonym w wykazie oraz ich zwalczania****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie przenośnych chorób zwierząt oraz zmieniające i uchylające niektóre akty w dziedzinie zdrowia zwierząt („Prawo o zdrowiu zwierząt”) ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 47 ust. 1, art. 53 ust. 2, art. 54 ust. 3, art. 55 ust. 2, art. 58 ust. 2, art. 63 akapit pierwszy, art. 64 ust. 4, art. 67 akapit pierwszy, art. 68 ust. 3, art. 70 ust. 3, art. 72 ust. 2, art. 73 ust. 3, art. 74 ust. 4, art. 76 ust. 5, art. 77 ust. 2 i art. 272 ust. 2,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W rozporządzeniu (UE) 2016/429 ustanowiono przepisy dotyczące zapobiegania chorobom zwierząt przenoszonym się lub przenoszonym na zwierzęta lub na ludzi oraz przepisy dotyczące zwalczania takich chorób, w tym przepisy dotyczące upowszechniania wiedzy na temat chorób, gotowości na wypadek ich wystąpienia i ich zwalczania. W szczególności w rozporządzeniu (UE) 2016/429 ustanowiono przepisy dostosowane do poszczególnych chorób dotyczące zapobiegania chorobom zwierząt, o których mowa w jego art. 5, i ich zwalczania. Rozporządzenie (UE) 2016/429 stanowi również, że wspomniane przepisy dostosowane do poszczególnych chorób mają zastosowanie do gatunków zwierząt i grup gatunków zwierząt, z którymi wiąże się znaczne ryzyko rozprzestrzeniania się określonych chorób, i umieszczonych jako takie w wykazie załączonym do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2018/1882 ⁽²⁾.
- (2) Należy przyjąć przepisy uzupełniające przepisy dotyczące środków zwalczania chorób ustanowione w części III tytuł II rozporządzenia (UE) 2016/429 w odniesieniu do niektórych chorób umieszczonych w wykazie. Wspomniane przepisy uzupełniające i przepisy rozporządzenia (UE) 2016/429 są ze sobą ściśle powiązane i powinny być stosowane wspólnie. Mając na względzie prostotę, przejrzystość i łatwość stosowania przepisów, przepisy uzupełniające powinny zostać ustanowione w jednym akcie prawnym, a nie w szeregu odrębnych aktów prawnych zawierających liczne krzyżowe odniesienia, z czym wiąże się ryzyko powielania.
- (3) W tytule II rozdział 1 art. 53, art. 54 ust. 3, art. 55 ust. 2, art. 58 ust. 2, art. 63, 64, 67, 68 i 70 rozporządzenia (UE) 2016/429 odniesiono się do różnych aspektów technicznych środków wprowadzanych w przypadku podejrzenia i potwierdzenia wystąpienia chorób, o których mowa w art. 9 ust. 1 lit. a) tego rozporządzenia. Podobnie w tytule II rozdział 2 art. 72 ust. 2, art. 73 ust. 3, art. 74 ust. 4, art. 76 ust. 5 i art. 77 rozporządzenia (UE) 2016/429 odniesiono się do aspektów technicznych środków wprowadzanych w przypadku podejrzenia i potwierdzenia wystąpienia chorób, o których mowa w art. 9 ust. 1 lit. b) i c) tego rozporządzenia.
- (4) Przepisy, które należy ustanowić zgodnie z artykułami w tytule II, są ze sobą wzajemnie powiązane, ponieważ dotyczą środków zwalczania chorób odnoszących się do różnych kategorii chorób umieszczonych w wykazie, o których mowa w rozporządzeniu (UE) 2016/429. Dlatego też w celu zapewnienia skutecznego stosowania tych przepisów oraz zagwarantowania przejrzystości należy zebrać je w ramach jednego aktu delegowanego stanowiącego kompleksowy zbiór środków technicznych służących zwalczaniu chorób umieszczonych w wykazie, co przyczyni się do ogólnego uproszczenia ram prawnych w zakresie zwalczania chorób zwierząt.

⁽¹⁾ Dz.U. L 84 z 31.3.2016, s. 1.

⁽²⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2018/1882 z dnia 3 grudnia 2018 r. w sprawie stosowania niektórych przepisów dotyczących zapobiegania chorobom oraz ich zwalczania do kategorii chorób umieszczonych w wykazie oraz ustanawiające wykaz gatunków i grup gatunków, z którymi wiąże się znaczne ryzyko rozprzestrzeniania się chorób umieszczonych w tym wykazie (Dz.U. L 308 z 4.12.2018, s. 21).

- (5) Wcześniejsze przepisy w dziedzinie zwalczania chorób były zawarte w szeregu dyrektyw, z których każda była poświęcona jednej chorobie zwierząt lub kilku chorobom zwierząt. Rozporządzenie (UE) 2016/429 zastąpiło niektóre z tych przepisów, podczas gdy inne muszą zostać zastąpione niniejszym rozporządzeniem delegowanym, aby uprościć istniejące ramy prawne i wyeliminować potencjalne niespójności. Pozwoli to zapewnić wprowadzenie jasnych, zharmonizowanych i szczegółowych przepisów w zakresie zwalczania chorób zwierząt w całej Unii. Umożliwi to również stosowanie odpowiednich przepisów przez właściwe organy i podmioty i przyczyni się do poprawy przejrzystości przepisów, zapewniając tym samym możliwość lepszego reagowania na zagrożenia związane z chorobami zwierząt.
- (6) Aby jak najszybciej zlikwidować ognisko choroby kategorii A i zapewnić wysoki poziom ochrony zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt, należy ustanowić odpowiednie środki zwalczania chorób na szczeblu Unii.
- (7) Zakres niniejszego rozporządzenia powinien zatem obejmować środki zwalczania chorób kategorii A u zwierząt lądowych i wodnych, a także niektóre środki zwalczania chorób kategorii B i C. Jeżeli chodzi o choroby kategorii B i C, wspomniane środki zwalczania chorób powinny być stosowane w połączeniu z przepisami dotyczącymi nadzoru i likwidacji ustanowionymi w rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2020/689 ⁽³⁾.
- (8) Środki zwalczania chorób ustanowione w niniejszym rozporządzeniu delegowanym powinny mieć zastosowanie do zwierząt i produktów pozyskanych od lub ze zwierząt, z uwzględnieniem produktów pochodzenia zwierzęcego, materiału biologicznego, produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego i produktów pochodnych. Wspomniane produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego podlegają przepisom dotyczącym zdrowia ludzi i zwierząt ustanowionym w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 ⁽⁴⁾. Ustanowione w tym rozporządzeniu przepisy dotyczące bezpiecznego gromadzenia, unieszkodliwiania i przetwarzania produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego i produktów pochodnych mają zastosowanie w przypadku wystąpienia choroby kategorii A. We wspomnianym rozporządzeniu nie przewidziano jednak środków zwalczania chorób ani ograniczeń, które można byłoby zastosować w takich przypadkach. Dlatego też w niniejszym rozporządzeniu delegowanym powinno się przyjąć stosowne przepisy w tym zakresie.
- (9) W dyrektywie 2008/68/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽⁵⁾ ustanowiono przepisy dotyczące bezpiecznego transportu towarów niebezpiecznych. Przy transportowaniu zakażonych produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego lub innych zakażonych materiałów, które można uznać za towary niebezpieczne, właściwe organy powinny przestrzegać przepisów ustanowionych w tej dyrektywie.
- (10) Należy stosować jednolite podejście do środków, które mają być wdrażane w przypadku wystąpienia choroby kategorii A. Powinna być jednak brana pod uwagę epidemiologia chorób, aby zapewnić właściwemu organowi możliwość ustalenia odpowiedniego momentu na wdrożenie środków zwalczania chorób i przeprowadzenie dochodzeń w przypadku podejrzenia lub potwierdzenia wystąpienia tych chorób. Dlatego też należy wyznaczyć „okresy monitorowania”, jako okresy referencyjne dla każdej choroby kategorii A wywierającej wpływ na zwierzęta lądowe w zależności od okresu inkubacji i innych elementów o istotnym znaczeniu dla rozprzestrzeniania się choroby.
- (11) W art. 54 rozporządzenia (UE) 2016/429 na właściwy organ nałożono obowiązek przeprowadzania dochodzeń w sprawie wystąpienia choroby kategorii A na różnych etapach: (i) w przypadku podejrzenia wystąpienia choroby; (ii) w przypadku potwierdzenia wystąpienia choroby oraz (iii) w przypadku konieczności wykluczenia możliwości rozprzestrzenienia się choroby do zakładów i miejsc powiązanych epidemiologicznie, a także do sąsiednich zakładów i stref. Wspomniane dochodzenia obejmują badania kliniczne i pobieranie próbek do badań laboratoryjnych. Należy ustanowić ogólne przepisy dotyczące pobierania próbek, aby zapewnić ważność procedur pobierania próbek, metod diagnostycznych i środków bioasekuracji.
- (12) W art. 43 rozporządzenia (UE) 2016/429 na właściwy organ nałożono obowiązek opracowywania i aktualizowania planów gotowości oraz, w razie potrzeby, szczegółowych instrukcji określających środki wprowadzane w przypadku wystąpienia choroby kategorii A zgodnie z częścią III tego rozporządzenia. Środki przedstawione w niniejszym rozporządzeniu delegowanym uzupełniają środki ustanowione w części III rozporządzenia (UE) 2016/429, dlatego też należy je wdrożyć zgodnie z planami gotowości przewidzianymi w rozporządzeniu (UE) 2016/429.

⁽³⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2020/689 z dnia 17 grudnia 2019 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 w odniesieniu do zasad dotyczących nadzoru, programów likwidacji choroby oraz statusu obszaru wolnego od choroby w przypadku niektórych chorób umieszczonych w wykazie i niektórych nowo występujących chorób (zob. s. 211 niniejszego Dziennika Urzędowego).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określające przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 („rozporządzenie o produktach ubocznych pochodzenia zwierzęcego”) (Dz.U. L 300 z 14.11.2009, s. 1).

⁽⁵⁾ Dyrektywa 2008/68/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 września 2008 r. w sprawie transportu lądowego towarów niebezpiecznych (Dz.U. L 260 z 30.9.2008, s. 13).

- (13) W art. 53 i 55 rozporządzenia (UE) 2016/429 określono obowiązki podmiotów i właściwych organów w przypadku podejrzenia wystąpienia choroby kategorii A. Celem jest zapobieganie rozprzestrzenianiu się choroby z dotkniętymi zwierzętami i zakładami, za które wspomniane podmioty i organy odpowiadają, na niedotknięte zwierzęta lub na ludzi przed potwierdzeniem wystąpienia choroby. Środki zwalczania chorób i środki bioasekuracji przewidziane w rozporządzeniu (UE) 2016/429 powinny być stosowane na tym wczesnym etapie w zakładzie dotkniętym chorobą przy przemieszczaniu zwierząt i produktów z i do tego zakładu i jego otoczenia. Należy również szczegółowo opisać te środki, aby zapewnić ich skuteczność i proporcjonalność.
- (14) W art. 54 rozporządzenia (UE) 2016/429 na właściwy organ nałożono obowiązek przeprowadzenia dochodzenia urzędowego w przypadku podejrzenia wystąpienia choroby kategorii A, aby potwierdzić albo wykluczyć wystąpienie takiej choroby. Opracowanie obowiązującej procedury działania regulującej przeprowadzanie takich dochodzeń urzędowych we wszystkich państwach członkowskich wiąże się z koniecznością szczegółowego opisu okoliczności uzasadniających przeprowadzenie dochodzenia, określenia minimalnego zestawu czynności dochodzeniowych, które powinny zostać przeprowadzone przez urzędowych lekarzy weterynarii, oraz wskazania sposobu przeprowadzania takich czynności.
- (15) W rozporządzeniu (UE) 2016/429 ustanowiono wymóg, zgodnie z którym w przypadku podejrzenia lub potwierdzenia wystąpienia choroby kategorii A środki zwalczania chorób muszą zostać zastosowane nie tylko w zakładach, w których zwierzęta są utrzymywane, ale również w przedsiębiorstwach spożywczych i paszowych, w zakładach produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego lub w innych miejscach, które mogą stwarzać ryzyko rozprzestrzeniania się chorób. Należy określić, które środki zwalczania chorób powinny być stosowane w takich przypadkach, w szczególności w odniesieniu do punktów kontroli granicznej i środków transportu.
- (16) Zgodnie z wymogami ustanowionymi w rozporządzeniu (UE) 2016/429 potwierdzenie wystąpienia choroby kategorii A stanowi punkt wyjścia dla wdrożenia przez właściwy organ bardziej rygorystycznych środków zwalczania chorób niż środki stosowane na etapie podejrzenia wystąpienia choroby oraz dla prowadzenia dalszych dochodzeń w tym zakresie. Należy zatem określić, kiedy wystąpienie choroby kategorii A można uznać za potwierdzone. Potwierdzenie wystąpienia choroby powinno zostać dokonane zgodnie z aktami Unii w sprawie nadzoru nad chorobami, programów likwidacji choroby i statusu obszaru wolnego od choroby przyjętymi na podstawie rozporządzenia (UE) 2016/429.
- (17) W rozporządzeniu (UE) 2016/429 ustanowiono podstawowe przepisy dotyczące środków zwalczania chorób, które należy stosować w zakładach dotkniętych chorobą w przypadku wystąpienia ogniska choroby kategorii A. Rozporządzenie zapewnia jednocześnie właściwym organom pewien zakres elastyczności przy podejmowaniu decyzji w kwestii tego, jakie środki powinno się zastosować w danym przypadku. Aby zapewnić właściwym organom możliwość wprowadzania najbardziej proporcjonalnych i najskuteczniejszych środków zwalczania chorób oraz zagwarantować zharmonizowane wdrażanie środków wprowadzonych przez państwa członkowskie, należy opracować szczegółowe kryteria podejmowania decyzji w zależności od okoliczności epidemiologicznych, rodzaju i lokalizacji zakładów, gatunków i kategorii zwierząt oraz uwarunkowań gospodarczych lub społecznych na obszarze dotkniętym chorobą.
- (18) Właściwy organ powinien mieć możliwość przyznawania – w uzasadnionych przypadkach i, w razie konieczności, po ustanowieniu dodatkowych gwarancji – odstępstw od niektórych środków zwalczania chorób, w szczególności od wymogu uśmiercenia zwierząt w zakładzie dotkniętym chorobą, w zależności od czynników epidemiologicznych i po przeprowadzeniu dokładnej oceny ryzyka. Takie odstępstwa mogą być przyznawane w odniesieniu do zakładów odizolowanych, zwierząt utrzymywanych do celów naukowych lub do celów związanych z zachowaniem gatunków chronionych lub zagrożonych oraz w odniesieniu do oficjalnie zarejestrowanych rzadkich ras drobiu lub innych utrzymywanych ptaków lub w odniesieniu do zwierząt o potwierdzonej wysokiej wartości genetycznej, kulturowej lub edukacyjnej. W takich przypadkach zastosowanie środków ogólnych mogłoby wywołać niepożądane i nieproporcjonalne skutki.
- (19) Aby dostosować środki zwalczania chorób do konkretnych sytuacji, właściwy organ powinien mieć możliwość stosowania środków kontroli chorób, które nie zostały wprost przewidziane w rozporządzeniu (UE) 2016/429 ani w niniejszym rozporządzeniu delegowanym, biorąc pod uwagę czynniki epidemiologiczne i po przeprowadzeniu oceny ryzyka.
- (20) Oczyszczanie i dezynfekcja zakładu dotkniętego chorobą stanowi jeden z podstawowych środków zwalczania chorób przewidzianych w rozporządzeniu (UE) 2016/429, który pozwala ograniczyć do minimum ryzyko rozprzestrzeniania się potwierdzonej choroby kategorii A. Wstępne oczyszczanie i dezynfekcja to najskuteczniejsze środki ograniczania ilości czynników chorobotwórczych w zakładzie dotkniętym chorobą po usunięciu z niego zwierząt dotkniętych chorobą. Właściwy organ powinien zatem mieć obowiązek sprawdzenia, czy niezwłocznie przeprowadzono wstępne oczyszczanie i dezynfekcję oraz – w stosownych przypadkach – dezynsekcję i deratyzację. Należy szczegółowo opisać przebieg procedury oczyszczania i dezynfekcji, precyzyjnie wskazując moment wszczęcia tej procedury i określając kryteria wyboru produktów biobójczych, które należy zastosować.

- (21) W art. 62 rozporządzenia (UE) 2016/429 na właściwy organ nałożono wymóg rozszerzenia środków zwalczania chorób stosowanych w zakładach dotkniętych chorobą na inne zakłady, ich jednostki epidemiologiczne, przedsiębiorstwa spożywcze i paszowe, zakłady produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego lub inne istotne miejsca, w tym na środki transportu, w przypadku których na podstawie dowodów epidemiologicznych można podejrzewać, że choroba kategorii A rozprzestrzeniła się do tych obiektów, z nich lub za ich pośrednictwem. Należy określić przebieg dochodzenia w przedmiocie identyfikowalności, które właściwy organ musi przeprowadzić w ramach dochodzenia epidemiologicznego przewidzianego w rozporządzeniu (UE) 2016/429, aby prawidłowo zidentyfikować takie powiązania epidemiologiczne.
- (22) Należy również szczegółowo opisać środki zwalczania chorób, które należy stosować w zidentyfikowanych powiązanych zakładach i miejscach. Aby środki te były skuteczne, powinny być elastyczne i proporcjonalne, a ich stosowanie nie powinno nakładać zbędnych obciążeń na podmioty lub właściwe organy. Właściwe organy powinny mieć zatem możliwość stosowania odstępstw od przepisów ogólnych w wyjątkowych okolicznościach, po przeprowadzeniu oceny ryzyka.
- (23) W art. 64 rozporządzenia (UE) 2016/429 na właściwe organy nałożono obowiązek ustanowienia obszaru objętego ograniczeniami wokół zakładu dotkniętego chorobą w przypadku potwierdzenia wystąpienia ogniska choroby kategorii A, aby zapobiec dalszemu rozprzestrzenianiu się tej choroby. Obszar objęty ograniczeniami może obejmować obszar zapowietrzony i obszar zagrożony. Należy przyjąć przepisy uzupełniające dotyczące sposobu ustanawiania i – w stosownych przypadkach – zmiany granic obszaru objętego ograniczeniami, uwzględniając szczegółowe informacje na temat obszaru zapowietrzonego, obszaru zagrożonego oraz możliwości ustanowienia obszaru buforowego w zależności od uwarunkowań epidemiologicznych danej choroby. Należy również przewidzieć możliwość stosowania konkretnych odstępstw w przypadkach, w których ustanowienie obszarów objętych ograniczeniami nie przyczyniłoby się do opanowania rozprzestrzeniania się choroby lub skutkowało by nadmiernym obciążeniem podmiotów i właściwych organów.
- (24) W art. 65 rozporządzenia (UE) 2016/429 wymieniono środki, które właściwy organ może podejmować na obszarze objętym ograniczeniami, aby zapobiec rozprzestrzenianiu się choroby. Aby zapewnić właściwym organom możliwość wprowadzania najbardziej proporcjonalnych i najskuteczniejszych środków zwalczania chorób oraz zagwarantować zharmonizowane wdrażanie tych środków we wszystkich państwach członkowskich, należy opracować szczegółowe kryteria podejmowania decyzji w zależności od okoliczności epidemiologicznych, rodzaju i lokalizacji zakładów produkcyjnych, gatunków i kategorii zwierząt oraz uwarunkowań gospodarczych lub społecznych na obszarze dotkniętym chorobą.
- (25) Należy ustanowić zakazy przemieszczania zwierząt i produktów w obrębie obszaru zapowietrzonego i obszaru zagrożonego, z takich obszarów lub przez takie obszary oraz zakazy podejmowania innych czynności, które mogą stwarzać ryzyko rozprzestrzeniania się choroby kategorii A. Wspomniane zakazy powinny być proporcjonalne do ryzyka rozprzestrzeniania się choroby powiązanego z daną czynnością i danym towarem. Dlatego też należy je ustanawiać, biorąc pod uwagę epidemiologiczny profil choroby. Jest to szczególnie istotne w przypadku zakazów dotyczących produktów z uwagi na istnienie określonych produktów, które powinny zostać objęte odstępstwem – dotyczy to w szczególności produktów uznawanych za bezpieczne towary w kontekście ryzyka rozprzestrzeniania się określonych chorób.
- (26) Należy w miarę możliwości ograniczać liczbę zakazów podejmowania określonych czynności na obszarach objętych ograniczeniami. Z tego względu właściwy organ powinien mieć możliwość przyznawania odstępstw od zakazów, jeżeli wprowadzono określone środki zmniejszające ryzyko i spełniono określone warunki proceduralne. Takie odstępstwa można przyznawać w szczególności w przypadku, gdy właściwy organ jest w stanie sprawdzić, czy wzmocniono środki bioasekuracji oraz czy spełniono ogólne i szczegółowe warunki powiązane z odpowiednimi zwierzętami, produktami pozyskanymi od lub z tych zwierząt lub innymi substancjami i materiałami, które mogły zostać zakażone lub skażone.
- (27) Przemieszczanie zwierząt kopytnych powinno ograniczać się wyłącznie do transportowania ich do rzeźni. Przemieszczanie drobiu powinno ograniczać się wyłącznie do transportowania drobiu do rzeźni oraz do młodszych zwierząt takich jak pisklęta jednodniowe i drób odchowany do rozpoczęcia nieśności. Przemieszczanie produktów pochodzenia zwierzęcego powinno być dopuszczalne, jeżeli produkty te zostały wytworzone przed rozpoczęciem okresu wysokiego ryzyka w odniesieniu do danej choroby. Przemieszczanie produktów pochodzenia zwierzęcego i produktów ubocznych wytworzonych w okresie wysokiego ryzyka lub po zakończeniu tego okresu powinno być dopuszczalne, jeżeli produkty te zostały poddane określonej obróbce skutkującej inaktywacją czynnika chorobotwórczego. Taką obróbkę powinno się przeprowadzać zgodnie z obowiązującymi przepisami Unii, normami międzynarodowymi i nowymi dowodami naukowymi.
- (28) Właściwy organ powinien mieć możliwość wizytowania zakładów i badania zwierząt. Aby zapobiec dalszemu rozprzestrzenianiu się choroby, zniesienie środków ustanowionych dla obszaru zapowietrzonego będzie wymagało przyjęcia stosownych wymogów i ich spełnienia. Po zniesieniu wspomnianych środków na obszarze, na którym wcześniej ustanowiono obszar zapowietrzony, powinno się wdrożyć środki stosowane w odniesieniu do obszaru zagrożonego obowiązujące przez dodatkowy okres, aby zagwarantować zwalczanie choroby.

- (29) Przepisy dotyczące środków zwalczania chorób obowiązujące na obszarze zagrożonym powinny obejmować przepisy ogólne i szczegółowe dotyczące zwierząt, produktów pozyskiwanych od lub z tych zwierząt lub innych substancji i materiałów, które mogą być zakażone lub skażone. W przepisach tych powinno się również przewidzieć możliwość stosowania odstępstw, aby umożliwić proporcjonalne stosowanie środków zwalczania chorób. Intensywność środków zwalczania chorób i odstępstwa przyznawane w celu zapewnienia ich proporcjonalnego stosowania powinny odzwierciedlać to, że ryzyko rozprzestrzenienia się choroby jest niższe na obszarze zagrożonym, ale powinny również zapewnić, aby środki zwalczania chorób były wystarczające do zapobieżenia wszelkiemu ryzyku dalszego rozprzestrzenienia się choroby.
- (30) Właściwy organ powinien: (i) zezwolić na ponowne umieszczenie zwierząt w zakładzie dotkniętym chorobą; (ii) zapewnić przeprowadzenie ostatecznego, kompleksowego oczyszczenia i ostatecznej, kompleksowej dezynfekcji zakładu oraz, w stosownych przypadkach, (iii) przeprowadzić kontrolę pod kątem wektorów, aby nie dopuścić do ponownego wystąpienia chorób. Właściwy organ powinien dysponować elastycznością niezbędną do podjęcia decyzji w kwestii najodpowiedniejszych środków w zakresie ponownego umieszczania zwierząt, biorąc pod uwagę okoliczności epidemiologiczne i specyficzne warunki zmniejszania ryzyka.
- (31) Zwierzęta dzikie należące do gatunków umieszczonych w wykazie również mogą zostać dotknięte chorobami kategorii A. Stosowanie środków zwalczania chorób w odniesieniu do tych zwierząt dzikich jest konieczne, aby zapobiec rozprzestrzenianiu się chorób i zapewnić ich likwidację. Jeżeli chodzi o choroby występujące u zwierząt utrzymywanych, właściwy organ powinien rozważyć możliwość wprowadzenia środków zwalczania chorób u zwierząt dzikich w ramach planów gotowości przewidzianych w rozporządzeniu (UE) 2016/429. Środki zwalczania chorób powinny być stosowane w przypadkach podejrzenia i w potwierdzonych przypadkach wystąpienia choroby wywierającej wpływ na zwierzęta dzikie w strefie objętej zakażeniem. Środki ograniczające możliwość przemieszczania zwierząt utrzymywanych należących do gatunków umieszczonych w wykazie ze strefy objętej zakażeniem powinny być stosowane w elastyczny sposób, w zależności od danej sytuacji epidemiologicznej. Służy to zapewnieniu możliwości skorzystania z rozbudowanych środków zwalczania chorób i pozwala jednocześnie uniknąć nakładania zbędnych obciążeń na podmioty i właściwe organy.
- (32) Zbieranie i bezpieczne unieszkodliwianie zwłok zwierząt dzikich przyczynia się do zapobiegania rozprzestrzenianiu się chorób kategorii A. Rozporządzenie (UE) 2016/429 należy uzupełnić o przepisy zapewniające możliwość bezpiecznego zbierania i unieszkodliwiania produktów ubocznych pochodzących od dzikich zwierząt lądowych i wodnych dotkniętych chorobami kategorii A lub podlegających środkom ograniczającym nałożonym w reakcji na wystąpienie tych chorób zgodnie z przepisami rozporządzenia (WE) nr 1069/2009.
- (33) W art. 43 rozporządzenia (UE) 2016/429 na właściwy organ nałożono obowiązek powołania operacyjnej grupy ekspertów w ramach planów gotowości. Plany te opracowuje się w taki sposób, aby zapewnić wysoki poziom wiedzy na temat chorób i gotowości na wypadek ich wystąpienia oraz aby zagwarantować możliwość szybkiego reagowania w przypadkach wystąpienia ogniska choroby kategorii A. Głównym zadaniem operacyjnej grupy ekspertów w przypadku wystąpienia ognisk chorób zwierząt lądowych jest wspieranie właściwego organu w ocenianiu odpowiednich środków zwalczania lub likwidacji choroby. Operacyjna grupa ekspertów ds. chorób dzikich zwierząt lądowych powinna mieć multidyscyplinarny charakter; w jej skład powinni wchodzić przedstawiciele odpowiednich agencji rządowych takich jak organy ds. środowiska i leśnictwa, a także przedstawiciele zainteresowanych stron, samorządów terytorialnych, policji i innych organizacji doradzających właściwemu organowi w kwestii potencjalnych działań w zakresie zwalczania lub likwidacji choroby kategorii A oraz w kwestii sposobu realizacji tych działań.
- (34) W dyrektywie Rady 2006/88/WE⁽⁶⁾ zawarto przepisy dotyczące wymagań w zakresie zdrowia zwierząt i produktów akwakultury oraz przepisy dotyczące zapobiegania niektórym chorobom zwierząt wodnych i zwalczania tych chorób. Przepisy niniejszego rozporządzenia delegowanego powinny opierać się na wcześniejszych, skutecznych przepisach Unii, które zostały poddane przeglądowi i – w miarę możliwości – dostosowane do wiedzy i doświadczeń zgromadzonych w przeszłości oraz zaktualizowane w oparciu o nowe dowody i normy międzynarodowe.
- (35) Zgodnie z art. 61 rozporządzenia (UE) 2016/429 po potwierdzeniu wystąpienia chorób kategorii A w zakładach i w innych miejscach można stosować środki zwalczania chorób. Jednym z takich środków jest uśmiercenie zwierząt, które mogą być zakażone lub mogą przyczyniać się do rozprzestrzeniania się choroby. Możliwość przeprowadzania takiego prewencyjnego uśmiercenia powinna zostać szczegółowo opisana w niniejszym rozporządzeniu delegowanym jako środek służący zmniejszeniu presji infekcyjnej związanej z chorobą kategorii A oraz usprawnieniu procesu zwalczania takiej choroby.
- (36) W art. 62 rozporządzenia (UE) 2016/429 określono kryteria rozszerzenia środków zwalczania chorób stosowanych w zakładach dotkniętych chorobą na zakłady i miejsca powiązane epidemiologicznie. Analiza warunków hydrodynamicznych i topograficznych, uwzględniająca dane pochodzące ze zlewni, informacje na temat barier tamujących przepływ cieków wodnych lub na temat warunków przepływu wody, pozwala przewidzieć możliwy schemat biernego rozprzestrzeniania się choroby kategorii A na inne zakłady lub miejsca, przy czym taka prognoza może przyczynić się do ograniczenia skutków wystąpienia choroby kategorii A. Przeprowadzenie takiej analizy zapewnia możliwość wdrażania środków zwalczania chorób w większym stopniu opierających się na wiedzy, co powinno pozwolić na uniknięcie rozprzestrzeniania się choroby kategorii A z obszaru wysokiego ryzyka na obszar wolny od choroby lub ograniczenie ryzyka rozprzestrzenienia się choroby do minimum.

⁽⁶⁾ Dyrektywa Rady 2006/88/WE z dnia 24 października 2006 r. w sprawie wymogów w zakresie zdrowia zwierząt akwakultury i produktów akwakultury oraz zapobiegania niektórym chorobom zwierząt wodnych i zwalczania tych chorób (Dz.U. L 328 z 24.11.2006, s. 14).

- (37) Właściwy organ powinien mieć możliwość zastosowania odstępstwa od ograniczeń stosowanych po potwierdzeniu wystąpienia choroby kategorii A, aby zapewnić możliwość wykorzystywania zwierząt akwakultury przeznaczonych do spożycia przez ludzi, o ile nie wykazują one objawów klinicznych świadczących o zarażeniu chorobą i o ile przetwarza się je w sposób ograniczający ryzyko rozprzestrzenienia się choroby za pośrednictwem materiału potencjalnie zakaźnego. Takie odstępstwo powinno służyć zmniejszeniu strat gospodarczych przy jednoczesnym ograniczeniu ryzyka rozprzestrzenienia się choroby do minimum.
- (38) W art. 37 rozporządzenia (UE) 2016/429 przewidziano możliwość uznawania przyznanego kompartmentom statusu obszaru wolnego od choroby w odniesieniu do chorób umieszczonych w wykazie. Kompartymety obejmują różne zakłady stosujące wspólne, skuteczne systemy bezpieczeństwa biologicznego umożliwiające tym zakładom zapewnienie określonego statusu zdrowotnego zwierząt. Dlatego też w przypadku gdy podejrzewa się, że w danym zakładzie akwakultury należącym do kompartmentu mogło dojść do wystąpienia choroby kategorii A lub w przypadku gdy w takim zakładzie potwierdzono wystąpienie choroby kategorii A, środki zwalczania chorób powinny zostać rozszerzone na inne zakłady należące do tego kompartmentu, co umożliwi skuteczniejsze zwalczanie choroby.
- (39) Odłogowanie w przypadku zwierząt wodnych stanowi środek zwalczania chorób, który został już uwzględniony we wcześniej obowiązujących przepisach Unii dotyczących zapobiegania chorobom i ich zwalczania u zwierząt akwakultury i który powinien być nadal stosowany. Głównym celem odłogowania jest zapobieganie ryzyku ponownego zakażenia zakładów dotkniętych chorobą kategorii A lub ograniczanie takiego ryzyka do minimum po zakończeniu oczyszczania i dezynfekcji i przed wprowadzeniem do niego nowej populacji zwierząt wodnych. Synchroniczne odłogowanie przeprowadzane na obszarach, na których znajduje się szereg zakażonych zakładów, zwiększa skuteczność środków zwalczania chorób i przyczynia się do uzyskania wyższego wskaźnika powodzenia. Dla różnych chorób kategorii A powinno się wyznaczyć różne okresy odłogowania, aby ograniczyć czas odłogowania do minimum przy jednoczesnym zapewnieniu skuteczności tego środka zwalczania chorób.
- (40) Jeżeli zakład akwakultury został dotknięty chorobą kategorii A, która nie stwarza ryzyka dla zdrowia ludzi, wprowadzanie produktów z tego zakładu do obrotu powinno być dopuszczalne po wdrożeniu odpowiednich środków zmniejszających ryzyko. W przypadku ryb takie środki powinny obejmować ubój i patroszenie. Przed wysłaniem skorupiaki powinny zostać przetworzone na nieżywotne produkty. Takie produkty powinny być przeznaczone do bezpośredniego spożycia przez ludzi lub zostać poddane dalszemu przetworzeniu w zakładzie zatwierdzonym zgodnie z art. 179 rozporządzenia (UE) 2016/429. Środki te zapewniają możliwość skutecznego zwalczania chorób i pozwalają uniknąć ich dalszego rozprzestrzenienia się, umożliwiając jednocześnie dopuszczenie tych produktów do spożycia przez ludzi, co pozwala zapobiec ich marnotrawieniu.
- (41) Art. 64 rozporządzenia (UE) 2016/429 stanowi, że w przypadku wystąpienia choroby kategorii A u zwierząt wodnych należy wprowadzić skuteczne środki zwalczania takiej choroby polegające na ustanowieniu obszarów objętych ograniczeniami. Ustanowienie obszarów objętych ograniczeniami może wiązać się z wytyczeniem obszaru zapowietrzonego wokół zakładów, w przypadku których istnieje podwyższone ryzyko, że mogą być one dotknięte chorobą kategorii A. Aby zapewnić skuteczność środków zwalczania chorób i nie dopuścić do dalszego rozprzestrzenienia się choroby, powinno się ustanowić zakaz wprowadzania zwierząt akwakultury do celów chowu lub hodowli do zakładów zlokalizowanych na obszarze zapowietrżonym. Aby nie dopuścić do ponownego zakażenia, obszar zapowietrzony powinien być utrzymywany do momentu usunięcia wszystkich zwierząt ze skażonych zakładów akwakultury, oczyszczenia i zdezynfekowania tych zakładów oraz zakończenia okresu odłogowania.
- (42) Środki zwalczania chorób stosowane na obszarach zapowietrzonych ustanowionych w związku z wystąpieniem choroby u zwierząt wodnych powinny być znoszone tylko wtedy, gdy zostanie spełniony szereg warunków. Warunki te powinny obejmować zmniejszanie liczebności zwierząt w zakładach dotkniętych chorobą, a także czyszczenie, dezynfekcję i odłogowanie tych zakładów. Ponadto wyniki wizytacji przeprowadzanych regularnie we wszystkich zakładach zlokalizowanych na obszarze zapowietrzonym muszą być zadowalające. Po spełnieniu wszystkich tych warunków obszar zapowietrzony powinien zostać przekształcony w obszar zagrożony. Obszar zagrożony powinien zostać utrzymany do upływu okresu nadzoru ustanowionego dla odpowiedniej choroby kategorii A i do momentu, w którym na danym obszarze nie będą znajdowały się żadne elementy pozwalające podejrzewać, że może występować na nim choroba.
- (43) W art. 43 rozporządzenia (UE) 2016/429 na właściwy organ nałożono obowiązek powołania operacyjnej grupy ekspertów w ramach planów gotowości służących zapewnieniu wysokiego poziomu wiedzy na temat chorób oraz zagwarantowaniu możliwości szybkiego reagowania w przypadkach wystąpienia ogniska choroby kategorii A. Głównym zadaniem operacyjnej grupy ekspertów w przypadku wystąpienia ognisk chorób zwierząt wodnych jest wspieranie właściwego organu w ocenianiu odpowiednich środków zwalczania lub likwidacji choroby. Operacyjna grupa ekspertów ds. chorób dzikich zwierząt wodnych powinna mieć multidyscyplinarny charakter; w jej skład powinni wchodzić przedstawiciele agencji rządowych takich jak organy ds. środowiska i rybołówstwa, a także przedstawiciele zainteresowanych stron, samorządów terytorialnych, policji i innych organizacji doradzających właściwemu organowi w kwestii potencjalnych działań w zakresie zwalczania lub likwidacji choroby kategorii A.
- (44) W art. 6 rozporządzenia (WE) nr 1069/2009 przewidziano możliwość wdrożenia ogólnych ograniczeń związanych ze zdrowiem zwierząt w przypadku wystąpienia ogniska poważnej choroby przenośnej. Jeżeli choroba kategorii A występuje u zwierząt akwakultury, właściwy organ może zastosować bardziej rygorystyczne przepisy dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego pochodzących z określonych zakładów. Celem wspomnianych przepisów jest uregulowanie sytuacji, w których ograniczenia w zakresie zdrowia publicznego mogą okazać się niewystarczające do wyeliminowania ryzyka dla zdrowia zwierząt. W szczególności należy zagwarantować, aby produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego pochodzące z takich zakładów były przetwarzane lub unieszkodliwiane jako materiały kategorii 2 zgodnie z art. 13 rozporządzenia (WE) nr 1069/2009.

- (45) Na mocy art. 270 rozporządzenia (UE) 2016/429 uchylono dyrektywy Rady 92/66/EWG ⁽⁷⁾, 2001/89/WE ⁽⁸⁾, 2002/60/WE ⁽⁹⁾, 2003/85/WE ⁽¹⁰⁾ i 2005/94 ⁽¹¹⁾, które zawierały przepisy dotyczące zwalczania chorób zwierząt. Art. 272 rozporządzenia (UE) 2016/429 stanowi, że uchylone dyrektywy będą miały zastosowanie przez okres trzech lat od daty rozpoczęcia stosowania tego rozporządzenia lub od wcześniejszej daty, która zostanie określona przez Komisję w akcie delegowanym. Aby zapewnić stosowanie zharmonizowanego i uproszczonego podejścia do wszystkich gatunków i chorób, niniejsze rozporządzenie powinno mieć zastosowanie od daty rozpoczęcia stosowania rozporządzenia (UE) 2016/429, a uchylone dyrektywy powinny przestać mieć zastosowanie od tej samej daty,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

CZĘŚĆ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

Niniejsze rozporządzenie uzupełnia przepisy dotyczące upowszechniania wiedzy na temat chorób, gotowości na wypadek ich wystąpienia i ich zwalczania, które należy stosować w odniesieniu do chorób umieszczonych w wykazie, o których mowa w art. 9 ust. 1 lit. a), b) i c) rozporządzenia (UE) 2016/429.

Przepisy te dotyczą następujących kwestii:

- a) część II obejmuje utrzymywane i dzikie zwierzęta lądowe, w szczególności:
- (i) w rozdziale I ustanowiono przepisy uzupełniające dotyczące środków zwalczania chorób w przypadku podejrzenia i urzędowego potwierdzenia wystąpienia choroby kategorii A u zwierząt utrzymywanych, jak przewidziano w art. 53, 54, 55, 58 i 63 rozporządzenia (UE) 2016/429;
 - (ii) w rozdziale II ustanowiono przepisy uzupełniające dotyczące ustanowienia obszarów objętych ograniczeniami w przypadku urzędowego potwierdzenia wystąpienia choroby kategorii A u zwierząt utrzymywanych, jak przewidziano w art. 64 i 67 rozporządzenia (UE) 2016/429;
 - (iii) w rozdziale III ustanowiono przepisy uzupełniające dotyczące ponownego umieszczenia zwierząt utrzymywanych na obszarze objętym ograniczeniami w przypadku urzędowego potwierdzenia wystąpienia choroby kategorii A, jak przewidziano w art. 63 i 68 rozporządzenia (UE) 2016/429;
 - (iv) w rozdziale IV ustanowiono przepisy uzupełniające dotyczące środków zwalczania chorób w przypadku podejrzenia i urzędowego potwierdzenia wystąpienia choroby kategorii A u zwierząt dzikich, jak przewidziano w art. 70 rozporządzenia (UE) 2016/429;
 - (v) w rozdziale V ustanowiono przepisy uzupełniające dotyczące środków zwalczania chorób w przypadku podejrzenia i urzędowego potwierdzenia wystąpienia chorób kategorii B i C u zwierząt lądowych, jak przewidziano w art. 74 i 77 rozporządzenia (UE) 2016/429;
- b) część III obejmuje utrzymywane i dzikie zwierzęta wodne, w szczególności:
- (i) w rozdziale I ustanowiono przepisy uzupełniające dotyczące środków zwalczania chorób w przypadku podejrzenia i urzędowego potwierdzenia wystąpienia choroby kategorii A u zwierząt wodnych, jak przewidziano w art. 53, 54, 55, 58 i 63 rozporządzenia (UE) 2016/429;

⁽⁷⁾ Dyrektywa Rady 92/66/EWG z dnia 14 lipca 1992 r. wprowadzająca wspólnotowe środki zwalczania rzekomego pomoru drobiu (Dz.U. L 260 z 5.9.1992, s. 1).

⁽⁸⁾ Dyrektywa Rady 2001/89/WE z dnia 23 października 2001 r. w sprawie wspólnotowych środków zwalczania klasycznego pomoru świń (Dz.U. L 316 z 1.12.2001, s. 5).

⁽⁹⁾ Dyrektywa Rady 2002/60/WE z dnia 27 czerwca 2002 r. ustanawiająca przepisy szczególne w celu zwalczania afrykańskiego pomoru świń oraz zmieniająca dyrektywę 92/119/EWG w zakresie choroby cieszyńskiej i afrykańskiego pomoru świń (Dz.U. L 192 z 20.7.2002, s. 27).

⁽¹⁰⁾ Dyrektywa Rady 2003/85/WE z dnia 29 września 2003 r. w sprawie wspólnotowych środków zwalczania pryszczycy, uchylająca dyrektywę 85/511/EWG i decyzje 89/531/EWG i 91/665/EWG oraz zmieniająca dyrektywę 92/46/EWG (Dz.U. L 306 z 22.11.2003, s. 1).

⁽¹¹⁾ Dyrektywa Rady 2005/94/WE z dnia 20 grudnia 2005 r. w sprawie wspólnotowych środków zwalczania grypy ptaków i uchylająca dyrektywę 92/40/EWG (Dz.U. L 10 z 14.1.2006, s. 16).

- (ii) w rozdziale II ustanowiono przepisy uzupełniające dotyczące ustanowienia obszarów objętych ograniczeniami w przypadku urzędowego potwierdzenia wystąpienia choroby kategorii A u zwierząt akwakultury, jak przewidziano w art. 64 i 67 rozporządzenia (UE) 2016/429;
 - (iii) w rozdziale III ustanowiono przepisy uzupełniające dotyczące środków zwalczania chorób w przypadku podejrzenia i urzędowego potwierdzenia wystąpienia choroby kategorii A u dzikich zwierząt wodnych, jak przewidziano w art. 70 rozporządzenia (UE) 2016/429;
 - (iv) w rozdziale IV ustanowiono przepisy uzupełniające dotyczące środków zwalczania chorób w przypadku podejrzenia i urzędowego potwierdzenia wystąpienia chorób kategorii B i C u zwierząt wodnych, jak przewidziano w art. 74 i 77 rozporządzenia (UE) 2016/429;
- c) część IV zawiera przepisy końcowe.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się definicje ustanowione w rozporządzeniu (UE) 2018/1882 i w załączniku I do rozporządzenia (WE) nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹²⁾, z wyjątkiem przypadków, w których wspomniane definicje odnoszą się do terminów zdefiniowanych w akapicie drugim niniejszego artykułu.

Ponadto stosuje się następujące definicje:

- 1) „środek transportu” oznacza pojazd drogowy lub kolejowy, statki i statki powietrzne;
- 2) „piskłeta jednodniowe” oznaczają drób poniżej 72 godzin życia;
- 3) „nasienie” oznacza ejakulat zwierzęcia lub zwierząt w stanie niezmienionym albo konfekcjonowany lub rozrzedzony;
- 4) „oocyty” oznaczają haploidalne etapy ootydogenezy, w tym oocyty II rzędu i komórki jajowe;
- 5) „zarodek” oznacza wstępne stadium rozwoju zwierzęcia, w którym można go przenieść do matki odbiorcy;
- 6) „świeże mięso” oznacza mięso, mięso mielone i surowe wyroby mięsne, w tym pakowane próżniowo lub pakowane w atmosferze kontrolowanej, które nie zostały poddane żadnemu procesowi innemu niż schładzanie, mrożenie lub głębokie mrożenie;
- 7) „tusza zwierzęcia kopytnego” oznacza całe ciało zwierzęcia kopytnego poddanego ubojowi lub uśmierconego po:
 - wykrwawieniu, w przypadku zwierząt poddanych ubojowi,
 - wytrzewieniu,
 - usunięciu krańców kończyn na poziomie pięciny i kości stępu,
 - usunięciu ogona, wymion, głowy i skóry, z wyjątkiem świń;
- 8) „podroby” oznaczają świeże mięso inne niż mięso z tuszy zdefiniowane w pkt 7, nawet jeżeli pozostaje w sposób naturalny połączone z tuszą;
- 9) „produkty mięsne” oznaczają produkty przetworzone, m.in. poddane obróbce żołądki, pęcherze i jelita, tłuszcze wytopione, ekstrakty mięsne i produkty z krwi, uzyskane w wyniku przetworzenia mięsa lub dalszego przetworzenia takich produktów przetworzonych, co w konsekwencji powoduje utratę właściwości świeżego mięsa na powierzchni przekroju;
- 10) „osłonki” oznaczają pęcherze i jelita, które po oczyszczeniu zostały przetworzone przez zeszkobanie tkanki, odtłuszczenie i umycie oraz zostały poddane suszeniu po soleniu;
- 11) „siara” oznacza bogaty w przeciwciężła i minerały płyn wydzielany przez gruczoły mleczne zwierząt utrzymywanych do pięciu dni po porodzie, który poprzedza wytwarzanie mleka surowego;
- 12) „produkty na bazie siary” oznaczają produkty przetworzone uzyskane w wyniku przetworzenia siary lub dalszego przetworzenia takich produktów przetworzonych;
- 13) „bezpieczny towar” oznacza towar, który może zostać przemieszczony bez konieczności wdrożenia środków zmniejszających ryzyko służących w szczególności zwalczaniu określonej choroby umieszczonej w wykazie, niezależnie od statusu danego państwa członkowskiego lub strefy pochodzenia tej choroby;

⁽¹²⁾ Rozporządzenie (WE) nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiające szczególne przepisy dotyczące higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego (Dz.U. L 139 z 30.4.2004, s. 55).

- 14) „łańcuch dostaw” oznacza zintegrowany łańcuch produkcji o wspólnym statusie zdrowotnym w odniesieniu do chorób umieszczonych w wykazie, składający się z sieci współpracy wyspecjalizowanych zakładów zatwierdzonych przez właściwy organ do celów art. 45, między którymi zwierzęta są przemieszczane w celu zakończenia cyklu produkcji;
- 15) „strefa objęta zakażeniem” oznacza strefę, w której mogą być stosowane ograniczenia przemieszczania zwierząt utrzymywanych i zwierząt dzikich lub produktów oraz inne środki zwalczania chorób i bioasekuracji w celu zapobieżenia rozprzestrzenieniu się choroby kategorii A w przypadku urzędowego potwierdzenia wystąpienia choroby u zwierząt dzikich.

Artykuł 3

Badania kliniczne, metody doboru próby i pobierania próbek oraz metody diagnostyczne

1. W przypadku konieczności poddania zwierząt badaniom klinicznym zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia, by potwierdzić lub wykluczyć wystąpienie choroby kategorii A, właściwy organ zapewnia, aby:
 - a) dobór próby zwierząt na potrzeby badań klinicznych odbywał się zgodnie z:
 - (i) załącznikiem I sekcja A.1 w przypadku zwierząt lądowych; oraz
 - (ii) załącznikiem XII pkt 1 w przypadku zwierząt wodnych;
 - b) badanie kliniczne obejmowało:
 - (i) wstępną ogólną ocenę statusu zdrowotnego zwierząt w zakładzie obejmującą wszystkie zwierzęta należące do gatunków umieszczonych w wykazie utrzymywane w zakładzie; oraz
 - (ii) indywidualne badanie zwierząt uwzględnionych w próbie, o której mowa w lit. a).
2. W przypadku konieczności przeprowadzenia badań laboratoryjnych zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia, by potwierdzić lub wykluczyć wystąpienie choroby kategorii A, właściwy organ zapewnia, aby:
 - a) pobieranie próbek od zwierząt na potrzeby badań laboratoryjnych odbywało się zgodnie z:
 - (i) załącznikiem I sekcja A.2 w przypadku zwierząt lądowych; oraz
 - (ii) załącznikiem XII pkt 1 lit. b), c), d) i e) w przypadku zwierząt wodnych;
 - b) metody diagnostyczne stosowane do celów przeprowadzenia badań laboratoryjnych były zgodne z wymogami ustanowionymi w:
 - (i) załączniku I sekcja B w przypadku zwierząt lądowych; oraz
 - (ii) załączniku XII pkt 2 w przypadku zwierząt wodnych;
 - c) próbki przesłano:
 - (i) niezwłocznie do laboratorium urzędowego wyznaczonego zgodnie z art. 37 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 ⁽¹³⁾;
 - (ii) zgodnie z załącznikiem I sekcja C w przypadku zwierząt lądowych i zgodnie z załącznikiem XII pkt 1 lit. f) w przypadku zwierząt wodnych; oraz
 - (iii) zgodnie z wszelkimi innymi wytycznymi właściwego organu i laboratorium w zakresie bioasekuracji i warunków bezpieczeństwa biologicznego, aby zapobiec rozprzestrzenianiu się czynników chorobotwórczych powiązanych z chorobami kategorii A;
 - d) w przypadku zwierząt utrzymywanych:
 - (i) sporządzono spis wszystkich zwierząt utrzymywanych w zakładzie zawierający informacje o ich gatunkach i kategoriach; w przypadku drobiu i zwierząt akwakultury dopuszcza się możliwość podania szacunkowej liczby zwierząt; oraz
 - (ii) zapisywano znak identyfikacyjny każdego zwierzęcia należącego do gatunków umieszczonych w wykazie, od którego pobrano próbkę, lub – w przypadku drobiu i zwierząt akwakultury – numer partii.

⁽¹³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego i paszowego oraz zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin i środków ochrony roślin (Dz.U. L 95 z 7.4.2017, s. 1).

Artykuł 4

Plany gotowości

Właściwy organ wdraża środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu zgodnie z planem gotowości, o którym mowa w art. 43 rozporządzenia (UE) 2016/429.

CZĘŚĆ II

ZWIERZĘTA LĄDOWE

ROZDZIAŁ I

Środki zwalczania chorób kategorii A u utrzymywanych zwierząt lądowych

Sekcja 1

Wstępne środki zwalczania chorób wprowadzane w przypadku podejrzenia wystąpienia choroby kategorii A u zwierząt utrzymywanych

Artykuł 5

Obowiązki podmiotów w przypadku podejrzenia wystąpienia choroby kategorii A u zwierząt utrzymywanych w zakładzie

W przypadku podejrzenia wystąpienia choroby kategorii A u zwierząt utrzymywanych podmioty wprowadzają następujące środki zwalczania chorób, aby zapobiec rozprzestrzenianiu się choroby kategorii A z dotkniętych nią zwierząt i zakładów, za które wspomniane podmioty odpowiadają, na inne, niedotknięte nią zwierzęta lub na ludzi do momentu wykluczenia występowania choroby kategorii A przez właściwy organ:

- a) izolację wszystkich zwierząt, co do których istnieje podejrzenie, że są zakażone chorobą kategorii A;
- b) przechowywanie obornika, w tym zużytej ściółki i używanej ściółki, oraz wszelkich produktów, materiałów lub substancji, które mogą być skażone chorobami kategorii A oraz mogą przenosić takie choroby, w izolacji i chronienie ich przed owadami i gryzoniami, zwierzętami utrzymywanymi nienależącymi do gatunków umieszczonych w wykazie i zwierzętami dzikimi w zakresie, w jakim jest to technicznie i praktycznie wykonalne;
- c) odpowiednie dodatkowe środki bioasekuracji, aby zapobiec wszelkiemu ryzyku rozprzestrzeniania się chorób kategorii A;
- d) zaprzestanie wszelkiego przemieszczania zwierząt utrzymywanych należących do gatunków umieszczonych w wykazie z zakładu lub do zakładu;
- e) zapobieganie innemu niż istotne przemieszczaniu zwierząt nienależących do gatunków umieszczonych w wykazie, produktów, materiałów, substancji, osób i środków transportu z zakładu lub do zakładu;
- f) zapewnienie aktualizowania dokumentacji dotyczącej produkcji, zdrowia i identyfikowalności w zakładzie;
- g) na wniosek właściwego organu dostarczenie mu wszelkich istotnych informacji dotyczących choroby kategorii A; oraz
- h) przestrzeganie wszelkich instrukcji wydanych przez właściwy organ w odniesieniu do zapobiegania chorobie kategorii A zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/429 i niniejszym rozporządzeniem.

Artykuł 6

Dochodzenie prowadzone przez właściwy organ w przypadku podejrzenia wystąpienia choroby kategorii A u zwierząt utrzymywanych w zakładzie

1. W przypadku podejrzenia wystąpienia choroby kategorii A u zwierząt utrzymywanych w zakładzie zgodnie z art. 9 ust. 1, 3 i 4 rozporządzenia delegowanego 2020/689 właściwy organ natychmiast przeprowadza dochodzenie, aby potwierdzić lub wykluczyć wystąpienie podejrzonej choroby umieszczonej w wykazie.

2. W toku dochodzenia, o którym mowa w ust. 1, właściwy organ zapewnia, aby urzędowi lekarze weterynarii co najmniej:
 - a) poddali zwierzęta utrzymywane w zakładzie należące do gatunków umieszczonych w wykazie badaniom klinicznym; oraz
 - b) pobrali próbki do badań laboratoryjnych.

Artykuł 7

Wstępne środki ograniczające i środki bioasekuracji stosowane w przypadku podejrzenia wystąpienia choroby kategorii A u zwierząt utrzymywanych w zakładzie

1. W przypadku podejrzenia wystąpienia choroby kategorii A w zakładzie właściwy organ poddaje zakład urzędowemu nadzorowi i natychmiast nakłada następujące wstępne środki ograniczające i środki bioasekuracji, aby zapobiec rozprzestrzenianiu się choroby kategorii A z dotkniętych nią zwierząt i zakładu na niedotknięte nią zwierzęta lub na ludzi:
 - a) zakaz przemieszczania zwierząt utrzymywanych należących do gatunków umieszczonych w wykazie do i z zakładu;
 - b) zakaz przemieszczania zwierząt utrzymywanych nienależących do gatunków umieszczonych w wykazie do i z zakładu;
 - c) zakaz przemieszczania z zakładu wszelkich produktów, materiałów lub substancji, które mogą być skażone oraz mogą przenosić chorobę kategorii A;
 - d) izolowanie zwierząt utrzymywanych należących do gatunków umieszczonych w wykazie i chronienie ich przed zwierzętami dzikimi, zwierzętami nienależącymi do gatunków umieszczonych w wykazie oraz, w stosownych przypadkach, przed owadami i gryzoniami;
 - e) zakaz uśmiercania zwierząt należących do gatunków umieszczonych w wykazie bez zgody właściwego organu; oraz
 - f) zakaz innego niż istotne przemieszczania produktów, materiałów, substancji, osób i środków transportu do zakładów.
2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 lit. a), b) i c) właściwy organ może udzielić zezwolenia na przemieszczanie zwierząt i produktów z zakładu, co do którego istnieje podejrzenie, że mogło dojść w nim do wystąpienia choroby kategorii A, po przeprowadzeniu oceny ryzyka i pod warunkiem że:
 - a) przypadki przemieszczania zwierząt i produktów będą spełniały wszystkie warunki i będą zgodne ze wszystkimi środkami bioasekuracji niezbędnymi do zapobieżenia rozprzestrzenianiu się choroby;
 - b) w zakładzie przeznaczenia nie ma żadnych innych zwierząt utrzymywanych należących do gatunków umieszczonych w wykazie; oraz
 - c) zakład przeznaczenia nie jest rzeźnią.
3. W przypadku przyznania odstępstw przewidzianych w ust. 2 właściwy organ może objąć zakład przeznaczenia środkami zwalczania chorób przewidzianymi w ust. 1.
4. Zgodnie z art. 12 ust. 1 i 2 właściwy organ może nakazać prewencyjne uśmiercenie zwierząt należących do gatunków umieszczonych w wykazie utrzymywanych w zakładzie, co do którego istnieje podejrzenie, że mogło dojść w nim do wystąpienia choroby kategorii A, jeżeli będzie to uzasadnione sytuacją epidemiologiczną panującą w tym zakładzie.
5. Wszystkie produkty uboczne pochodzące od martwych zwierząt, które padły lub które zostały uśmiercone w zakładzie, co do którego istnieje podejrzenie, że mogło w nim dojść do wystąpienia choroby kategorii A, przetwarzane są lub unieszkodliwiane zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1069/2009, aby zapewnić inaktywację podejrzanego czynnika chorobotwórczego i zapobiec rozprzestrzenieniu się choroby na niedotknięte nią zwierzęta lub na ludzi.

Artykuł 8

Spis i analiza dokumentacji w przypadku podejrzenia wystąpienia choroby kategorii A u zwierząt utrzymywanych w zakładzie

1. W przypadku podejrzenia wystąpienia choroby kategorii A właściwy organ nakazuje podmiotom prowadzącym zakłady, w których podejrzewa się wystąpienie choroby kategorii A, niezwłoczne sporządzenie i prowadzenie aktualnego spisu następujących elementów i weryfikuje, czy podmioty zastosowały się do tego nakazu:
 - a) gatunków, kategorii i liczby zwierząt utrzymywanych w zakładzie; w przypadku drobiu liczba zwierząt może być szacunkowa;

- b) indywidualny numer identyfikacyjny wszystkich zwierząt należących do gatunków, w przypadku których identyfikacja indywidualna jest obowiązkowa zgodnie z rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2019/2035⁽¹⁴⁾;
- c) gatunków, kategorii i liczby zwierząt utrzymywanych należących do gatunków umieszczonych w wykazie, które przysły na świat, padły, wykazywały objawy kliniczne lub mogą być zakażone chorobą kategorii A w zakładzie;
- d) wszelkich produktów, materiałów lub substancji, które mogą być skażone lub mogą przenosić odpowiednią chorobę kategorii A w zakładzie; oraz
- e) w stosownych przypadkach, wszelkich miejsc, które mogą zapewnić przetrwanie wektorów odpowiedniej choroby kategorii A w zakładzie.

2. Jeżeli zakład składa się z szeregu jednostek epidemiologicznych, informacje, o których mowa w ust. 1, podaje się dla każdej jednostki epidemiologicznej.

3. W ramach dochodzenia epidemiologicznego, o którym mowa w art. 57 rozporządzenia (UE) 2016/429, właściwy organ analizuje co najmniej następującą dokumentację zakładu, co do którego podejrzewa się, że mogło dojść w nim do wystąpienia choroby kategorii A:

- a) spis, o którym mowa w ust. 1;
- b) dokumentację dotyczącą pochodzenia zwierząt utrzymywanych należących do gatunków umieszczonych w wykazie, zawierającą informacje o dacie przybycia tych zwierząt do zakładu lub ich wyjazdu z zakładu;
- c) dokumentację dotyczącą pochodzenia innych istotnych przemieszczeń transportowych oraz daty ich przybycia i wyjazdu do zakładu lub z zakładu;
- d) dokumentację produkcji; oraz
- e) dokumentację dotyczącą wizytacji zakładu, jeżeli jest dostępna.

4. Analiza dokumentacji, o której mowa w ust. 3, obejmuje co najmniej okres monitorowania określony w załączniku II dla danej choroby, wliczony wstecz od dnia zgłoszenia podejrzenia.

Artykuł 9

Ustanawianie tymczasowych obszarów objętych ograniczeniami w przypadku podejrzenia wystąpienia choroby kategorii A u zwierząt lądowych utrzymywanych w zakładzie

1. W przypadku podejrzenia wystąpienia choroby kategorii A u zwierząt utrzymywanych w zakładzie właściwy organ może ustanowić tymczasowy obszar objęty ograniczeniami, biorąc pod uwagę następujące okoliczności:

- a) położenie zakładu na obszarze, na którym występuje wysokie zagęszczenie populacji zwierząt utrzymywanych należących do gatunków umieszczonych w wykazie, w przypadku których podejrzewa się wystąpienie choroby kategorii A;
- b) przemieszczanie zwierząt lub osób mających styczność ze zwierzętami utrzymywanymi należącymi do gatunków umieszczonych w wykazie, w przypadku których podejrzewa się wystąpienie choroby kategorii A;
- c) opóźnienie potwierdzenia choroby kategorii A zgodnie z art. 11;
- d) niewystarczające informacje na temat możliwego pochodzenia i dróg wprowadzenia podejrzonej choroby kategorii A; oraz
- e) profil choroby, w szczególności drogi i tempo przenoszenia się choroby oraz utrzymywanie się choroby w populacji zwierząt.

2. W zakładach znajdujących się na tymczasowym obszarze objętym ograniczeniami właściwy organ stosuje co najmniej środki przewidziane w art. 7.

3. Właściwy organ może utrzymywać tymczasowy obszar objęty ograniczeniami do chwili wykluczenia wystąpienia choroby kategorii A w zakładzie, co do którego podejrzewano, że wystąpiła w nim taka choroba, lub do chwili potwierdzenia wystąpienia takiej choroby w zakładzie i ustanowienia obszaru objętego ograniczeniami zgodnie z art. 21.

⁽¹⁴⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/2035 z dnia 28 czerwca 2019 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 w odniesieniu do przepisów dotyczących zakładów utrzymujących zwierzęta lądowe i wylęgarni oraz identyfikowalności niektórych utrzymywanych zwierząt lądowych i jaj wylęgowych (Dz.U. L 314 z 5.12.2019, s. 115).

4. Właściwy organ może nakazać prewencyjne uśmiercenie zgodnie z art. 12 ust. 1 i 2 lub ubój zwierząt należących do gatunków umieszczonych w wykazie na tymczasowych obszarach objętych ograniczeniami, jeżeli będzie to uzasadnione sytuacją epidemiologiczną.

Artykuł 10

Środki, które należy zastosować w przypadku podejrzenia wystąpienia choroby kategorii A w przedsiębiorstwach spożywczych i paszowych, punktach kontroli granicznej, zakładach produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego lub innych istotnych miejscach, w tym środkach transportu

1. W przypadku podejrzenia wystąpienia choroby kategorii A, zgodnie z art. 9 ust. 1, 3 i 4 rozporządzenia delegowanego 2020/689, w przedsiębiorstwach spożywczych i paszowych, punktach kontroli granicznej, zakładach produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego lub innych istotnych miejscach, w tym środkach transportu, właściwy organ wprowadza:

- a) stosowne przepisy ustanowione w art. 5–9; oraz
- b) w razie potrzeby dodatkowe środki dostosowane do określonej sytuacji, aby zapobiec rozprzestrzenieniu się choroby kategorii A na niedotknięte chorobą zwierzęta lub na ludzi.

2. Właściwy organ stosuje również przepisy ustanowione w art. 5–9 w odniesieniu do zakładów, z których pochodzą zwierzęta lub produkty obecne w zakładach i miejscach, o których mowa w ust. 1, co do których istnieje podejrzenie, że mogą być zakażone lub skażone.

Sekcja 2

Środki zwalczania chorób wprowadzane w przypadku urzędowego potwierdzenia wystąpienia choroby kategorii A u zwierząt utrzymywanych

Artykuł 11

Urzędowe potwierdzenie wystąpienia choroby kategorii A u utrzymywanych zwierząt lądowych

Właściwy organ urzędowo potwierdza wystąpienie ogniska choroby kategorii A u utrzymywanych zwierząt lądowych, jeżeli przypadek wystąpienia takiej choroby potwierdzono zgodnie z art. 9 ust. 2, 3 i 4 rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/689.

Artykuł 12

Środki zwalczania chorób wprowadzane w przypadku urzędowego potwierdzenia wystąpienia ogniska choroby kategorii A u zwierząt utrzymywanych w zakładzie

1. Po urzędowym potwierdzeniu wystąpienia ogniska choroby kategorii A w zakładzie zgodnie z art. 11 właściwy organ – niezależnie od zastosowania środków przewidzianych w art. 7 – nakazuje natychmiastowe wprowadzenie następujących środków zwalczania chorób pod nadzorem urzędowych lekarzy weterynarii:

- a) niezwłoczne uśmiercenie na miejscu, w obrębie zakładu, wszystkich zwierząt należących do gatunków umieszczonych w wykazie utrzymywanych w zakładzie dotkniętym chorobą w taki sposób, aby uniknąć jakiegokolwiek ryzyka rozprzestrzenienia się odpowiedniego czynnika chorobotwórczego związanego z chorobą kategorii A w trakcie uśmiercania zwierząt i po ich uśmierceniu;
- b) wprowadzenie wszelkich odpowiednich i koniecznych środków bioasekuracji, aby uniknąć potencjalnego rozprzestrzenienia się choroby kategorii A na niedotknięte chorobą zwierzęta utrzymywane lub zwierzęta dzikie, lub na ludzi;
- c) unieszkodliwienie zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1069/2009 ciał lub części ciał zwierząt utrzymywanych należących do gatunków umieszczonych w wykazie, które padły lub zostały uśmiercone zgodnie z lit. a) niniejszego ustępu;
- d) izolacja wszystkich potencjalnie skażonych produktów, materiałów lub substancji, które znajdują się w zakładzie, do czasu:
 - (i) ich unieszkodliwienia lub przetworzenia zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1069/2009 w przypadku produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego (uwzględniając produkty uboczne uzyskane w wyniku uśmiercenia zwierząt oraz produkty pochodzenia zwierzęcego i materiał biologiczny);
 - (ii) wdrożenia środków związanych z oczyszczaniem i dezynfekcją zgodnie z art. 15 w przypadku innych materiałów i substancji, które nadają się do oczyszczania i dezynfekcji;
 - (iii) zakończenia procesu unieszkodliwiania pod nadzorem urzędowych lekarzy weterynarii w przypadku pasz i innych materiałów nienadających się do oczyszczania i dezynfekcji.

2. Właściwy organ nakazuje i nadzoruje:
 - a) zapewnienie zgodności transportu z zakładu dotkniętego chorobą produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, o których mowa w ust. 1 lit. c) i w ust. 1 lit. d) ppkt (i), z przepisami rozporządzenia (WE) nr 1069/2009;
 - b) zapewnienie zgodności transportu z zakładu dotkniętego chorobą materiałów lub substancji, o których mowa w ust. 1 lit. d) ppkt (iii), z instrukcjami w zakresie warunków bioasekuracji i bezpieczeństwa biologicznego, aby zapobiec rozprzestrzenianiu się czynników chorobotwórczych związanych z chorobą kategorii A.
3. Właściwy organ pobiera próbki od zwierząt utrzymywanych należących do gatunków umieszczonych w wykazie do badań laboratoryjnych przed ich uśmierceniem lub po ich uśmierceniu bądź przed ich padnięciem lub po ich padnięciu w celu przeprowadzenia dochodzenia epidemiologicznego, o którym mowa w art. 57 rozporządzenia (UE) 2016/429.
4. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 lit. a) właściwy organ – po przeprowadzeniu oceny ryzyka i po wzięciu pod uwagę możliwości zastosowania innych środków zmniejszających ryzyko – może:
 - a) nakazać uśmiercenie zwierząt utrzymywanych należących do gatunków umieszczonych w wykazie w najbliższym odpowiednim miejscu, aby uniknąć jakiegokolwiek ryzyka rozprzestrzenienia się choroby kategorii A w trakcie uśmiercania zwierząt lub ich transportu; lub
 - b) odroczyć uśmiercenie zwierząt utrzymywanych należących do gatunków umieszczonych w wykazie, o ile zwierzęta te zostały poddane szczepieniom interwencyjnym przewidzianym w art. 69 rozporządzenia (UE) 2016/429.

Artykuł 13

Szczegółowe odstępstwa od przepisów art. 12 ust. 1 lit. a)

1. W przypadku wystąpienia ogniska choroby kategorii A w zakładach, w których zwierzęta należące do gatunków umieszczonych w wykazie są utrzymywane w dwóch jednostkach epidemiologicznych lub większej liczbie takich jednostek, właściwy organ może przyznać jednostkom epidemiologicznym, w których nie potwierdzono wystąpienia choroby, odstępstwo od przepisów art. 12 ust. 1 lit. a) po przeprowadzeniu oceny ryzyka i, w razie konieczności, po uzyskaniu pozytywnych wyników badań laboratoryjnych, o ile:
 - a) dochodzenie epidemiologiczne, o którym mowa w art. 57 rozporządzenia (UE) 2016/429, nie wykazało istnienia żadnego powiązania epidemiologicznego między jednostkami epidemiologicznymi, w których potwierdzono wystąpienie choroby kategorii A, a jednostkami, w których nie potwierdzono wystąpienia takiej choroby, które dawałoby podstawy do tego, by podejrzewać, że mogło dojść do rozprzestrzenienia się między nimi choroby kategorii A; oraz
 - b) właściwy organ potwierdził, że co najmniej w okresie monitorowania ustanowionym dla danej choroby w załączniku II, przed potwierdzeniem wystąpienia choroby kategorii A, jednostki epidemiologiczne, w których nie potwierdzono wystąpienia choroby, były całkowicie odseparowane i obsługiwane przez inny personel.
2. Właściwy organ może przyznać odstępstwo od przepisów art. 12 ust. 1 lit. a) w odniesieniu do następujących kategorii zwierząt, o ile spełniono warunki określone w ust. 3:
 - a) zwierząt utrzymywanych w zakładzie odizolowanym;
 - b) zwierząt utrzymywanych do celów naukowych lub do celów związanych z ochroną gatunków chronionych lub zagrożonych;
 - c) zwierząt z wyprzedzeniem zarejestrowanych urzędowo jako należące do ras rzadkich; oraz
 - d) zwierząt o potwierdzonej wysokiej wartości genetycznej, kulturowej lub edukacyjnej.
3. Właściwy organ zapewnia, aby przy przyznawaniu odstępstwa, o którym mowa w ust. 2, spełnione były następujące warunki:
 - a) właściwy organ przeprowadził ocenę skutków przyznania takiego odstępstwa, a w szczególności jego wpływu na status zdrowotny zwierząt w danym państwie członkowskim i w sąsiednich państwach, przy czym wyniki tej oceny potwierdziły, że status zdrowotny zwierząt nie jest zagrożony;
 - b) stosowane są odpowiednie środki bioasekuracji pozwalające zapobiec ryzyku przeniesienia się choroby kategorii A na niedotknięte chorobą zwierzęta utrzymywane, na zwierzęta dzięki lub na ludzi, z uwzględnieniem:
 - (i) profilu choroby; oraz
 - (ii) dotkniętych chorobą gatunków zwierząt;

- c) zwierzęta są należycie izolowane i poddawane odpowiedniemu nadzorowi klinicznemu, z uwzględnieniem badań laboratoryjnych, do momentu, w którym właściwy organ upewni się, że nie stwarzają one ryzyka przeniesienia choroby kategorii A.
4. Właściwy organ może przyznać szczególne odstępstwa od przepisów art. 12 ust. 1 lit. a) w odniesieniu do zwierząt koniowatych utrzymywanych w zakładach, w których potwierdzono ognisko chorób kategorii A, o których mowa w załączniku III, na warunkach określonych w tym załączniku.

Artykuł 14

Dodatkowe środki zwalczania chorób wprowadzane w przypadku wystąpienia ogniska choroby kategorii A u zwierząt lądowych utrzymywanych w zakładzie

1. Właściwy organ może wprowadzić, poza środkami przewidzianymi w art. 12, procedury pobierania próbek od zwierząt utrzymywanych nienależących do gatunków umieszczonych w wykazie i od zwierząt dzikich należących do gatunków umieszczonych w wykazie w oparciu o informacje uzyskane w toku dochodzenia epidemiologicznego, o którym mowa w art. 57 rozporządzenia (UE) 2016/429.
2. Właściwy organ może, po przeprowadzeniu oceny ryzyka dalszego rozprzestrzeniania się odpowiedniej choroby kategorii A i po rozważeniu możliwości zastosowania innych środków zmniejszających ryzyko, nakazać uśmiercenie zwierząt utrzymywanych nienależących do gatunków umieszczonych w wykazie i zwierząt dzikich w taki sposób, aby uniknąć jakiegokolwiek ryzyka rozprzestrzeniania się choroby kategorii A w trakcie uśmiercania zwierząt i ich transportu oraz do momentu unieszkodliwienia całych ciał martwych zwierząt lub części ich ciał.

Artykuł 15

Wstępne oczyszczenie i dezynfekcja oraz dezynsekcja i deratyzacja w zakładzie dotkniętym chorobą

1. Niezwłocznie po zakończeniu wdrażania środków przewidzianych w art. 12 oraz, w stosownych przypadkach, w art. 14 właściwy organ nakazuje przeprowadzenie wstępnego oczyszczenia i wstępnej dezynfekcji oraz, w stosownych przypadkach, wstępnej dezynsekcji i deratyzacji w zakładzie dotkniętym chorobą i sprawuje nadzór nad działaniami w tym zakresie, aby nie dopuścić do rozprzestrzeniania się choroby kategorii A.
2. Wstępne oczyszczenie, dezynfekcję oraz dezynsekcję i deratyzację, o których mowa w art. 1:
- a) przeprowadza się zgodnie z procedurami określonymi w załączniku IV sekcje A i B z wykorzystaniem odpowiednich produktów biobójczych, aby zapewnić zniszczenie odpowiedniego czynnika chorobotwórczego choroby kategorii A; oraz
- b) muszą być stosownie dokumentowane.
3. Jeżeli właściwy organ przyznaje jedno z odstępstw przewidzianych w art. 13 ust. 2 i 4, nakazuje wstępne oczyszczenie, dezynfekcję oraz dezynsekcję i deratyzację, o których mowa w ust. 1, dostosowując procedury, o których mowa w pkt 2 lit. a), do konkretnej sytuacji, bez uszczerbku dla opanowywania rozprzestrzeniania się choroby kategorii A ze zwierząt dotkniętych chorobą oraz zakładów i miejsc dotkniętych chorobą na inne niedotknięte chorobą zwierzęta lub na ludzi.
4. Poza stosowaniem środków, o których mowa w ust. 1 i 2, właściwy organ nakazuje i nadzoruje odpowiednie oczyszczenie i dezynfekcję oraz – w stosownych przypadkach – dezynsekcję i deratyzację środków transportu stosowanych do przewożenia zwierząt do i z zakładu dotkniętego chorobą.

Artykuł 16

Odstępstwa i zasady szczególnie dotyczące wstępnego oczyszczenia i wstępnej dezynfekcji oraz kontroli wektorów

Właściwy organ może przyznać odstępstwo od ustanowionego w art. 15 wymogu dotyczącego oczyszczenia i dezynfekcji oraz dezynsekcji i deratyzacji w przypadku:

- a) pastwisk powiązanych epidemiologicznie z zakładem dotkniętym chorobą w ramach określonych procedur służących zapewnieniu skutecznej inaktywacji odpowiedniego czynnika chorobotwórczego związanego z chorobą kategorii A, biorąc pod uwagę profil choroby, rodzaj zakładu i warunki klimatyczne; oraz
- b) obornika, w tym zużytej ściółki i używanej ściółki, pochodzących z zakładu dotkniętego chorobą i poddanych określonym procedurom służącym zapewnieniu skutecznej inaktywacji odpowiedniego czynnika chorobotwórczego związanego z chorobą kategorii A zgodnie z dowodami naukowymi.

*Artykuł 17***Identyfikacja zakładów powiązanych epidemiologicznie i innych istotnych miejsc, w tym środków transportu**

1. W ramach dochodzenia epidemiologicznego, o którym mowa w art. 57 rozporządzenia (UE) 2016/429, i w celu zidentyfikowania wszystkich zakładów powiązanych epidemiologicznie oraz innych istotnych miejsc, w tym środków transportu, właściwy organ śledzi wszystkie zwierzęta utrzymywane obecnie w zakładzie, w którym potwierdzono wystąpienie ogniska choroby kategorii A, oraz wszelkie produkty, materiały, substancje, środki transportu lub osoby, które mogłyby przyczynić się do rozprzestrzenienia odpowiedniej choroby kategorii A, w tym:
 - a) te wysyłane do i z zakładu; oraz
 - b) te, które miały styczność zakładem.
2. Śledzenie, o którym mowa w ust. 1, obejmuje co najmniej okres monitorowania wskazany w załączniku II dla danej choroby wyliczony wstecz od dnia zgłoszenia podejrzenia.
3. Po przeprowadzeniu oceny ryzyka właściwy organ może wyłączyć z obowiązku śledzenia, o którym mowa w ust. 1, produkty uznawane za bezpieczne towary zgodnie z załącznikiem VII.

*Artykuł 18***Środki, które mają być stosowane w zakładach powiązanych epidemiologicznie i w innych istotnych miejscach, w tym środkach transportu**

1. Jeżeli śledzenie, o którym mowa w art. 17 ust. 1, wykáže, że zwierzęta należące do gatunków umieszczonych w wykazie zostały wysłane z lub do zakładu dotkniętego chorobą w okresie, o którym mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, właściwy organ:
 - a) przeprowadza dochodzenia oraz nakłada środki ograniczające i środki bioasekuracji zgodnie z art. 6, 7 i 8 w zakładach przeznaczenia lub pochodzenia przemieszczenia; lub
 - b) niezwłocznie rozszerza zakres środków przewidzianych w art. 12 na zakład pochodzenia lub zakład przeznaczenia przemieszczenia w przypadku istnienia dowodów epidemiologicznych potwierdzających rozprzestrzenienie się choroby do, z lub za pośrednictwem tego zakładu.
2. Właściwy organ stosuje środki, o których mowa w ust. 1, w innych zakładach i innych istotnych miejscach, w tym środkach transportu, które mogą zostać skażone wskutek styczności ze zwierzętami, z produktami, materiałami, substancjami, osobami lub ze środkami transportu pochodzącymi z zakładu dotkniętego chorobą, zidentyfikowanymi w ramach śledzenia, o którym mowa w art. 17, lub na podstawie innych istotnych informacji zgromadzonych w toku dochodzenia epidemiologicznego, o którym mowa w art. 57 rozporządzenia (UE) 2016/429.

*Artykuł 19***Środki, które mają być stosowane w odniesieniu do produktów zidentyfikowanych w rezultacie śledzenia**

1. Właściwy organ nakazuje, aby nasienie, oocyty i zarodki zidentyfikowane jako zakażone w rezultacie śledzenia, o którym mowa w art. 17, zostały unieszkodliwione zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1069/2009, oraz sprawuje nadzór nad działaniami w tym zakresie.
2. Właściwy organ nakazuje przeprowadzenie procesu obróbki, przetwarzania lub unieszkodliwiania produktów zidentyfikowanych w rezultacie śledzenia, o którym mowa w art. 17, oraz sprawuje nadzór nad działaniami w tym zakresie co najmniej do:
 - a) pierwszego zakładu przetwórstwa spożywczego w przypadku produktów pochodzenia zwierzęcego;
 - b) wylęgarni lub zakładu, do którego jaja zostały przesłane do celów wylęgu, w przypadku jaj wylęgowych, które jeszcze się nie wykluły; oraz
 - c) pierwszego zakładu przetwarzającego produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego, z wyjątkiem obornika; lub
 - d) miejsca, gdzie są one przechowywane, w przypadku obornika, w tym zużytej ściółki i używanej ściółki.

3. Właściwy organ ustanawia oficjalny nadzór nad drobiem wykłutym w trakcie okresu śledzenia, o którym mowa w art. 17 ust. 2, z jaj wylęgowych pochodzących z zakładu dotkniętego chorobą; nadzór ten jest ustanawiany we wszystkich zakładach przeznaczenia jaj wylęgowych i trwa przez 21 dni od wylęgu.
4. Właściwy organ nakazuje objęcie transportu z zakładów produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego przepisami określonymi w rozporządzeniu (WE) nr 1069/2009 oraz sprawuje nadzór nad działaniami w tym zakresie.
5. Właściwy organ nakazuje zapewnienie zgodności materiałów lub substancji, które mogą zostać skażone lub mogą przenieść odpowiednią chorobę kategorii A, z instrukcjami w zakresie warunków bioasekuracji i bezpieczeństwa biologicznego, aby zapobiec rozprzestrzenianiu się czynników chorobotwórczych choroby kategorii A, oraz sprawuje nadzór nad działaniami w tym zakresie.

Artykuł 20

Środki, które mają być stosowane w przypadku urzędowego potwierdzenia wystąpienia ogniska choroby kategorii A w przedsiębiorstwach spożywczych i paszowych, punktach kontroli granicznej, zakładach produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego i innych istotnych miejscach, w tym środkach transportu

1. W przypadku urzędowego potwierdzenia wystąpienia ogniska choroby zgodnie z art. 11 w przedsiębiorstwach spożywczych i paszowych, punktach kontroli granicznej, zakładach produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego lub innych istotnych miejscach, w tym środkach transportu, właściwy organ stosuje:
 - a) stosowne przepisy ustanowione w art. 12–19; oraz
 - b) w razie potrzeby, dodatkowe środki dostosowane do określonej sytuacji, aby zapobiec rozprzestrzenieniu się choroby kategorii A z dotkniętych nią zwierząt oraz zakładów i innych miejsc dotkniętych chorobą na inne, niedotknięte nią zwierzęta lub na ludzi.
2. Właściwy organ stosuje przepisy ustanowione w art. 12–19 również w odniesieniu do zakładów, z których pochodzą dotknięte chorobą zwierzęta lub produkty obecne w zakładach i miejscach, o których mowa w ust. 1.

ROZDZIAŁ II

Środki zwalczania chorób kategorii A utrzymywanych zwierząt lądowych na obszarach objętymi ograniczeniami

Sekcja 1

Ogólne środki zwalczania chorób na obszarze objętym ograniczeniami

Artykuł 21

Ustanowienie obszaru objętego ograniczeniami

1. W przypadku wystąpienia ogniska choroby kategorii A w zakładzie, przedsiębiorstwie spożywczym i paszowym, zakładzie produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego lub innych miejscach, w tym środkach transportu, właściwy organ niezwłocznie ustanawia obszar objęty ograniczeniami wokół zakładu dotkniętego chorobą, na który składają się:
 - a) obszar zapowietrzony na podstawie minimalnego promienia od ogniska choroby określonego dla odpowiedniej choroby kategorii A w załączniku V;
 - b) obszar zagrożony na podstawie minimalnego promienia od ogniska choroby określonego dla odpowiedniej choroby kategorii A w załączniku V; oraz
 - c) w stosownych przypadkach, na podstawie kryteriów określonych w art. 64 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2016/429, obszary buforowe wokół lub w sąsiedztwie obszarów zapowietrzonego i zagrożonego, na których właściwy organ stosuje takie same środki, co środki przewidziane w sekcji 3 niniejszego rozdziału w odniesieniu do obszaru zagrożonego.
2. Właściwy organ dostosowuje granice początkowego obszaru objętego ograniczeniami, w tym granice obszaru zapowietrzonego, zagrożonego oraz obszaru buforowego, w przypadku nakładania się dwóch lub większej liczby obszarów objętych ograniczeniami w związku z kolejnymi ogniskami choroby kategorii A.

3. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 i po przeprowadzeniu oceny ryzyka z uwzględnieniem profilu choroby właściwy organ może nie ustanawiać obszaru objętego ograniczeniami, jeżeli ogniskiem choroby kategorii A jest jedno z następujących miejsc:

- a) zakłady, gdzie trzyma się zwierzęta, o których mowa w art. 13 ust. 2;
- b) wylęgarnie;
- c) przedsiębiorstwa spożywcze i paszowe, punkty kontroli granicznej, zakłady produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego;
- d) środki transportu;
- e) miejsca, gdzie odbywa się gromadzenie zwierząt lub ich tymczasowa wystawa, lub gdzie udzielana jest im pomoc weterynaryjna; oraz
- f) wszelkie inne miejsca, które nie są zakładami.

Artykuł 22

Środki, które mają być stosowane na obszarze objętym ograniczeniami

1. Właściwy organ niezwłocznie sporządza i aktualizuje spis wszystkich zakładów, w których trzyma się zwierzęta należące do gatunków umieszczonych w wykazie oraz które znajdują się na obszarze objętym ograniczeniami, z uwzględnieniem gatunków, kategorii i liczby zwierząt w poszczególnych zakładach; w przypadku drobiu liczba zwierząt może być szacunkowa.

2. Aby zapobiec rozprzestrzenianiu się choroby, opierając się na informacjach epidemiologicznych lub innych materiałach dowodowych, właściwy organ może zastosować prewencyjne uśmiercenie, zgodnie z art. 12 ust. 1 i 2, lub ubój zwierząt utrzymywanych należących do gatunków umieszczonych w wykazie w zakładach znajdujących się na obszarze objętym ograniczeniami.

3. Właściwy organ nakazuje, aby wszelkie przemieszczanie całych ciał lub części martwych zwierząt dzikich lub zwierząt utrzymywanych należących do gatunków umieszczonych w wykazie z obszaru objętego ograniczeniami odbywało się w celu ich przetworzenia lub unieszkodliwienia zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1069/2009 w zakładzie zatwierdzonym do tego celu oraz sprawuje nadzór nad działaniami w tym zakresie:

- a) na terytorium danego państwa członkowskiego; lub
- b) w innym państwie członkowskim zgodnie z art. 48 ust. 1 i 3 rozporządzenia (WE) nr 1069/2009, jeżeli nie ma możliwości przetworzenia lub unieszkodliwienia całych ciał lub części martwych zwierząt w zatwierdzonych zakładach na terytorium państwa członkowskiego, gdzie wystąpiło ognisko choroby.

4. Właściwy organ ustanawia szczegółowe warunki w zakresie transportu zwierząt i produktów przez obszar objęty ograniczeniami w celu zapewnienia, aby był on realizowany:

- a) bez zatrzymywania lub rozładunku na obszarze objętym ograniczeniami;
- b) w pierwszej kolejności z wykorzystaniem głównych autostrad lub głównych połączeń kolejowych; oraz
- c) unikając przejazdu w pobliżu zakładów, w których utrzymywane są zwierzęta należące do gatunków umieszczonych w wykazie.

5. Produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego pochodzące z obszaru objętego ograniczeniami i przemieszczane poza tym obszarem muszą posiadać świadectwo zdrowia zwierząt wydane przez urzędowego lekarza weterynarii oraz potwierdzające, że produkty te mogą być przemieszczane poza obszar objęty ograniczeniami na warunkach określonych przez właściwy organ zgodnie z niniejszym rozdziałem.

6. Właściwy organ może zdecydować, że świadectwa, o którym mowa w ust. 5, nie trzeba wydawać przy przemieszczaniu produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego w obrębie terytorium danego państwa członkowskiego, jeżeli organ ten uzna, że istnieje alternatywny system zapewniający identyfikowalność przesyłek zawierających takie produkty oraz że produkty te spełniają wymagania w zakresie zdrowia zwierząt dotyczące takiego przemieszczania.

7. Wszelkie przypadki pobierania próbek w zakładach na obszarze objętym ograniczeniami, w których utrzymywane są zwierzęta należące do gatunków umieszczonych w wykazie, do celów innych niż stwierdzenie lub wykluczenie wystąpienia odpowiedniej choroby kategorii A wymagają zgody właściwego organu.

*Artykuł 23***Odstępstwa od środków, które mają być stosowane na obszarze objętym ograniczeniami**

Właściwy organ może przyznać odstępstwa od przepisów niniejszego rozdziału dotyczących środków, które należy stosować na obszarach objętych ograniczeniami, w niezbędnym zakresie i po przeprowadzeniu oceny ryzyka:

- a) na obszarze buforowym, o którym mowa w art. 21 ust. 1 lit. c);
- b) jeżeli właściwy organ zdecyduje o utworzeniu obszaru objętego ograniczeniami, w przypadku gdy ogniskiem choroby kategorii A jest zakład lub miejsce, o którym mowa w art. 21 ust. 3;
- c) jeżeli ogniskiem choroby jest zakład, gdzie trzymany jest do 50 ptaków żyjących w niewoli; lub
- d) w zakładach i miejscach, o których mowa w art. 21 ust. 3, znajdujących się na obszarze objętym ograniczeniami.

*Artykuł 24***Wymogi dotyczące środków transportu zwierząt utrzymywanych należących do gatunków umieszczonych w wykazie oraz produktów z tych zwierząt**

1. Właściwy organ zapewnia, aby środki transportu stosowane do przemieszczania zwierząt utrzymywanych należących do gatunków umieszczonych w wykazie oraz produktów z tych zwierząt w obrębie i z obszaru objętego ograniczeniami oraz przez taki obszar:

- a) były skonstruowane i utrzymywane w sposób zapobiegający wszelkim przeciekom lub ucieczkom zwierząt, produktów lub wszelkich elementów stanowiących zagrożenie dla zdrowia zwierząt;
- b) były oczyszczane i dezynfekowane niezwłocznie po każdym transporcie zwierząt, produktów lub wszelkich elementów stanowiących zagrożenie dla zdrowia zwierząt, a następnie, w stosownych przypadkach, dezynfekowane ponownie oraz każdorazowo wysuszone lub pozostawione do wyschnięcia przed jakimkolwiek nowym załadunkiem zwierząt lub produktów; oraz
- c) w stosownych przypadkach, były poddawane dezynsekcji i deratyzacji przed realizacją transportu.

2. Oczyszczanie i dezynfekcja środków transportu, o których mowa w ust. 1:

- a) muszą odbywać się zgodnie z instrukcjami lub procedurami określonymi przez właściwy organ z wykorzystaniem odpowiednich produktów biobójczych w celu zniszczenia właściwego czynnika chorobotwórczego choroby kategorii A; oraz
- b) muszą być stosownie dokumentowane.

*Sekcja 2***Środki zwalczania chorób na obszarze zapowietrzonym***Artykuł 25***Środki, które mają być stosowane w zakładach, w których utrzymywane są zwierzęta należące do gatunków umieszczonych w wykazie na obszarze zapowietrzonym**

1. Właściwy organ nakazuje niezwłocznie, aby w zakładach, w których utrzymywane są zwierzęta należące do gatunków umieszczonych w wykazie, innych niż zakład, w którym potwierdzono wystąpienie choroby kategorii A, na obszarze zapowietrzonym zastosowano następujące środki:

- a) trzymanie zwierząt należących do gatunków umieszczonych w wykazie oddzielnie od zwierząt dzikich i zwierząt nienależących do gatunków umieszczonych w wykazie;
- b) zapewnienie dodatkowego nadzoru w celu zidentyfikowania dalszego rozprzestrzeniania się choroby kategorii A do zakładów, w tym wszelkich danych dotyczących wzrostu zachorowalności lub upadkowości lub znacznym spadku produktywności; niezwłoczne zgłaszanie wszelkiego rodzaju wzrostów lub spadków do właściwego organu;
- c) w stosownych przypadkach, wdrożenie odpowiednich środków dezynsekcji i deratyzacji oraz zwalczania innych wektorów chorób w zakładzie i jego okolicy;
- d) zastosowanie odpowiednich środków dezynfekujących przy wejściach i wyjściach z zakładu;

- e) zastosowanie odpowiednich środków bioasekuracji w odniesieniu do wszystkich osób mających styczność ze zwierzętami utrzymywanymi należącymi do gatunków umieszczonych w wykazie bądź wszystkich osób wchodzących do zakładu lub opuszczających go, a także w odniesieniu do środków transportu, aby zapobiec ryzyku rozprzestrzenienia się odpowiedniej choroby kategorii A;
 - f) prowadzenie ewidencji wszystkich osób odwiedzających zakład i aktualizowanie jej, aby ułatwić nadzór nad chorobami i ich zwalczanie oraz udostępnianie jej właściwemu organowi na jego wniosek;
 - g) unieszkodliwianie całych ciał lub części martwych lub uśmierconych zwierząt utrzymywanych należących do gatunków umieszczonych w wykazie zgodnie z art. 22 ust. 3.
2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 lit. f) ewidencja osób odwiedzających zakład nie jest wymagana w przypadku zakładów, w których utrzymywane są zwierzęta, o których mowa w art. 13 ust. 2, jeżeli osoby te nie mają dostępu do obszarów, w których trzyma się zwierzęta.

Artykuł 26

Wizytacje zakładów na obszarze zapowietrzonym przeprowadzane przez urzędowych lekarzy weterynarii

1. Właściwy organ zapewnia, aby urzędowi lekarze weterynarii przeprowadzali co najmniej jedną wizytację każdego zakładu, o którym mowa w art. 25, w jak najwcześniejszym terminie i bez nieuzasadnionej zwłoki, po urzędowym potwierdzeniu ogniska choroby kategorii A.
2. W trakcie wizytacji, o których mowa w ust. 1, urzędowi lekarze weterynarii przeprowadzają co najmniej następujące czynności:
 - a) kontrole dokumentacji, w tym analizę dokumentacji dotyczącej produkcji, zdrowia i identyfikowalności;
 - b) weryfikację wdrożenia środków stosowanych, aby zapobiec wprowadzaniu lub rozprzestrzenianiu się danej choroby kategorii A zgodnie z art. 25;
 - c) badanie kliniczne zwierząt utrzymywanych należących do gatunków umieszczonych w wykazie; oraz
 - d) w stosownych przypadkach, pobranie próbek zwierząt na potrzeby badań laboratoryjnych w celu stwierdzenia lub wykluczenia wystąpienia danej choroby kategorii A.
3. Właściwy organ może zażądać przeprowadzenia kolejnych wizytacji weterynaryjnych zakładów na obszarze zapowietrzonym w celu podjęcia działań następczych w związku z daną sytuacją.
4. Właściwy organ prowadzi rejestr czynności i wizytacji, o których mowa w ust. 1, 2 i 3, oraz ustaleń z nich wynikających.
5. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1, jeżeli promień obszaru zapowietrzonego określonego w załączniku V ma ponad 3 km, właściwy organ może postanowić, że zamiast wizytacji wszystkich zakładów, o których mowa w art. 25, wymagane będą wizytacje reprezentatywnej liczby tych zakładów, zgodnie z załącznikiem I sekcja A.3.

Artykuł 27

Zakazy dotyczące czynności, w tym przemieszczeń, w odniesieniu do zwierząt, produktów i innych materiałów w obrębie, z lub do obszaru zapowietrzonego

1. Właściwy organ wprowadza zakaz wykonywania czynności, w tym przemieszczeń, w odniesieniu do zwierząt należących do gatunków umieszczonych w wykazie i produktów z tych zwierząt oraz innych materiałów w obrębie, z oraz do obszaru zapowietrzonego zgodnie z tabelą w załączniku VI.
2. Właściwy organ może rozszerzyć zakazy, o których mowa w ust. 1, na:
 - a) zwierzęta nienależące do gatunków umieszczonych w wykazie oraz produkty z takich zwierząt; oraz
 - b) czynności, w tym przemieszczenia, inne niż te określone w załączniku VI.
3. Następujące produkty są zwolnione z zakazów określonych w ust. 1 i 2:
 - a) produkty pochodzenia zwierzęcego uznawane za bezpieczne towary, zgodnie z załącznikiem VII, w odniesieniu do danej choroby;

- b) produkty pochodzenia zwierzęcego, które zostały poddane właściwej obróbce zgodnie z załącznikiem VII;
 - c) produkty lub inne materiały, które mogą rozprzestrzenić chorobę, pozyskane lub wytworzone przed okresem monitorowania określonym w załączniku II dla danej choroby, wyliczanym wstecz od dnia, w którym zgłoszono podejrzenie;
 - d) produkty wytworzone na obszarze zapowietrzonym, które pozyskano od lub ze zwierząt utrzymywanych należących do gatunków umieszczonych w wykazie:
 - (i) trzymany poza obszarem zapowietrzonym;
 - (ii) trzymany i poddawanych ubojowi poza obszarem zapowietrzonym; lub
 - (iii) trzymany poza obszarem zapowietrzonym i poddawanych ubojowi na obszarze zapowietrzonym;
 - e) produkty pochodne.
4. Zakazy określone w ust. 1 i 2 obowiązują w odniesieniu do produktów, o których mowa w ust. 3, jeżeli:
- a) produkty nie były wyraźnie oddzielone w trakcie procesu produkcji, przechowywania i transportu od produktów, które nie kwalifikują się do wysłania poza obszar objęty ograniczeniami zgodnie z niniejszym rozporządzeniem; lub
 - b) właściwy organ posiada dowody epidemiologiczne na rozprzestrzenienie się choroby na te produkty, z nich lub za ich pośrednictwem.

Artykuł 28

Ogólne warunki przyznawania odstępstw od zakazów na obszarze zapowietrzonym

1. Na zasadzie odstępstwa od zakazów określonych w art. 27 właściwy organ może udzielić zezwolenia na przemieszczanie zwierząt i produktów w przypadkach opisanych w art. 29–38 oraz pod szczegółowymi warunkami wskazanymi w tych artykułach i warunkami ogólnymi określonymi w ust. 2–7 niniejszego artykułu.

Przed udzieleniem wspomnianego zezwolenia właściwy organ przeprowadza ocenę ryzyka wynikającego z tego zezwolenia, przy czym ocena ta musi wskazywać, że ryzyko rozprzestrzenienia się choroby kategorii A jest znikome.

2. Wszystkie przemieszczenia, na które udzielono zezwolenia, muszą być realizowane:

- a) wyłącznie wyznaczonymi drogami;
- b) w pierwszej kolejności z wykorzystaniem głównych autostrad lub głównych połączeń kolejowych;
- c) unikając przejazdu w pobliżu zakładów, w których utrzymywane są zwierzęta należące do gatunków umieszczonych w wykazie; oraz
- d) bez rozładunku lub postoju, aż do rozładunku w zakładzie przeznaczenia.

3. Właściwy organ odpowiedzialny za zakład pochodzenia wyznacza zakład przeznaczenia w odniesieniu do przemieszczeń z obszaru zapowietrzonego lub do niego. Jeżeli właściwy organ odpowiedzialny za zakład pochodzenia nie jest właściwym organem odpowiedzialnym za zakład przeznaczenia, zawiadamia on właściwy organ odpowiedzialny za zakład przeznaczenia o takim wyznaczeniu.

4. Właściwy organ odpowiedzialny za zakład pochodzenia weryfikuje, czy zakład przeznaczenia zgadza się na wspomniane wyznaczenie oraz na przyjmowanie każdej przesyłki zwierząt lub produktów.

5. Przy udzielaniu zezwolenia na przemieszczanie zwierząt z obszaru zapowietrzonego właściwy organ zapewnia, aby takie przemieszczanie nie stwarzało zagrożenia rozprzestrzenienia się choroby kategorii A na podstawie:

- a) zakończonego pozytywnymi wynikami badania klinicznego zwierząt utrzymywanych w zakładzie, w tym zwierząt, które mają być przemieszczane;
- b) w stosownych przypadkach, zakończonego pozytywnymi wynikami badania laboratoryjnego zwierząt utrzymywanych w zakładzie, w tym zwierząt, które mają być przemieszczane; oraz
- c) wyników wizytacji, o których mowa w art. 26.

6. Przy udzielaniu zezwolenia na transport produktów z obszaru zapowietrzonego właściwy organ nakazuje i nadzoruje:
- wyraźne oddzielenie, w trakcie całego procesu produkcji i przechowywania, produktów od produktów, które nie kwalifikują się do wysłania poza obszar objęty ograniczeniami zgodnie z niniejszym rozporządzeniem; oraz
 - nietransportowanie produktów wraz z produktami, które nie kwalifikują się do wysłania poza obszar objęty ograniczeniami zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.
7. Przy udzielaniu zezwolenia zgodnie z ust. 1 właściwy organ zapewnia stosowanie dodatkowych środków bioasekuracji, począwszy od momentu załadunku, w trakcie całego procesu transportu, do momentu rozładunku we wskazanym zakładzie przeznaczenia zgodnie z obowiązującymi w nim instrukcjami.

Artykuł 29

Szczegółowe warunki udzielenia zezwolenia na przemieszczenia zwierząt utrzymywanych należących do gatunków umieszczonych w wykazie na obszarze zapowietrzonym w celu uboju

1. Właściwy organ może udzielić zezwolenia na przemieszczanie zwierząt utrzymywanych należących do gatunków umieszczonych w wykazie z zakładów znajdujących się na obszarze zapowietrzonym do rzeźni zlokalizowanej:
- możliwie najbliżej zakładu pochodzenia, na obszarze zapowietrzonym;
 - na obszarze zagrożonym, jeżeli nie ma możliwości przeprowadzenia uboju zwierząt na obszarze zapowietrzonym; lub
 - możliwie najbliżej obszaru zagrożonego, jeżeli nie ma możliwości przeprowadzenia uboju zwierząt na obszarze objętym ograniczeniami.
2. Właściwy organ udziela zezwoleń, o których mowa w ust. 1, wyłącznie na następujących warunkach:
- środki transportu muszą zostać zaplombowane w momencie załadunku przez właściwy organ wysyłki lub pod jego nadzorem;
 - właściwy organ odpowiedzialny za rzeźnię:
 - jest informowany z wyprzedzeniem przez podmiot prowadzący rzeźnię o zamiarze przyjęcia zwierząt utrzymywanych należących do gatunków umieszczonych w wykazie;
 - potwierdza brak jakichkolwiek objawów wskazujących na chorobę kategorii A w trakcie badań przedubojowych i poubojowych;
 - nadzoruje podmiot prowadzący rzeźnię w zakresie stosowania skutecznych procedur w celu zapewnienia, aby zwierzęta utrzymywane należące do gatunków umieszczonych w wykazie, które pochodzą z obszaru zapowietrzonego, były utrzymywane i poddawane ubojowi oddzielnie od tego rodzaju zwierząt lub w innym terminie, w miarę możliwości pod koniec dnia roboczego przyjazdu;
 - potwierdza ubój zwierząt właściwemu organowi odpowiedzialnemu za zakład pochodzenia zwierząt;
 - nadzoruje podmiot prowadzący rzeźnię w zakresie czyszczenia i dezynfekcji pomieszczeń, gdzie trzymano zwierzęta i miał miejsce ubój, oraz nadzoruje, czy proces oczyszczania i dezynfekcji tych pomieszczeń zakończył się, zanim zaczęto trzymać w nich inne zwierzęta utrzymywane należące do gatunków umieszczonych w wykazie lub zanim przeprowadzono w nich ubój; oraz
 - nadzoruje proces uzyskiwania mięsa od takich zwierząt pod kątem zgodności z warunkami określonymi w art. 33.
3. Właściwy organ może udzielić zezwolenia na przemieszczanie zwierząt utrzymywanych należących do gatunków umieszczonych w wykazie z zakładów zlokalizowanych poza obszarem zapowietrzonym do rzeźni położonej na tym obszarze, jeżeli:
- zwierzęta są utrzymywane oddzielnie od innych zwierząt pochodzących z obszaru zapowietrzonego oraz są poddawane ubojowi oddzielnie lub w innych terminach;
 - uzyskane świeże mięso jest poddawane rozbiorowi, transportowane i przechowywane oddzielnie od świeżego mięsa pozyskanego od lub ze zwierząt pochodzących z obszaru zapowietrzonego; oraz
 - oczyszczanie i dezynfekcja środków transportu, o których mowa w art. 24, odbywa się pod nadzorem urzędowym po rozładunku zwierząt.

4. Na zasadzie odstępstwa od art. 9 rozporządzenia (WE) nr 1069/2009 właściwy organ może udzielić zezwolenia na przetwarzanie i wykorzystywanie produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, pozyskanych od lub ze zwierząt poddanych ubojowi zgodnie z ust. 1, 2 i 3 jako materiał kategorii 3 zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1069/2009 w zatwierdzonym zakładzie w celu przetworzenia lub unieszkodliwienia produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, znajdującym się na jego terytorium lub w innym państwie członkowskim, jeżeli nie ma możliwości przetworzenia lub unieszkodliwienia tych produktów w zatwierdzonym zakładzie na terytorium państwa członkowskiego, gdzie wystąpiło ognisko choroby.

Jeżeli produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego, o których mowa w akapicie pierwszym, są transportowane do zakładu znajdującego się w innym państwie członkowskim, państwo członkowskie przeznaczenia i państwa członkowskie tranzytu zezwalają na tego rodzaju wysyłkę, podczas gdy właściwy organ w miejscu przeznaczenia zezwala na przetwarzanie i wykorzystywanie tych produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego jako materiałów kategorii 3 zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1069/2009.

Artykuł 30

Szczegółowe warunki udzielania zezwolenia na określone przemieszczanie drobiu z zakładów znajdujących się na obszarze zapowietrzonym

1. Właściwy organ może udzielić zezwolenia na przemieszczanie piskląt jednodniowych z zakładu znajdującego się na obszarze zapowietrzonym do zakładu w tym samym państwie członkowskim, ale, w miarę możliwości, poza obszarem objętym ograniczeniami, pod warunkiem że:

- a) w przypadku piskląt jednodniowych wylężonych z jaj pochodzących z obszaru objętego ograniczeniami:
 - (i) środki transportu zostaną zaplombowane w momencie załadunku przez właściwy organ lub pod jego nadzorem;
 - (ii) zakład przeznaczenia znajdzie się pod oficjalnym nadzorem urzędowych lekarzy weterynarii po przywiezieniu zwierząt; oraz
 - (iii) jeżeli przemieszczenie następuje poza obszar objęty ograniczeniami, drób pozostanie w zakładzie przeznaczenia przez co najmniej 21 dni;
- b) w przypadku piskląt jednodniowych wylężonych z jaj pochodzących spoza obszaru objętego ograniczeniami wylęgarnia wysyłki może zapewnić, aby jaja te nie miały kontaktu z innymi jajami wylęgowymi lub pisklętami jednodniowymi pochodzącymi z obszaru objętego ograniczeniami.

2. Właściwy organ może udzielić zezwolenia na przemieszczanie drobiu odchowanego do rozpoczęcia nieśności z zakładów znajdujących się na obszarze zapowietrzonym do zakładów w tym samym państwie członkowskim i, w miarę możliwości, w obrębie obszaru objętego ograniczeniami, pod warunkiem że:

- a) w zakładzie przeznaczenia nie ma żadnych innych zwierząt utrzymywanych należących do gatunków umieszczonych w wykazie;
- b) środki transportu zostaną zaplombowane w momencie załadunku przez właściwy organ lub pod jego nadzorem;
- c) zakład przeznaczenia znajdzie się pod oficjalnym nadzorem urzędowych lekarzy weterynarii po przywiezieniu zwierząt; oraz
- d) jeżeli przemieszczenie następuje poza obszar objęty ograniczeniami, zwierzęta pozostaną w zakładzie przeznaczenia przez co najmniej 21 dni.

Artykuł 31

Szczegółowe warunki udzielania zezwolenia na określone przemieszczanie jaj wylęgowych na obszarze zapowietrzonym

1. Właściwy organ może udzielić zezwolenia na przemieszczanie jaj wylęgowych:

- a) z zakładu położonego na obszarze zapowietrzonym do wylęgarni znajdującej się w tym samym państwie członkowskim; albo
- b) z zakładu położonego w tym samym państwie członkowskim do wylęgarni znajdującej się na obszarze zapowietrzonym.

2. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1 lit. a), podlega następującym warunkom:

- a) stada rodzicielskie, z których pochodzą jaja wylęgowe, zostały poddane badaniu klinicznemu i pobrano z nich próbki na potrzeby badania laboratoryjnego, którego wyniki były pozytywne;

- b) jaja wylęgowe i ich opakowania są przed wysyłką odkażane i można zapewnić ich identyfikację pochodzenia; oraz
 - c) jaja wylęgowe muszą być transportowane w środkach transportu zaplombowanych przez właściwy organ.
3. Właściwy organ może udzielić zezwolenia na przemieszczanie jaj wylęgowych z zakładu znajdującego się na obszarze zapowietrzonym do zakładu w tym samym państwie członkowskim w celu wylęgu wewnętrznego, jeżeli:
- a) stada rodzicielskie, z których pochodzą jaja wylęgowe, zostały poddane badaniu klinicznemu i pobrano z nich próbki na potrzeby badania laboratoryjnego, którego wyniki były pozytywne;
 - b) zakład przeznaczenia znajduje się pod nadzorem urzędowym do 21 dni od wylęgu jaj;
 - c) drób pozostaje w zakładzie przeznaczenia w okresie, o którym mowa w lit. b); oraz
 - d) spełnione są wymogi, o których mowa w ust. 2 lit. b) i c).

Artykuł 32

Szczegółowe warunki udzielania zezwolenia na przemieszczanie nasienia z zatwierdzonych zakładów zajmujących się materiałem biologicznym zlokalizowanych na obszarze zapowietrzonym

Właściwy organ może udzielić zezwolenia na przemieszczanie nasienia pobranego od zwierząt utrzymywanych należących do gatunków umieszczonych w wykazie z zatwierdzonych zakładów zajmujących się materiałem biologicznym, z wyjątkiem wylęgarni, zlokalizowanych na obszarze zapowietrzonym, po szacowanej dacie najwcześniejszego zakażenia zakładu dotkniętego chorobą, z zastrzeżeniem następujących warunków:

- a) wszystkie środki zwalczania chorób odnoszące się do choroby kategorii A zostały zniesione na obszarze zapowietrzonym zgodnie z art. 39;
- b) wszystkie zwierzęta utrzymywane należące do gatunków umieszczonych w wykazie w centrum pozyskiwania nasienia zostały poddane badaniu klinicznemu oraz pobrano z nich próbki na potrzeby badania laboratoryjnego, aby wykluczyć wystąpienie choroby kategorii A w centrum pozyskiwania nasienia; oraz
- c) zwierzę dawca uzyskało pozytywny wynik w badaniu laboratoryjnym próbki pobranej nie wcześniej niż siedem dni po okresie monitorowania określonym w załączniku II dla danej choroby, wyliczonym do przodu od dnia, w którym pobrano nasienie.

Artykuł 33

Szczegółowe warunki udzielania zezwolenia na przemieszczanie świeżego mięsa i mleka surowego pozyskiwanych od lub ze zwierząt utrzymywanych należących do gatunków umieszczonych w wykazie z zakładów zlokalizowanych na obszarze zapowietrzonym

1. Właściwy organ może udzielić zezwolenia na przemieszczanie świeżego mięsa i mleka surowego pozyskiwanych od lub ze zwierząt należących do gatunków umieszczonych w wykazie, utrzymywanych w zakładach znajdujących się na obszarze zapowietrzonym, jeżeli:

- a) są one przemieszczane do zakładu przetwórczego w celu poddania ich jednemu z procesów obróbki zmniejszającej dane ryzyko, określonych w załączniku VII; albo
- b) w przypadku świeżego mięsa drobiowego:
 - (i) zostało ono oznakowane zgodnie z załącznikiem IX pkt 1, począwszy od momentu pozyskania go w rzeźni; oraz
 - (ii) nie jest ono przeznaczone dla innego państwa członkowskiego.

2. Właściwy organ zapewnia, aby przemieszczanie do zakładu przetwórczego, o którym mowa w ust. 1 lit. a), spełniało następujące warunki:

- a) świeże mięso musi zostać oznakowane zgodnie z załącznikiem IX pkt 2 w rzeźni po badaniu poubojowym i posiadać tego rodzaju oznakowanie do czasu obróbki mięsa;
- b) świeże mięso i mleko surowe musi być przemieszczane z zakładu pochodzenia do zakładu przetwórczego w zaplombowanych pojemnikach; oraz

- c) zakład przetwórczy musi znajdować się na tym samym obszarze objętym ograniczeniami lub możliwie jak najbliżej niego oraz działać pod nadzorem urzędowych lekarzy weterynarii.

Artykuł 34

Szczegółowe warunki udzielania zezwolenia na przemieszczanie jaj do spożycia przez ludzi z zakładów znajdujących się na obszarze zapowietrzonym

Właściwy organ może udzielić zezwolenia na przemieszczanie jaj do spożycia przez ludzi z zakładów znajdujących się na obszarze zapowietrzonym do następujących lokalizacji w tym samym państwie członkowskim:

- a) do zakładu pakowania, pod warunkiem że jaja są pakowane w:
- (i) opakowania jednorazowego użytku; lub
 - (ii) opakowania, które można oczyścić i odkazić w sposób, który umożliwia zniszczenie danego czynnika chorobotwórczego choroby kategorii A;
- b) do zakładu produkującego produkty jajeczne zgodnie z sekcją X rozdział II załącznika III do rozporządzenia (WE) nr 853/2004 w celu ich przetworzenia zgodnie z rozdziałem XI załącznika II do rozporządzenia (WE) nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁵⁾.

Artykuł 35

Szczegółowe warunki udzielania zezwolenia na przemieszczanie obornika, w tym zużytej ściółki i używanej ściółki, z zakładów znajdujących się na obszarze zapowietrzonym na składowisko odpadów

Właściwy organ może udzielić zezwolenia na przemieszczanie obornika, w tym zużytej ściółki i używanej ściółki, z zakładów znajdujących się na obszarze zapowietrzonym na składowisko odpadów w celu ich unieszkodliwienia na składowisku odpadów znajdującym się w tym samym państwie członkowskim, wyłącznie po przetworzeniu zgodnie z art. 13 lit. c) rozporządzenia (WE) nr 1069/2009.

Artykuł 36

Szczegółowe warunki udzielania zezwolenia na przemieszczanie materiału paszowego pochodzenia roślinnego i słomy z obszaru zapowietrzonego

Właściwy organ może udzielić zezwolenia na przemieszczanie materiału paszowego pochodzenia roślinnego i słomy pochodzących z obszaru zapowietrzonego, pod warunkiem że:

- a) zostały one wyprodukowane w miejscach, gdzie nie trzyma się zwierząt należących do gatunków umieszczonych w wykazie;
- b) zostały one wyprodukowane w zakładach przetwarzania paszy, gdzie nie trzyma się zwierząt należących do gatunków umieszczonych w wykazie, a surowy materiał roślinny pochodzi:
- (i) z miejsc, o których mowa w lit. a); lub
 - (ii) spoza obszaru zapowietrzonego;
- c) są one przeznaczone do użytku na obszarze zapowietrzonym; lub
- d) poddano je co najmniej jednemu z procesów obróbki zmniejszającej ryzyko zgodnie z załącznikiem VIII.

Artykuł 37

Szczegółowe warunki udzielania zezwolenia na przemieszczanie zwierząt utrzymywanych należących do gatunków umieszczonych w wykazie i produktów do zatwierdzonego zakładu produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego

1. Właściwy organ może udzielić zezwolenia na przemieszczanie zwierząt utrzymywanych należących do gatunków umieszczonych w wykazie z zakładów znajdujących się na obszarze zapowietrzonym do zatwierdzonego zakładu przetwarzania lub unieszkodliwiania produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, w którym:

- a) zwierzęta utrzymywane są niezwłocznie uśmiercane; oraz
- b) powstałe produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego są unieszkodliwiane zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1069/2009.

⁽¹⁵⁾ Rozporządzenie (WE) nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie higieny środków spożywczych (Dz.U. L 139 z 30.4.2004, s. 1).

2. Właściwy organ może udzielić zezwolenia na przemieszczanie produktów z zakładów i miejsc z obszaru zapowietrzonego do zatwierdzonego zakładu przetwarzania lub unieszkodliwiania produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, gdzie produkty są usuwane lub przetwarzane zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1069/2009.

Artykuł 38

Środki, które mają być stosowane w przedsiębiorstwach spożywczych i paszowych, punktach kontroli granicznej, zakładach produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego i innych istotnych miejscach na obszarze zapowietrzone, w tym środkach transportu

1. Właściwy organ stosuje odpowiednie środki, o których mowa w art. 25 i 27–38, w odniesieniu do przedsiębiorstw spożywczych i paszowych, punktów kontroli granicznej, zakładów produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego lub innych istotnych miejsc na obszarze zapowietrzone, w tym środków transportu.

2. W zakładach i miejscach, o których mowa w ust. 1, właściwy organ może zastosować dodatkowe środki dostosowane do określonej sytuacji, aby zapobiec rozprzestrzenieniu się choroby kategorii A na obszarze zapowietrzone i z tego obszaru.

Artykuł 39

Czas trwania środków zwalczania chorób na obszarze zapowietrzone

1. Właściwy organ może znieść środki określone w sekcji 1 i 2 niniejszego rozdziału wyłącznie w przypadku, gdy upłynął minimalny okres wyznaczony w załączniku X i spełnione są następujące warunki:

- a) wstępne oczyszczanie i dezynfekcję oraz, w stosownych przypadkach, dezynsekcję i deratyzację przeprowadzono zgodnie z art. 15 w zakładzie dotkniętym chorobą; oraz
- b) we wszystkich zakładach, w których utrzymywane są zwierzęta należące do gatunków umieszczonych w wykazie, z obszaru zapowietrzonego zwierzęta te zostały poddane zgodnie z art. 26 badaniom klinicznym i, w stosownych przypadkach, laboratoryjnym i uzyskały pozytywne wyniki.

2. Jeżeli dana choroba kategorii A jest przenoszona przez umieszczony w wykazie wektor, o którym mowa w rozporządzeniu (UE) 2018/1882, właściwy organ może:

- a) ustalić czas trwania środków na obszarze zapowietrzone dla poszczególnych przypadków, z uwzględnieniem wszelkich czynników, które mają wpływ na ryzyko rozprzestrzenienia się choroby; oraz
- b) przewidzieć wprowadzenie zwierząt wskaźnikowych.

3. Po zniesieniu środków, o których mowa w ust. 1, środki przewidziane w sekcji 3 niniejszego rozdziału mają zastosowanie na obszarze zapowietrzone co najmniej przez dodatkowy okres wskazany w załączniku X.

Sekcja 3

Środki zwalczania chorób na obszarze zagrożonym

Artykuł 40

Środki, które mają być stosowane w zakładach na obszarze zagrożonym

Właściwy organ nakazuje, aby niezwłocznie zastosować środki określone w art. 25 we wszystkich zakładach na obszarze zagrożonym, w których utrzymywane są zwierzęta należące do gatunków umieszczonych w wykazie.

Artykuł 41

Wizytacje zakładów na obszarze zagrożonym przeprowadzane przez urzędowych lekarzy weterynarii

Właściwy organ zapewnia, aby urzędowi lekarze weterynarii przeprowadzali wizytacje próby zakładów, w których utrzymywane są zwierzęta należące do gatunków umieszczonych w wykazie, na obszarze zagrożonym zgodnie z art. 26 i załącznikiem I sekcja A.3.

Artykuł 42

Zakazy dotyczące czynności, w tym przemieszczeń, w odniesieniu do zwierząt, produktów i innych materiałów w obrębie, z lub do obszaru zagrożonego

Właściwy organ stosuje zakazy, zwolnienia i odstępstwa dotyczące czynności, w tym przemieszczeń, w odniesieniu do zwierząt należących do gatunków umieszczonych w wykazie, produktów z tych zwierząt oraz innych materiałów, z oraz do obszaru zagrożonego zgodnie z art. 27.

Artykuł 43

Ogólne warunki przyznawania odstępstw od zakazów określonych w art. 42

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 42 właściwy organ może udzielić zezwolenia na przemieszczanie zwierząt i produktów jedynie w przypadkach opisanych w art. 44–52 oraz pod szczegółowymi warunkami wskazanymi w tych artykułach i warunkami ogólnymi określonymi w ust. 2 i 7 niniejszego artykułu.

Przed udzieleniem zezwolenia właściwy organ przeprowadza ocenę ryzyka wynikającego z tego zezwolenia. Ocena ta musi wskazywać, że ryzyko rozprzestrzenienia się choroby kategorii A jest znikome.

2. Wszystkie przemieszczenia, na które udzielono zezwolenia, są realizowane:

- a) w pierwszej kolejności z wykorzystaniem głównych autostrad lub głównych połączeń kolejowych;
- b) unikając przejazdu w pobliżu zakładów, w których utrzymywane są zwierzęta należące do gatunków umieszczonych w wykazie; oraz
- c) bez rozładunku lub postoju, aż do rozładunku w zakładzie przeznaczenia.

3. Właściwy organ odpowiedzialny za zakład pochodzenia wyznacza zakład przeznaczenia w odniesieniu do przemieszczeń z lub do obszaru zagrożonego. Jeżeli właściwy organ nie jest właściwym organem odpowiedzialnym za zakład przeznaczenia, zawiadamia on właściwy organ odpowiedzialny za zakład przeznaczenia o takim wyznaczeniu.

4. Właściwy organ odpowiedzialny za zakład pochodzenia weryfikuje, czy zakład przeznaczenia zgadza się na wspomniane wyznaczenie oraz na przyjmowanie każdej przesyłki zwierząt lub produktów.

5. Przy udzielaniu zezwolenia na przemieszczanie zwierząt z obszaru zagrożonego właściwy organ zapewnia, aby takie przemieszczanie nie stwarzało zagrożenia rozprzestrzenienia się choroby kategorii A na podstawie:

- a) badania klinicznego, z pozytywnymi wynikami, zwierząt utrzymywanych w zakładzie, w tym zwierząt, które mają być przemieszczane;
- b) w stosownych przypadkach, badania laboratoryjnego, z pozytywnymi wynikami, zwierząt utrzymywanych w zakładzie, w tym zwierząt, które mają być przemieszczane; oraz
- c) wyników wizytacji, o których mowa w art. 41, o ile są one dostępne.

6. Przy udzielaniu zezwolenia na transport produktów z obszaru zagrożonego właściwy organ musi zapewnić, aby:

- a) w trakcie całego procesu produkcji i przechowywania produkty były wyraźnie oddzielone od produktów, które nie kwalifikują się do wysłania poza obszar objęty ograniczeniami zgodnie z niniejszym rozporządzeniem;
- b) produkty nie były transportowane wraz z produktami, które nie kwalifikują się do wysłania poza obszar objęty ograniczeniami zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

7. Przy przyznawaniu odstępstw zgodnie z ust. 1 właściwy organ zapewnia stosowanie dodatkowych środków bioasekuracji, począwszy od momentu załadunku, w trakcie całego procesu transportu, do momentu rozładunku we wskazanym zakładzie przeznaczenia zgodnie z obowiązującymi w nim instrukcjami.

*Artykuł 44***Szczegółowe warunki udzielania zezwolenia na przemieszczanie zwierząt utrzymywanych należących do gatunków umieszczonych w wykazie w obrębie, z oraz do obszaru zagrożonego w celu uboju**

1. Właściwy organ może udzielić zezwolenia na przemieszczanie zwierząt utrzymywanych należących do gatunków umieszczonych w wykazie z obszaru zagrożonego do rzeźni zlokalizowanej:
 - a) jak najbliżej zakładu pochodzenia, na obszarze objętym ograniczeniami; lub
 - b) poza obszarem objętym ograniczeniami, jak najbliżej obszaru zagrożonego, jeżeli nie ma możliwości przeprowadzenia uboju zwierząt na obszarze objętym ograniczeniami oraz po przeprowadzeniu oceny ryzyka.
2. Mięso pozyskiwane od lub ze zwierząt, o których mowa w ust. 1, podlega środkom określonym w art. 49.
3. Właściwy organ może udzielić zezwolenia na przemieszczanie zwierząt utrzymywanych należących do gatunków umieszczonych w wykazie spoza obszaru zagrożonego do rzeźni zlokalizowanej na obszarze zagrożonym.
4. Właściwy organ może udzielić zezwolenia na przetwarzanie i wykorzystywanie produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego pozyskanych od lub ze zwierząt poddanych ubojowi zgodnie z ust. 1, 2 i 3 jako materiał kategorii 3 zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1069/2009 w zatwierdzonym zakładzie w celu przetworzenia lub unieszkodliwienia produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, znajdującym się na jego terytorium lub w innym państwie członkowskim, jeżeli nie ma możliwości przetworzenia lub unieszkodliwienia tych produktów w zatwierdzonym zakładzie na terytorium państwa członkowskiego, gdzie wystąpiło ognisko choroby.

Jeżeli produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego, o których mowa w akapicie pierwszym, są transportowane do zakładu znajdującego się w innym państwie członkowskim, państwo członkowskie przeznaczenia i państwa członkowskie tranzytu zezwalają na tego rodzaju wysyłkę, podczas gdy właściwy organ w miejscu przeznaczenia zezwala na przetwarzanie i wykorzystywanie tych produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego jako materiałów kategorii 3 zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1069/2009.

*Artykuł 45***Szczegółowe warunki udzielania zezwolenia na określone przemieszczanie utrzymywanych zwierząt kopytnych umieszczonych w wykazie z zakładów zlokalizowanych na obszarze zagrożonym**

1. Właściwy organ może udzielić zezwolenia na przemieszczanie utrzymywanych zwierząt kopytnych należących do gatunków umieszczonych w wykazie na pastwiska na obszarze zagrożonym, pod warunkiem że:
 - a) od wstępnego oczyszczenia i wstępnej dezynfekcji, o których mowa w art. 15 i które zakończono i zatwierdzono, minęło 15 dni; oraz
 - b) zwierzęta nie mają styczności ze zwierzętami należącymi do gatunków umieszczonych w wykazie z innych zakładów.
2. Właściwy organ może, po przeprowadzeniu oceny ryzyka, zezwolić na przemieszczanie zwierząt utrzymywanych należących do gatunków zwierząt kopytnych umieszczonych w wykazie do zakładów należących do tego samego łańcucha dostaw, znajdujących się na obszarze zagrożonym lub poza nim w celu zakończenia cyklu produkcji przed ubojem. Jeżeli zakład przeznaczenia znajduje się poza obszarem zagrożonym, właściwy organ stosuje w takim zakładzie środki określone w art. 40, 41 i 42, pod warunkiem że na obszarze zagrożonym utrzymywane są środki zwalczania chorób przewidziane w art. 55.

*Artykuł 46***Szczegółowe warunki udzielania zezwolenia na określone przemieszczanie drobiu z zakładów znajdujących się na obszarze zagrożonym**

1. Właściwy organ może udzielić zezwolenia na przemieszczanie piskląt jednodniowych z obszaru zagrożonego:
 - a) do zakładów w tym samym państwie członkowskim, gdzie wylęgły się one z jaj pochodzących z zakładów na obszarze zagrożonym, jeżeli:
 - (i) zakład przeznaczenia znajdzie się pod oficjalnym nadzorem po przywiezieniu zwierząt; oraz
 - (ii) w przypadku gdy przemieszczenie następuje poza obszar objęty ograniczeniami, zwierzęta pozostaną w zakładzie przeznaczenia przez co najmniej 21 dni.

- b) do zakładów w tym samym państwie członkowskim, gdzie wylęgły się one z jaj pochodzących spoza obszaru objętego ograniczeniami, jeżeli wylęgarnia wysyłki może zapewnić, aby jaja te nie miały kontaktu z innymi jajami wylęgowymi lub pisklętami jednodniowymi pozyskanymi od lub ze zwierząt utrzymywanych na obszarze objętym ograniczeniami.
2. Właściwy organ może udzielić zezwolenia na przemieszczanie drobiu odchowanego do rozpoczęcia nieśności z zakładów położonych na obszarze zagrożonym do zakładów w tym samym państwie członkowskim, jeżeli:
- a) w zakładzie przeznaczenia nie ma żadnych innych zwierząt utrzymywanych należących do gatunków umieszczonych w wykazie;
- b) zakład przeznaczenia znajduje się pod oficjalnym nadzorem po przywiezieniu drobiu odchowanego do rozpoczęcia nieśności; oraz
- c) drób pozostanie w zakładzie przeznaczenia przez co najmniej 21 dni.

Artykuł 47

Szczegółowe warunki udzielania zezwolenia na określone przemieszczanie jaj wylęgowych do i z zakładów na obszarze zagrożonym

1. Właściwy organ może udzielić zezwolenia na przemieszczanie jaj wylęgowych z zakładu znajdującego się w tym samym państwie członkowskim do:
- a) wylęgarni znajdującej się na obszarze zagrożonym; lub
- b) zakładu znajdującego się na obszarze zagrożonym w celu wylęgu wewnętrznego.
2. Właściwy organ może udzielić zezwolenia na przemieszczanie jaj wylęgowych z zakładu znajdującego się na obszarze zagrożonym do wylęgarni w tym samym państwie członkowskim lub do zakładu w tym samym państwie członkowskim w celu wylęgu wewnętrznego, wyłącznie w przypadku gdy jaja wylęgowe i ich opakowania są przed wysyłką odkażane i można zapewnić identyfikację pochodzenia tych jaj.

Artykuł 48

Szczegółowe warunki udzielania zezwolenia na przemieszczanie nasienia z zatwierdzonych zakładów zajmujących się materiałem biologicznym zlokalizowanych na obszarze zagrożonym

Właściwy organ może udzielić zezwolenia na przemieszczanie nasienia pobranego od zwierząt utrzymywanych należących do gatunków umieszczonych w wykazie z zatwierdzonych zakładów zajmujących się materiałem biologicznym, z wyjątkiem wylęgarni, zlokalizowanych na obszarze zagrożonym, po szacowanej dacie najwcześniejszego zakażenia zakładu dotkniętego chorobą, jeżeli:

- a) wszystkie środki zwalczania chorób odnoszące się do danej choroby kategorii A zostały zniesione na obszarze zagrożonym zgodnie z art. 55;
- b) wszystkie zwierzęta należące do gatunków umieszczonych w wykazie utrzymywane w centrum pozyskiwania nasienia zostały poddane badaniu klinicznemu oraz pobrano z nich próbki na potrzeby badania laboratoryjnego, aby wykluczyć obecność choroby kategorii A w centrum pozyskiwania nasienia;
- c) zwierzę dawca uzyskało pozytywny wynik w badaniu laboratoryjnym próbki pobranej nie wcześniej niż siedem dni po okresie monitorowania określonym w załączniku II dla danej choroby, wyliczonym do przodu od dnia, w którym pobrano nasienie.

Artykuł 49

Szczegółowe warunki udzielania zezwolenia na przemieszczanie świeżego mięsa i mleka surowego pozyskanych od lub ze zwierząt utrzymywanych należących do gatunków umieszczonych w wykazie z zakładów znajdujących się na obszarze zagrożonym

1. Właściwy organ może udzielić zezwolenia na przemieszczanie świeżego mięsa i mleka surowego pozyskiwanych od lub ze zwierząt należących do gatunków umieszczonych w wykazie, utrzymywanych w zakładach znajdujących się na obszarze zagrożonym, jeżeli albo:
- a) świeże mięso lub mleko surowe są przemieszczane do zakładów przetwórczych w celu poddania ich jednemu z procesów obróbki zmniejszającej ryzyko określonych w załączniku VII; albo
- b) świeże mięso pozyskiwane jest z drobiu.

2. Właściwy organ zapewnia, aby świeże mięso i mleko surowe przemieszczane zgodnie z ust. 1 lit. a) spełniały następujące warunki:

- a) świeże mięso jest oznaczone zgodnie z załącznikiem IX, gdy jest pozyskiwane w rzeźni, i zachowuje to oznaczenie do czasu obróbki mięsa; oraz
- b) obróbka odbywa się w zakładzie położonym na tym samym obszarze objętym ograniczeniami, którego działalność jest nadzorowana przez urzędowych lekarzy weterynarii, lub możliwie jak najbliżej tego zakładu.

Artykuł 50

Szczegółowe warunki udzielania zezwolenia na przemieszczanie jaj do spożycia przez ludzi z zakładów na obszarze zagrożonym

1. Właściwy organ może udzielić zezwolenia na przemieszczanie jaj do spożycia przez ludzi z zakładów położonych na obszarze zagrożonym do zakładu pakowania w tym samym państwie członkowskim, jeżeli jaja są pakowane w:

- a) opakowania jednorazowego użytku; lub
- b) opakowania, które można oczyścić i odkazić w sposób, który umożliwia zniszczenie czynnika chorobotwórczego choroby kategorii A.

2. Właściwy organ może udzielić zezwolenia na przemieszczanie jaj do spożycia przez ludzi z zakładów położonych na obszarze zagrożonym do zakładu wytwarzającego produkty jajeczne położonego w tym samym państwie członkowskim, jeżeli:

- a) zakład produkujący produkty jajeczne spełnia wymogi określone w sekcji X rozdział II załącznika III do rozporządzenia (WE) nr 853/2004; oraz
- b) jaja przemieszcza się do zakładu wytwarzającego produkty jajeczne w celu poddania ich obróbce zgodnie z rozdziałem XI załącznika II do rozporządzenia (WE) nr 852/2004.

Artykuł 51

Szczegółowe warunki udzielania zezwolenia na przemieszczanie obornika, w tym zużytej ściółki i używanej ściółki, z zakładów znajdujących się na obszarze zagrożonym

Właściwy organ może udzielić zezwolenia na przemieszczanie obornika, w tym zużytej ściółki i używanej ściółki, z zakładów znajdujących się na obszarze zagrożonym:

- a) na składowisko odpadów znajdujące się na tym samym obszarze zagrożonym, bez przetwarzania i po uzyskaniu na to zezwolenia właściwego organu; lub
- b) na składowisko odpadów znajdujące się na terytorium tego samego państwa członkowskiego, po przetworzeniu i po uzyskaniu na to zezwolenia właściwego organu.

Artykuł 52

Szczegółowe warunki udzielania zezwolenia na przemieszczanie materiału paszowego pochodzenia roślinnego i słomy z obszaru zagrożonego

Właściwy organ może udzielić zezwolenia na przemieszczanie materiału paszowego pochodzenia roślinnego lub słomy wyprodukowanych na obszarze zagrożonym, pod warunkiem że materiał paszowy pochodzenia roślinnego lub słome:

- a) wyprodukowano w miejscach, gdzie nie utrzymuje się zwierząt należących do gatunków umieszczonych w wykazie, innych niż zakłady przetwórcze paszy;
- b) wyprodukowano w zakładach przetwórczych paszy, gdzie nie utrzymuje się zwierząt należących do gatunków umieszczonych w wykazie, a surowy materiał roślinny pochodzi:
 - (i) z miejsc, o których mowa w lit. a); lub
 - (ii) spoza obszaru zagrożonego;

- c) przeznaczono do użytku na obszarze zagrożonym;
- d) poddano co najmniej jednemu z procesów obróbki zmniejszającej ryzyko określonych w załączniku VIII.

Artykuł 53

Szczegółowe warunki udzielania zezwolenia na przemieszczanie zwierząt utrzymywanych należących do gatunków umieszczonych w wykazie i produktów do zatwierdzonego zakładu

1. Właściwy organ może udzielić zezwolenia na przemieszczanie zwierząt utrzymywanych należących do gatunków umieszczonych w wykazie z zakładów znajdujących się na obszarze zagrożonym do zatwierdzonego zakładu przetwarzania lub unieszkodliwiania produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, w którym:
 - a) zwierzęta utrzymywane są niezwłocznie uśmiercane; oraz
 - b) powstałe produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego są unieszkodliwiane zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1069/2009.
2. Właściwy organ może udzielić zezwolenia na przemieszczanie produktów z zakładów i innych miejsc z obszaru zagrożonego do zatwierdzonego zakładu przetwarzania lub unieszkodliwiania produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, gdzie są one usuwane lub przetwarzane zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1069/2009.

Artykuł 54

Środki które mają być stosowane w przedsiębiorstwach spożywczych i paszowych, punktach kontroli granicznej, zakładach produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego i innych istotnych miejscach na obszarze zagrożonym, w tym środkach transportu

1. Właściwy organ stosuje odpowiednie środki, o których mowa w art. 40 i art. 42–53, w odniesieniu do przedsiębiorstw spożywczych i paszowych, punktów kontroli granicznej, zakładów produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego lub innych istotnych miejsc na obszarze zagrożonym, w tym środków transportu.
2. W zakładach i miejscach, o których mowa w ust. 1, właściwy organ może zastosować dodatkowe środki dostosowane do określonej sytuacji, aby zapobiec rozprzestrzenieniu się choroby kategorii A na obszarze zagrożonym i z tego obszaru.

Artykuł 55

Czas trwania środków zwalczania chorób na obszarze zagrożonym

1. Właściwy organ może znieść środki zwalczania chorób zastosowane na obszarze zagrożonym zgodnie z sekcją 1 i 3 niniejszego rozdziału wyłącznie wtedy, gdy upłynął okres wyznaczony w załączniku XI i spełniono następujące warunki:
 - a) wymogi przewidziane w art. 39 zostały spełnione na obszarze zapowietrzonym; oraz
 - b) w reprezentatywnej liczbie zakładów utrzymujących zwierzęta należące do gatunków umieszczonych w wykazie urzędowi lekarze weterynarii przeprowadzili zgodnie z art. 41 wizytacje, a wyniki tych wizytacji były pozytywne.
2. Jeżeli dana choroba kategorii A jest przenoszona przez umieszczony w wykazie wektor, zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2018/1882, właściwy organ może:
 - a) ustalić czas trwania środków na obszarze zagrożonym dla poszczególnych przypadków, z uwzględnieniem czynników, które mają wpływ na ryzyko rozprzestrzenienia się choroby; oraz
 - b) przewidzieć wprowadzenie zwierząt wskaźnikowych.

Sekcja 4

Odstępstwa mające zastosowanie na obszarze objętym ograniczeniami w przypadku wystąpienia kolejnych ognisk choroby

Artykuł 56

Odstępstwa od zakazów przemieszczania zwierząt w obrębie obszarów objętych ograniczeniami, gdy utrzymywane są środki ograniczające

1. W przypadku utrzymania zakazów przemieszczania zwierząt, o których mowa w art. 27 i art. 42, po upływie okresu wyznaczonego w załączniku XI ze względu na urzędowe potwierdzenie wystąpienia kolejnych ognisk choroby kategorii A właściwy organ może, w wyjątkowych okolicznościach, zezwolić na przemieszczanie zwierząt utrzymywanych należących do gatunków umieszczonych w wykazie z zakładu na obszarze objętym ograniczeniami w przypadkach, których nie dotyczą odstępstwa przewidziane w art. 27 i 42, jeżeli:
 - a) podmiot złożył uzasadniony wniosek o takie zezwolenie;
 - b) przed wydaniem zezwolenia oceniono ryzyko wynikające z zezwolenia na takie przemieszczanie i ocena ta wskazuje, że ryzyko rozprzestrzenienia się choroby kategorii A jest znikome;
 - c) urzędowi lekarze weterynarii przeprowadzili badania kliniczne i pobrali próbki do badań laboratoryjnych od zwierząt należących do gatunków umieszczonych w wykazie, w tym tych, które mają zostać przemieszczone, a wyniki tych badań były pozytywne.
2. W przypadku zezwolenia na przemieszczanie zwierząt zgodnie z ust. 1 właściwy organ zapewnia, aby transport spełniał wymogi określone w art. 24.

ROZDZIAŁ III

Ponowne umieszczanie zwierząt łądowych w zakładach na obszarach objętych ograniczeniami

Artykuł 57

Warunki udzielenia zezwolenia na ponowne umieszczenie zwierząt w zakładzie dotkniętym chorobą

1. Właściwy organ zezwala na ponowne umieszczenie zwierząt w zakładzie dotkniętym chorobą, jeżeli spełniono następujące wymogi:
 - a) ostateczne oczyszczanie i dezynfekcja oraz, w stosownych przypadkach, dezynsekcja i deratyzacja zostały:
 - (i) przeprowadzone, zgodnie z procedurami określonymi w załączniku IV sekcje A i C, z wykorzystaniem odpowiednich produktów biobójczych, aby zapewnić zniszczenie danego czynnika chorobotwórczego choroby kategorii A; oraz
 - (ii) stosownie dokumentowane;
 - b) upłynął okres monitorowania określony w załączniku II dla danej choroby, obliczony do przodu od dnia, w którym przeprowadzono ostateczne oczyszczanie i dezynfekcję, o których mowa w lit. a).
2. Właściwy organ nadzoruje, czy ostateczne oczyszczenie i dezynfekcję oraz, w stosownych przypadkach, dezynsekcję i deratyzację, w zakładach dotkniętych chorobą przeprowadzono zgodnie z wymogami określonymi w ust. 1 lit. a).
3. Właściwy organ nie zezwala na dostęp do pastwiska zwierząt utrzymywanych należących do gatunków umieszczonych w wykazie w okresie, w którym pastwisko uznaje się za zakażone; okres ten ustala się po przeprowadzeniu oceny ryzyka.
4. Jeżeli z należycie uzasadnionych względów ostateczne oczyszczanie i dezynfekcja oraz, w stosownych przypadkach, dezynsekcja i deratyzacja, o których mowa w ust. 1, nie zostały w pełni przeprowadzone w zakładzie dotkniętym chorobą, właściwy organ może udzielić zezwolenia, na zasadzie odstępstwa od ust. 1, na ponowne umieszczenie zwierząt, pod warunkiem że:
 - a) od wstępnego oczyszczania i wstępnej dezynfekcji, o których mowa w art. 15, minęły co najmniej 3 miesiące; oraz

- b) właściwy organ, przed udzieleniem zezwolenia, ocenił ryzyko wynikające z tego zezwolenia, a ocena wskazuje, że ryzyko rozprzestrzenienia się choroby kategorii A jest znikome.

Artykuł 58

Odstępstwo od wymogu przewidzianego w art. 55 ust. 1 lit. b)

W przypadku urzędowego potwierdzenia wystąpienia ogniska choroby kategorii A w przedsiębiorstwach spożywczych i paszowych, miejscach gromadzenia, punktach kontroli granicznej, zakładach produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego i innych istotnych miejscach, w tym środkach transportu, właściwy organ może udzielić zezwolenia na ponowne wprowadzenie zwierząt utrzymywanych należących do gatunków umieszczonych w wykazie w celu poddania ich ubojowi, gromadzeniu, badaniu lub w celu przetransportowania 24 godziny od zakończenia stosowania:

- a) środków, o których mowa w art. 12, 14, 15, 17, 18 oraz w art. 57 ust. 1 lit. a); oraz
- b) wszelkich dodatkowych środków zastosowanych przez właściwy organ dostosowanych do konkretnej sytuacji.

Artykuł 59

Wymogi dotyczące ponownego umieszczenia zwierząt utrzymywanych należących do gatunków umieszczonych w wykazie w zakładzie dotkniętym chorobą

1. Właściwy organ nadzoruje zgodność ponownego umieszczenia zwierząt utrzymywanych należących do gatunków umieszczonych w wykazie w zakładzie dotkniętym chorobą z przepisami niniejszego artykułu.

2. Zwierzęta utrzymywane należące do gatunków umieszczonych w wykazie przeznaczone do ponownego umieszczenia:

- a) nie pochodzą z zakładu podlegającego ograniczeniom, o których mowa w rozdziale III; oraz
- b) pobiera się od nich próbki do badań laboratoryjnych, aby wykluczyć występowanie choroby przed wprowadzeniem zwierząt do zakładu, a wyniki tych badań są pozytywne.

3. Do celów ust. 2 lit. b) próbki pobiera się od:

- a) reprezentatywnej liczby wszystkich zwierząt, które mają być wprowadzone do zakładu, jeżeli wszystkie wprowadza się jednocześnie i pochodzą one z tego samego zakładu; lub
- b) reprezentatywnej liczby zwierząt z każdej przesyłki, jeżeli wszystkie zwierzęta wprowadza się w różnym czasie lub jeżeli pochodzą z różnych zakładów.

W przypadku piskląt jednodniowych właściwy organ może zdecydować o nieprzeprowadzaniu pobierania próbek do badań laboratoryjnych, o których mowa w ust. 2 lit. b).

4. Zwierzęta utrzymywane należące do gatunków umieszczonych w wykazie przeznaczone do ponownego umieszczenia wprowadza się do zakładów w następujący sposób:

- a) we wszystkich jednostkach epidemiologicznych i budynkach w zakładzie dotkniętym chorobą;
- b) w miarę możliwości jednocześnie lub w okresie monitorowania określonym w załączniku II dla danej choroby, wyliczonemu do przodu od dnia, w którym wprowadzono pierwsze zwierzę; lub
- c) w przypadku zakładów, w których prowadzi się chów lub hodowlę na wolnym powietrzu, lub gdy wymogi określone w lit. a) są niepraktyczne, poprzez wykorzystanie zwierząt wskaźnikowych, od których pobrano próbki do badań laboratoryjnych, a wyniki tych badań były pozytywne w przypadku danej choroby kategorii A przed wprowadzeniem zwierząt do zakładu.

5. Urzędowi lekarze weterynarii przeprowadzają co najmniej jedną wizytację zakładu dotkniętego chorobą ostatniego dnia okresu monitorowania określonego w załączniku II dla danej choroby, wyliczonego do przodu od dnia, w którym umieszczono zwierzęta w zakładzie, oraz w każdym przypadku przed upływem 30 dni od tego dnia, wykonując co najmniej:

- a) kontrole dokumentacji, w tym analizę dokumentacji dotyczącej produkcji, zdrowia i identyfikowalności;
- b) badanie kliniczne zwierząt utrzymywanych należących do gatunków umieszczonych w wykazie; oraz
- c) pobranie próbek zwierząt na potrzeby badań laboratoryjnych w celu stwierdzenia lub wykluczenia wystąpienia danej choroby kategorii A.

6. Każda osoba wchodząca do zakładu lub opuszczająca zakład stosuje odpowiednie środki bioasekuracji mające na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu się choroby kategorii A.
7. Zwierzęta utrzymywane należące do gatunków umieszczonych w wykazie mogą opuścić zakład wyłącznie za zgodą właściwego organu i wyłącznie po uzyskaniu pozytywnych wyników badań laboratoryjnych, o których mowa w ust. 5 lit. c).
8. Od dnia, w którym umieszczono zwierzęta w zakładzie, do końca ponownego umieszczania zwierząt, zgodnie z art. 61, podmiot:
 - a) aktualizuje dokumentację zawierającą dane dotyczące zdrowia i produkcji związaną ze zwierzętami utrzymywanymi należącymi do gatunków umieszczonych w wykazie; oraz
 - b) natychmiast powiadamia właściwy organ o istotnych zmianach danych dotyczących produkcji i o wszelkich innych nieprawidłowościach.
9. Jeżeli w trakcie okresu, o którym mowa w ust. 8, właściwy organ zostanie powiadomiony o nietypowych upadkach lub objawach klinicznych danej choroby kategorii A, urzędowi lekarze weterynarii niezwłocznie pobierają próbki do badań laboratoryjnych, aby wykluczyć występowanie danej choroby kategorii A.
10. Właściwy organ może zwolnić zakłady odizolowane z co najmniej jednego przepisu określonego w ust. 1–9 po przeprowadzeniu oceny związanego z tym zwolnieniem ryzyka i jeżeli ocena ta wskazuje, że ryzyko rozprzestrzenienia się choroby kategorii A jest znikome.

Artykuł 60

Dodatkowe wymogi dotyczące ponownego umieszczenia zwierząt w zakładzie dotkniętym chorobą

1. Właściwy organ udziela zezwolenia na ponowne umieszczenie w zakładzie dotkniętym chorobą zwierząt nienależących do utrzymywanych gatunków umieszczonych w wykazie, uwzględniając ryzyko rozprzestrzenienia się danej choroby kategorii A oraz ryzyko przetrwania wektora.
2. Właściwy organ może rozszerzyć niektóre lub wszystkie przepisy przewidziane w art. 57 i 59, jeżeli przeprowadza się prewencyjne uśmiercenie, o którym mowa w art. 7 ust. 4 i art. 9 ust. 4.

Artykuł 61

Zakończenie ponownego umieszczania zwierząt w zakładzie dotkniętym chorobą oraz zniesienie środków zwalczania chorób w zakładzie dotkniętym chorobą

1. Ponowne umieszczanie zwierząt w zakładzie dotkniętym chorobą uznaje się za zakończone, gdy pomyślnie zakończono stosowanie środków, o których mowa w art. 57 i 59 oraz, w stosownych przypadkach, art. 60.
2. Właściwy organ znosi wszystkie środki zwalczania chorób zastosowane w zakładzie dotkniętym chorobą zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, gdy ponowne umieszczenie zwierząt uznaje się za zakończone zgodnie z ust. 1.

ROZDZIAŁ IV

Środki zwalczania chorób u zwierząt dzikich należących do gatunków umieszczonych w wykazie

Artykuł 62

Środki wprowadzane w przypadku podejrzenia wystąpienia choroby kategorii A u zwierząt dzikich należących do gatunków umieszczonych w wykazie

1. W przypadku podejrzenia wystąpienia choroby kategorii A u zwierząt dzikich należących do gatunków umieszczonych w wykazie zgodnie z art. 9 ust. 1, 3 i 4 rozporządzenia delegowanego 2020/689 właściwy organ natychmiast przeprowadza dochodzenie, aby potwierdzić lub wykluczyć wystąpienie podejrzewanej choroby umieszczonej w wykazie.
2. W toku dochodzenia, o którym mowa w ust. 1, właściwy organ organizuje co najmniej badania pośmiertne i pobranie próbek do badań laboratoryjnych zwierząt dzikich należących do gatunków umieszczonych w wykazie ustrzelonych lub znalezionych martwych, aby potwierdzić lub wykluczyć występowanie choroby kategorii A.

3. W odniesieniu do ciał martwych zwierząt dzikich, w przypadku których podejrzewa się wystąpienie danej choroby kategorii A – niezależnie od tego, czy zwierzęta dzikie uśmiercono, czy znaleziono martwe – właściwy organ zapewnia, aby:
- całe ciała martwych zwierząt dzikich lub ich części były unieszkodliwiane lub przetwarzane zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1069/2009; oraz
 - jeżeli to możliwe, wszelkie materiały lub substancje, które mogły zostać skażone w wyniku kontaktu z ciałami martwych zwierząt dzikich lub produktami ubocznymi pochodzącymi od tych zwierząt oczyszcza się i dezynfekuje lub unieszkodliwia zgodnie z instrukcjami i pod nadzorem urzędowych lekarzy weterynarii.

Artykuł 63

Środki wprowadzane w przypadku wystąpienia ogniska choroby kategorii A u zwierząt dzikich należących do gatunków umieszczonych w wykazie

- W przypadku urzędowego potwierdzenia wystąpienia ogniska choroby kategorii A u zwierząt dzikich należących do gatunków umieszczonych w wykazie zgodnie z art. 9 ust. 2, 3 i 4 rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/689 właściwy organ może wyznaczyć strefę objętą zakażeniem, aby zapobiec dalszemu rozprzestrzenianiu się choroby na podstawie:
 - profilu choroby;
 - szacowanej populacji zwierząt dzikich należących do gatunków umieszczonych w wykazie;
 - czynników ryzyka przyczyniających się do rozprzestrzenienia się danej choroby kategorii A, w szczególności ryzyka wprowadzenia choroby kategorii A do zakładów, w których utrzymuje się zwierzęta należące do gatunków umieszczonych w wykazie;
 - wyników pobierania próbek; oraz
 - innych istotnych czynników.
- W odniesieniu do ciał zwierząt dzikich, w przypadku których potwierdzono wystąpienie choroby kategorii A – niezależnie od tego, czy zwierzęta dzikie uśmiercono, czy znaleziono martwe – właściwy organ zapewnia, aby:
 - całe ciała martwych zwierząt dzikich lub ich części były unieszkodliwiane lub przetwarzane zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1069/2009; oraz
 - jeżeli jest to możliwe, wszelkie materiały lub substancje, które mogły zostać skażone w wyniku kontaktu z ciałami martwych zwierząt dzikich lub produktami ubocznymi pochodzącymi od tych zwierząt oczyszcza się i dezynfekuje lub unieszkodliwia zgodnie z instrukcjami i pod nadzorem urzędowych lekarzy weterynarii.
- Właściwy organ może dostosować granice pierwotnej strefy objętej zakażeniem:
 - w celu opanowania dalszego rozprzestrzeniania się danej choroby kategorii A; oraz
 - w przypadku potwierdzenia wystąpienia kolejnych ognisk choroby kategorii A u zwierząt dzikich.
- Właściwy organ natychmiast informuje podmioty, lekarzy weterynarii klinicznej, myśliwych, inne odpowiednie właściwe organy oraz inne osoby fizyczne lub prawne, których ta kwestia dotyczy, o wystąpieniu ogniska choroby i wprowadzonych środkach zwalczania.

Artykuł 64

Środki, które mają być stosowane w strefie objętej zakażeniem

- W strefie objętej zakażeniem wyznaczonej zgodnie z art. 63 właściwy organ organizuje badania pośmiertne zwierząt dzikich należących do gatunków umieszczonych w wykazie ustrzelonych lub znalezionych martwych, w tym – w razie potrzeby – pobieranie próbek do badań laboratoryjnych.
- W strefie objętej zakażeniem właściwy organ co najmniej:
 - wprowadza środki zmniejszające ryzyko i wzmocnione środki bioasekuracji, aby zapobiec rozprzestrzenianiu się choroby kategorii A ze zwierząt dotkniętych chorobą i strefy objętej zakażeniem na zwierzęta i obszary niedotknięte chorobą lub na ludzi;

- b) zakazuje przemieszczania zwierząt dzikich należących do gatunków umieszczonych w wykazie oraz produktów pochodzących od i z tych zwierząt, zgodnie z rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2020/688 ⁽¹⁶⁾; oraz
- c) zapewnia, aby wszelkie ciała martwych zwierząt dzikich należących do gatunków umieszczonych w wykazie, niezależnie od tego, czy zwierzęta uśmiercono, czy znaleziono martwe, lub ich części były unieszkodliwiane lub przetwarzane zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1069/2009.

Artykuł 65

Dodatkowe środki, które należy zastosować w strefie objętej zakażeniem

Aby uniknąć rozprzestrzeniania się choroby kategorii A w strefie objętej zakażeniem, właściwy organ może:

- a) uregulować przemieszczanie zwierząt utrzymywanych należących do gatunków umieszczonych w wykazie;
- b) uregulować działalność łowiecką i inne rodzaje działalności odbywającej się na świeżym powietrzu;
- c) ograniczyć karmienie zwierząt dzikich należących do gatunków umieszczonych w wykazie; oraz
- d) opracować i wprowadzić plan likwidacji choroby kategorii A u zwierząt dzikich należących do gatunków umieszczonych w wykazie, jeżeli będzie to uzasadnione sytuacją epidemiologiczną.

Artykuł 66

Operacyjna grupa ekspertów

W przypadku urzędowego potwierdzenia wystąpienia ogniska choroby kategorii A u zwierząt dzikich należących do gatunków umieszczonych w wykazie oraz w przypadku gdy właściwy organ wyznacza strefę objętą zakażeniem zgodnie z art. 63, właściwy organ ustanawia operacyjną grupę ekspertów, o której mowa w art. 43 rozporządzenia (UE) 2016/429, w celu wsparcia właściwego organu w:

- a) ocenie sytuacji epidemiologicznej i jej zmian;
- b) wyznaczeniu strefy objętej zakażeniem;
- c) ustanowieniu stosownych środków, które mają być stosowane w strefie objętej zakażeniem, zgodnie z niniejszym rozdziałem, i określeniu czasu ich trwania oraz
- d) w stosownych przypadkach, opracowaniu planu likwidacji.

Artykuł 67

Czas trwania środków w strefie objętej zakażeniem

Właściwy organ utrzymuje środki zastosowane w strefie objętej zakażeniem zgodnie z niniejszym rozdziałem, dopóki informacje epidemiologiczne nie wskażą, że dana populacja dzikich zwierząt nie stwarza już ryzyka wprowadzenia choroby kategorii A do zakładów, w których utrzymuje się zwierzęta należące do gatunków umieszczonych w wykazie i dopóki grupa operacyjna nie zaleci zniesienia tych środków.

ROZDZIAŁ V

Środki zwalczania chorób kategorii B i C u zwierząt lądowych

Artykuł 68

Wstępne środki zwalczania chorób, które mają być stosowane w przypadku podejrzenia przez właściwe organy wystąpienia choroby kategorii B lub C w państwach członkowskich lub w strefach, którym przyznano status obszaru wolnego od choroby

W przypadku podejrzenia wystąpienia choroby kategorii B lub C zgodnie z art. 9 ust. 1, 3 lub 4 rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/689 w państwach członkowskich lub strefach, którym przyznano status obszaru wolnego od choroby zgodnie z art. 36 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2016/429 lub art. 84 ust. 1 rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/689, właściwy organ stosuje środki określone w:

⁽¹⁶⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2020/688 z dnia 17 grudnia 2019 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 w odniesieniu do wymagań w zakresie zdrowia zwierząt dotyczących przemieszczania zwierząt lądowych i jaj wylęgowych w obrębie terytorium Unii (zob. s. 140 niniejszego Dziennika Urzędowego).

- a) art. 21, 22 i 23 rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/689 w przypadku zakażenia wywołanego przez *Brucella abortus*, *B. melitensis* i *B. suis*, zakażenia kompleksem *Mycobacterium tuberculosis*, enzootycznej białaczki bydła, zakaźnego zapalenia nosa i tchawicy bydła/otrętu bydła, zakażenia wirusem choroby Aujeszkyego i wirusowej biegunki bydła;
- b) art. 35 rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/689 w przypadku zakażenia wirusem wścieklizny; oraz
- c) art. 41 rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/689 w przypadku zakażenia wirusem choroby niebieskiego języka (serotyp 1-24).

Artykuł 69

Środki zwalczania chorób, które mają być stosowane w przypadku potwierdzenia wystąpienia choroby kategorii B lub C

W przypadku potwierdzenia wystąpienia choroby kategorii B lub C zgodnie z art. 9 ust. 2 rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/689 w państwach członkowskich lub strefach, którym przyznano status obszaru wolnego od choroby zgodnie z art. 36 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2016/429 lub art. 84 ust. 1 rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/689, właściwy organ stosuje środki określone w:

- a) art. 24–31 rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/689 w przypadku zakażenia wywołanego przez *Brucella abortus*, *B. melitensis* i *B. suis*, zakażenia kompleksem *Mycobacterium tuberculosis*, enzootycznej białaczki bydła, zakaźnego zapalenia nosa i tchawicy bydła/otrętu bydła, zakażenia wirusem choroby Aujeszkyego i wirusowej biegunki bydła;
- b) art. 36 rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/689 w przypadku zakażenia wirusem wścieklizny; oraz
- c) art. 42 rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/689 w przypadku zakażenia wirusem choroby niebieskiego języka (serotyp 1-24).

CZĘŚĆ III

ZWIERZĘTA WODNE

ROZDZIAŁ I

Środki zwalczania chorób kategorii A u zwierząt akwakultury

Sekcja 1

Wstępne środki zwalczania chorób wprowadzane w przypadku podejrzenia wystąpienia choroby kategorii A u zwierząt akwakultury

Artykuł 70

Obowiązki podmiotów w przypadku podejrzenia wystąpienia choroby kategorii A u zwierząt akwakultury w zakładach

W przypadku podejrzenia wystąpienia choroby kategorii A u zwierząt akwakultury należących do gatunków umieszczonych w wykazie podmioty wprowadzają następujące środki zwalczania chorób, aby zapobiec rozprzestrzenianiu się choroby kategorii A z dotkniętych nią zwierząt i zakładów akwakultury, za które wspomniane podmioty odpowiadają, na inne, niedotknięte nią zwierzęta wodne do momentu wykluczenia występowania choroby kategorii A przez właściwy organ:

- a) izolację, jeżeli jest to możliwe z technicznego punktu widzenia, wszystkich zwierząt akwakultury w zakładzie, co do których istnieje podejrzenie, że są zakażone chorobą kategorii A;
- b) zapobieganie przemieszczaniu zwierząt akwakultury do i z zakładu;
- c) prowadzenie dokumentacji w zakresie wszelkich wizytacji i wizyt oraz przemieszczania z i do zakładu;
- d) przechowywanie wszelkich produktów, sprzętu, materiałów lub substancji, które mogą być skażone oraz mogą przenosić chorobę kategorii A, w izolacji i – na tyle, na ile to możliwe – chronienie ich przed wektorami i innymi zwierzętami wodnymi;
- e) wprowadzenie odpowiednich środków bioasekuracji, aby zapobiec rozprzestrzenianiu się choroby kategorii A;
- f) na wniosek właściwego organu dostarczenie mu wszelkich istotnych informacji dotyczących choroby kategorii A; oraz
- g) przestrzeganie wszelkich instrukcji wydanych przez właściwy organ w odniesieniu do zwalczania choroby kategorii A, zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/429 i niniejszym rozporządzeniem.

*Artykuł 71***Dochodzenie prowadzone przez właściwy organ dotyczące podejrzenia wystąpienia choroby kategorii A u zwierząt akwakultury w zakładzie**

1. W przypadku podejrzenia wystąpienia choroby kategorii A u zwierząt akwakultury w zakładzie, zgodnie z art. 9 ust. 1, 3 i 4 rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/689, właściwy organ natychmiast przeprowadza dochodzenie, aby potwierdzić lub wykluczyć wystąpienie podejrzewanej choroby umieszczonej w wykazie.
2. W toku dochodzenia, o którym mowa w ust. 1, właściwy organ zapewnia, aby urzędowi lekarze weterynarii co najmniej:
 - a) przeprowadzili badania kliniczne zwierząt akwakultury; oraz
 - b) pobrali próbki do badań laboratoryjnych.

*Artykuł 72***Wstępne środki ograniczające i środki bioasekuracji, które mają być stosowane w przypadku podejrzenia wystąpienia choroby kategorii A u zwierząt akwakultury**

1. W przypadku podejrzenia wystąpienia choroby kategorii A w zakładzie właściwy organ poddaje zakład urzędowemu nadzorowi i natychmiast nakłada następujące wstępne środki ograniczające i środki bioasekuracji, aby zapobiec rozprzestrzenianiu się choroby kategorii A z dotkniętych nią zwierząt akwakultury i zakładu na niedotknięte nią zwierzęta wodne:
 - a) zakaz przemieszczania zwierząt akwakultury do i z zakładu;
 - b) zakaz innego niż istotne przemieszczania środków transportu i sprzętu z zakładu;
 - c) zakaz uboju zwierząt akwakultury do spożycia przez ludzi;
 - d) jeżeli jest to możliwe z technicznego punktu widzenia, nakaz izolacji wszystkich zwierząt akwakultury; oraz
 - e) jeżeli jest to wykonalne, wprowadzenie odpowiednich sposobów i środków kontroli ptaków i innych drapieżników.
2. Właściwy organ może zarządzić prewencyjne uśmiercenie gatunków umieszczonych w wykazie w zakładzie dotkniętym chorobą, gdy podejrzewa się, że jest to choroba kategorii A, pod warunkiem że zastosowano wszystkie niezbędne środki bioasekuracji i inne środki zmniejszające ryzyko, aby zapobiec rozprzestrzenianiu się choroby kategorii A z zakładu.
3. Właściwy organ na zasadzie odstępstwa od art. 10 lit. i) rozporządzenia (WE) nr 1069/2009 i po przeprowadzeniu oceny ryzyka zezwala na przemieszczanie zwierząt akwakultury wyłącznie w celu ich natychmiastowego uśmiercenia w zakładzie zajmującym się żywnością pochodzącą od i ze zwierząt wodnych objętych zwalczaniem chorób lub w zakładzie zatwierdzonym do przetwarzania lub unieszkodliwiania produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego kategorii 1 lub kategorii 2, zgodnie z tym rozporządzeniem. Zezwolenie można wydać wyłącznie wtedy, gdy wprowadzono niezbędne środki bioasekuracji i inne środki zmniejszające ryzyko, aby zapobiec rozprzestrzenianiu się choroby kategorii A.
4. Wszystkie produkty uboczne pochodzące od i z martwych zwierząt akwakultury, które padły lub które uśmiercono zgodnie z niniejszym artykułem, w tym muszle mięczaków z mięsem, na zasadzie odstępstwa od art. 10 lit. i) rozporządzenia (WE) nr 1069/2009, są przetwarzane lub unieszkodliwiane jako materiał kategorii 1 lub kategorii 2 zgodnie z tym rozporządzeniem w celu zapewnienia inaktywacji odnośnego czynnika chorobotwórczego i zapobieżenia przenoszeniu się choroby na inne zwierzęta wodne.

*Artykuł 73***Spis i analiza dokumentacji w przypadku podejrzenia wystąpienia choroby kategorii A u zwierząt akwakultury**

1. W przypadku podejrzenia wystąpienia choroby kategorii A właściwy organ nakazuje podmiotom prowadzącym zakłady, w których podejrzewa się wystąpienie choroby kategorii A, niezwłoczne sporządzenie i prowadzenie aktualnego spisu następujących elementów i weryfikuje, czy podmioty zastosowały się do tego nakazu:
 - a) gatunków, kategorii i ilości (liczba, objętość lub masa) wszystkich zwierząt akwakultury utrzymywanych w danym zakładzie;

- b) wszelkich produktów, materiałów lub substancji, które mogą być skażone oraz mogą przenosić chorobę kategorii A; oraz
- c) śmiertelności w każdej jednostce epidemiologicznej w zakładzie rejestrowanej codziennie.

2. W ramach dochodzenia epidemiologicznego, o którym mowa w art. 57 rozporządzenia (UE) 2016/429, przeprowadzanego w zakładach, w których istnieje podejrzenie wystąpienia choroby, urzędowi lekarze weterynarii analizują co najmniej dokumenty wymienione w art. 186 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2016/429.

Artykuł 74

Rozszerzenie środków zwalczania chorób wprowadzanych w przypadku podejrzenia wystąpienia choroby kategorii A na inne zakłady

Aby zapobiec rozprzestrzenianiu się choroby kategorii A, właściwy organ przeprowadza dochodzenie zgodnie z art. 71 i po przeprowadzeniu oceny ryzyka rozszerza odpowiednie środki, o których mowa w art. 72 i 73, na:

- a) zakłady obejmujące ten sam kompartment co zakład, w którym podejrzewa się wystąpienie choroby, lub zakłady, w których – ze względu na odległość, warunki hydrodynamiczne lub topograficzne – występuje większe ryzyko zakażenia odpowiednim czynnikiem chorobotwórczym pochodzącym z zakładu, w którym podejrzewa się wystąpienie choroby;
- b) wszelkie zakłady inne niż te, o których mowa w lit. a), w przypadku których istnieje bezpośrednie powiązanie epidemiologiczne z zakładem, w którym podejrzewa się wystąpienie choroby.

Artykuł 75

Tymczasowe obszary objęte ograniczeniami wokół zakładu

Właściwy organ może ustanowić tymczasowy obszar objęty ograniczeniami wokół zakładu, w przypadku którego istnieje podejrzenie wystąpienia choroby kategorii A oraz w którym wprowadzono wstępne środki zwalczania chorób, o których mowa w art. 72 i 73, z uwzględnieniem następujących okoliczności:

- a) położenia zakładu na obszarze, na którym znajdują się inne zakłady, w których utrzymuje się zwierzęta akwakultury należące do gatunków umieszczonych w wykazie, w przypadku których podejrzewa się wystąpienie choroby kategorii A;
- b) przemieszczania zwierząt w pobliżu zakładów, co do których istnieje wspomniane podejrzenie;
- c) opóźnienia potwierdzenia choroby kategorii A zgodnie z art. 77;
- d) niewystarczających informacji na temat możliwego pochodzenia i dróg wprowadzenia podejrzewanej choroby kategorii A; oraz
- e) profilu choroby, w szczególności drogi i tempa przenoszenia się choroby oraz utrzymywania się choroby w populacji odniesienia zwierząt akwakultury należących do gatunków umieszczonych w wykazie.

Artykuł 76

Środki, które należy zastosować w przypadku podejrzenia wystąpienia choroby kategorii A w przedsiębiorstwach spożywczych i paszowych, zakładach oczyszczania, centrach wysyłkowych, punktach kontroli granicznej, zakładach produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego lub innych istotnych miejscach, w tym środkach transportu

1. W przypadku podejrzenia wystąpienia choroby kategorii A, zgodnie z art. 9 ust. 1, 3 i 4 rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/689, w przedsiębiorstwach spożywczych i paszowych, zakładach oczyszczania, centrach wysyłkowych, punktach kontroli granicznej, zakładach produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego lub innych istotnych miejscach, w tym środkach transportu, właściwy organ wprowadza:

- a) środki, o których mowa w art. 71–75; oraz
- b) w razie potrzeby dodatkowe środki dostosowane do określonej sytuacji, aby zapobiec rozprzestrzenieniu się choroby kategorii A z podejrzanych zwierząt oraz zakładów lub innych miejsc na inne, niedotknięte chorobą zwierzęta.

2. Właściwy organ stosuje przepisy ustanowione w art. 71–75 również w zakładach, z których pochodzą zwierzęta lub produkty obecne w zakładach i miejscach, o których mowa w ust. 1.

Sekcja 2

Środki zwalczania chorób wprowadzane w przypadku urzędowego potwierdzenia wystąpienia choroby kategorii A u zwierząt akwakultury

Artykuł 77

Urzędowe potwierdzenie wystąpienia choroby kategorii A u zwierząt akwakultury

Właściwy organ urzędowo potwierdza wystąpienie ogniska choroby kategorii A u zwierząt akwakultury, gdy spełnione są warunki określone w art. 9 ust. 2, 3 i 4 rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/689.

Artykuł 78

Środki zwalczania chorób wprowadzane w przypadku urzędowego potwierdzenia wystąpienia ogniska choroby kategorii A w zakładzie

1. Po urzędowym potwierdzeniu wystąpienia ogniska choroby kategorii A, zgodnie z art. 77, właściwy organ oprócz środków, o których mowa w art. 72 i 73, nakazuje natychmiastowe wprowadzenie pod nadzorem urzędowych lekarzy weterynarii następujących środków zwalczania chorób w zakładzie, w którym urzędowo potwierdzono wystąpienie ogniska choroby kategorii A:

- a) natychmiastowe uśmiercenie ryb i skorupiaków oraz natychmiastowe usunięcie mięczaków należących do gatunków umieszczonych w wykazie z wody;
- b) unieszkodliwienie zwierząt, o których mowa w lit. a), na zasadzie odstępstwa od art. 10 lit. i) rozporządzenia (WE) nr 1069/2009, jako materiału kategorii 1 lub kategorii 2, zgodnie z tym rozporządzeniem;
- c) wprowadzenie środków, o których mowa w lit. a) i b):
 - (i) w zakładzie, w którym oficjalnie potwierdzono wystąpienie ogniska choroby kategorii A, wraz z przeprowadzeniem na miejscu następujących po nich czynności przetwarzania; albo
 - (ii) w zakładzie zajmującym się żywnością pochodzącą od i ze zwierząt wodnych objętych zwalczaniem chorób lub w zakładzie przetwarzania lub unieszkodliwiania zatwierdzonym zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1069/2009 w sposób zapobiegający ryzyku rozprzestrzenienia się choroby kategorii A;
- d) uśmiercenie lub ubój zwierząt akwakultury nienależących do gatunków umieszczonych w wykazie w celu spożycia przez ludzi lub, w przypadku mięczaków, usunięcie z wody zgodnie z ust. 1 lit. b);
- e) zastosowanie odpowiednich środków, aby ograniczyć ewentualne rozprzestrzenienie się choroby kategorii A na wszelkie dzikie zwierzęta wodne, które mogą mieć epidemiologiczny kontakt z zakładem, i z takich zwierząt;
- f) izolacja wszystkich potencjalnie skażonych produktów, materiałów lub substancji do czasu:
 - (i) ich unieszkodliwienia zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1069/2009 w przypadku produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego;
 - (ii) na zasadzie odstępstwa od art. 10 lit. i) rozporządzenia (WE) nr 1069/2009, unieszkodliwienia zwierząt lub przetworzenia ich jako materiału kategorii 1 lub kategorii 2, zgodnie z tym rozporządzeniem, w przypadku produktów pochodzenia zwierzęcego;
 - (iii) zakończenia wdrażania środków związanych z oczyszczaniem i dezynfekcją zgodnie z art. 80 w przypadku materiałów i substancji, które nadają się do oczyszczania i dezynfekcji; oraz
 - (iv) usunięcia z zakładu i unieszkodliwienia pod nadzorem urzędowych lekarzy weterynarii w przypadku pasz i innych materiałów nienadających się do oczyszczania i dezynfekcji.

2. Właściwy organ nakazuje i nadzoruje:

- a) zapewnienie zgodności transportu z zakładu dotkniętego chorobą produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, o których mowa w ust. 1 lit. f) ppkt (i), oraz produktów pochodzenia zwierzęcego, o których mowa w ust. 1 lit. f) ppkt (ii), z przepisami rozporządzenia (WE) nr 1069/2009; oraz
- b) zapewnienie zgodności transportu z zakładu dotkniętego chorobą materiałów lub substancji, o których mowa w ust. 1 lit. f) ppkt (iv), z instrukcjami w zakresie warunków bioasekuracji i bezpieczeństwa biologicznego, aby zapobiec rozprzestrzenianiu się czynników chorobotwórczych choroby kategorii A.

3. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 lit. a) właściwy organ może, po przeprowadzeniu oceny ryzyka, zezwolić na ubój ryb lub skorupiaków lub w przypadku mięczaków – usunięcie z wody, w celu spożycia przez ludzi, w zakładzie lub w zakładzie zajmującym się żywnością pochodzącą od i ze zwierząt wodnych objętych zwalczaniem chorób, pod warunkiem że wdrożone zostaną odpowiednie środki bioasekuracji i inne niezbędne środki zmniejszające ryzyko, aby zapobiec rozprzestrzenianiu się choroby kategorii A. Wszystkie produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego powstałe w wyniku tego odstępstwa, na zasadzie odstępstwa od art. 10 lit. i) rozporządzenia (WE) nr 1069/2009, przetwarzają się lub unieszkodliwiają jako materiał kategorii 1 lub kategorii 2, zgodnie z tym rozporządzeniem.

4. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 lit. d) właściwy organ może, po przeprowadzeniu oceny ryzyka, zdecydować o nieuśmiercaniu, niepoddawaniu ubojowi lub nieusuwaniu z wody zwierząt akwakultury nienależących do gatunków umieszczonych w wykazie, pod warunkiem że zastosuje się odpowiednie środki zmniejszające ryzyko, aby zapobiec wszelkiemu ryzyku rozprzestrzeniania się danej choroby kategorii A z zakładu.

5. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 lit. f) ppkt (ii) właściwy organ może, po przeprowadzeniu oceny ryzyka, zezwolić na wprowadzenie do obrotu produktów pochodzenia zwierzęcego zgodnie z art. 83.

Artykuł 79

Szczegółowe odstępstwa od środków zwalczania chorób w zakładach, w których gatunki umieszczone w wykazie utrzymuje się do celów naukowych lub do celów związanych z ochroną gatunków zagrożonych

1. Właściwy organ może przyznać odstępstwa od środków, o których mowa w art. 78 ust. 1 lit. a) i c), w przypadku urzędowego potwierdzenia wystąpienia choroby kategorii A w zakładach, w których gatunki umieszczone w wykazie utrzymuje się do celów naukowych lub do celów związanych z ochroną gatunków zagrożonych, pod warunkiem że:

- a) status zdrowotny zwierząt odnośnego państwa członkowskiego lub innych państw członkowskich nie jest zagrożony; oraz
- b) zastosowano wszystkie odpowiednie środki bioasekuracji wymienione w art. 78, aby zapobiec ryzyku rozprzestrzeniania się czynnika chorobotwórczego choroby kategorii A.

2. W przypadku przyznania odstępstwa zgodnie z ust. 1 właściwy organ zapewnia, aby zwierzęta akwakultury należące do gatunków umieszczonych w wykazie objęte odstępstwem były:

- a) utrzymywane w pomieszczeniach, w których wdrożono odpowiednie środki bioasekuracji, aby zapobiec rozprzestrzenianiu się danej choroby kategorii A; oraz
- b) poddane dalszemu nadzorowi i badaniom laboratoryjnym i nie były przemieszczane z zakładu, dopóki badania laboratoryjne nie wykażą, że zwierzęta te nie stwarzają ryzyka dalszego rozprzestrzeniania się danej choroby kategorii A.

Artykuł 80

Oczyszczanie i dezynfekcja

1. Właściwy organ nakazuje podmiotom, aby niezwłocznie po zakończeniu stosowania środków zwalczania chorób, o których mowa w art. 78, przeprowadziły oczyszczanie i dezynfekcję:

- a) zakładu – w zakresie, w jakim właściwy organ uzna to za możliwe z technicznego punktu widzenia;
- b) wszelkiego sprzętu związanego z hodowlą, m.in. sprzętu służącego do karmienia, klasyfikacji, leczenia, szczepienia, a także statków roboczych;
- c) wszelkiego sprzętu związanego z produkcją, m.in. sadzów, siatek zabezpieczających, stelaży, worków i takli;
- d) wszelkiej odzieży ochronnej lub wyposażenia bezpieczeństwa używanego przez podmioty lub osoby odwiedzające; oraz
- e) wszelkich środków transportu, w tym zbiorników i innego sprzętu wykorzystywanego do przemieszczania zakażonych zwierząt lub personelu, który miał kontakt z zakażonymi zwierzętami.

2. Oczyszczanie i dezynfekcję, o których mowa w ust. 1, przeprowadza się:

- a) zgodnie z protokołem uzgodnionym wcześniej przez właściwy organ i podmiot; oraz
- b) pod nadzorem urzędowych lekarzy weterynarii.

*Artykuł 81***Odłogowanie zakładu dotkniętego chorobą**

Właściwy organ nakazuje podmiotom, aby po zakończeniu oczyszczania i dezynfekcji, o których mowa w art. 80, przeprowadziły odłogowanie zakładu dotkniętego chorobą, trwające przez okres określony w załączniku XIII.

*Artykuł 82***Rozszerzenie środków zwalczania chorób wprowadzanych w przypadku potwierdzenia wystąpienia choroby kategorii A**

Aby zapobiec rozprzestrzenianiu się choroby kategorii A, właściwy organ przeprowadza dochodzenie, o którym mowa w art. 71, oraz po przeprowadzeniu oceny ryzyka rozszerza niektóre lub wszystkie środki, o których mowa w art. 78, 80 i 81, na:

- a) zakłady obejmujące ten sam kompartment lub zakłady, w których – ze względu na odległość, warunki hydrodynamiczne lub topograficzne – występuje większe ryzyko zakażenia odpowiednim czynnikiem chorobotwórczym pochodzącym z podejrzanego zakładu, w którym potwierdzono wystąpienie choroby;
- b) zakład, w przypadku którego w wyniku dochodzenia, o którym mowa w art. 57 rozporządzenia (UE) 2016/429, stwierdzono bezpośrednie powiązanie epidemiologiczne z zakładem, w którym potwierdzono wystąpienie choroby.

*Artykuł 83***Wprowadzanie do obrotu produktów pochodzenia zwierzęcego pozyskanych od lub ze zwierząt akwakultury należących do gatunków umieszczonych w wykazie wyprodukowanych w skażonych zakładach**

1. Przy przyznawaniu odstępstw zgodnie z art. 78 ust. 5 właściwy organ może udzielić zezwolenia na wprowadzenie do obrotu produktów pochodzenia zwierzęcego wyłącznie w przypadku, gdy spełniono następujące warunki:

- a) ryby należy poddać ubojowi i wypatroszyć przed wysyłką;
- b) przed wysyłką mięczaki i skorupiaki muszą być w pełni identyfikowalne i należy je przetworzyć na nieżywotne produkty, które nie byłyby w stanie przetrwać po ponownym umieszczeniu w wodzie.

Jeżeli przed przetworzeniem i wprowadzeniem do obrotu wymagane jest oczyszczanie, przeprowadza się je w zakładzie zajmującym się żywnością pochodzącą od i ze zwierząt wodnych objętych zwalczaniem chorób lub w bezpiecznym biologicznie zakładzie oczyszczania.

2. Produkty pochodzenia zwierzęcego, o których mowa w ust. 1, są przeznaczone:

- a) bezpośrednio dla konsumenta końcowego; lub
- b) do dalszego przetwarzania w zakładzie zajmującym się żywnością pochodzącą od i ze zwierząt wodnych objętych zwalczaniem chorób.

*Artykuł 84***Środki, które mają być stosowane w przypadku potwierdzenia wystąpienia chorób kategorii A w przedsiębiorstwach spożywczych i paszowych, zakładach oczyszczania, centrach wysyłkowych, punktach kontroli granicznej lub innych istotnych miejscach, w tym środkach transportu**

1. W przypadku potwierdzenia wystąpienia choroby kategorii A w przedsiębiorstwach spożywczych i paszowych, zakładach oczyszczania, centrach wysyłkowych, punktach kontroli granicznej lub innych istotnych miejscach, w tym środkach transportu, zgodnie z art. 77 właściwy organ stosuje:

- a) środki, o których mowa w art. 78, 80 i 81; oraz
- b) w razie potrzeby dodatkowe środki dostosowane do określonej sytuacji, aby zapobiec rozprzestrzenieniu się choroby kategorii A z dotkniętych chorobą zwierząt oraz zakładów lub innych miejsc na inne, niedotknięte chorobą zwierzęta.

2. Właściwy organ stosuje przepisy ustanowione w art. 78, 80 i 81 również w zakładach, z których pochodzą zwierzęta lub produkty obecne w zakładach i miejscach, o których mowa w ust. 1.

ROZDZIAŁ II

Środki zwalczania chorób kategorii A zwierząt akwakultury na obszarze objętym ograniczeniami

Sekcja 1

Ogólne środki zwalczania chorób na obszarze objętym ograniczeniami

Artykuł 85

Ustanowienie obszaru objętego ograniczeniami

1. W przypadku urzędowego potwierdzenia wystąpienia ogniska choroby kategorii A w zakładzie, przedsiębiorstwie spożywczym i paszowym, zakładzie produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego lub w innym istotnym miejscu, w tym środku transportu, właściwy organ niezwłocznie ustanawia obszar objęty ograniczeniami wokół zakładu lub miejsca dotkniętego chorobą, na który to obszar składają się:

- a) obszar zapowietrzony wokół zakładu lub miejsca, w którym potwierdzono wystąpienie choroby kategorii A;
- b) obszar zagrożony wokół obszaru zapowietrzonego; oraz
- c) w stosownych przypadkach, na podstawie kryteriów określonych w art. 64 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2016/429, obszary buforowe wokół obszaru zapowietrzonego i zagrożonego lub do nich przyległe.

2. Zasięg tych obszarów określa się w poszczególnych przypadkach z uwzględnieniem czynników wpływających na ryzyko rozprzestrzeniania się choroby. W tym celu właściwy organ uwzględnia następujące dane i kryteria:

- a) dane z dochodzenia epidemiologicznego zgodnie z art. 57 rozporządzenia (UE) 2016/429;
- b) odpowiednie dane hydrodynamiczne;
- c) kryteria wymienione w art. 64 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2016/429; oraz
- d) kryteria, o których mowa w załączniku XIV do niniejszego rozporządzenia.

3. Właściwy organ dostosowuje granice początkowego obszaru objętego ograniczeniami, w tym granice obszaru zapowietrzonego, zagrożonego oraz obszaru buforowego, w przypadku nakładania się dwóch lub większej liczby obszarów objętych ograniczeniami w związku z kolejnymi ogniskami choroby kategorii A.

4. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 właściwy organ, ze względu na konkretne warunki geograficzne, hydrodynamiczne i epidemiologiczne oraz po przeprowadzeniu oceny ryzyka uwzględniającej profil choroby, może:

- a) nie ustanawiać obszaru objętego ograniczeniami, o którym mowa w ust. 1, wokół skażonych zakładów lub miejsc;
- b) ustanowić obszar objęty ograniczeniami składający się z obszaru zapowietrzonego bez żadnego przyległego obszaru zagrożonego; oraz
- c) nie ustanawiać obszaru objętego ograniczeniami, jeżeli potwierdzono wystąpienie choroby kategorii A w przedsiębiorstwach spożywczych i paszowych, zakładach oczyszczania, centrach wysyłkowych, punktach kontroli granicznej, zakładach produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego lub innych istotnych miejscach, w tym środkach transportu.

5. Właściwy organ może odstąpić, w niezbędnym zakresie i po przeprowadzeniu oceny ryzyka uwzględniającej warunki geograficzne, hydrodynamiczne, epidemiologiczne oraz profil choroby, od przepisów niniejszego rozdziału:

- a) na obszarach buforowych; oraz
- b) w przypadku gdy właściwy organ zdecyduje o ustanowieniu obszaru objętego ograniczeniami, gdy ognisko choroby kategorii A wystąpi w zakładach lub innych istotnych miejscach, o których mowa w ust. 4 lit. c).

Artykuł 86

Środki, które mają być stosowane na obszarze objętym ograniczeniami

1. Właściwy organ niezwłocznie sporządza i aktualizuje spis wszystkich zakładów, w których utrzymuje się zwierzęta akwakultury należące do gatunków umieszczonych w wykazie oraz które znajdują się na obszarze objętym ograniczeniami, z uwzględnieniem gatunków, kategorii i szacowanej liczby zwierząt w poszczególnych zakładach.

2. W zakładach położonych na obszarze objętym ograniczeniami właściwy organ, opierając się na informacjach epidemiologicznych lub innych istotnych dowodach oraz po przeprowadzeniu oceny ryzyka, może – zgodnie z art. 78 ust. 1 lit. a) i art. 78 ust. 2 – zastosować prewencyjne uśmiercenie lub ubój w celu spożycia przez ludzi lub, w przypadku mięczaków, usunięcie z wody zwierząt akwakultury należących do gatunków umieszczonych w wykazie.

3. Wszelkie przypadki pobierania próbek w zakładach na obszarze objętym ograniczeniami, w których utrzymuje się zwierzęta akwakultury należące do gatunków umieszczonych w wykazie, do celów innych niż stwierdzenie lub wykluczenie wystąpienia danej choroby kategorii A wymagają zgody właściwego organu.

Sekcja 2

Środki zwalczania chorób na obszarze zapowietrzonym

Artykuł 87

Środki, które mają być stosowane w zakładach, w których utrzymuje się zwierzęta akwakultury na obszarze zapowietrzonym

1. Właściwy organ nakazuje podmiotom prowadzącym zakłady, w których utrzymuje się zwierzęta akwakultury należące do dowolnego gatunku na obszarze zapowietrzonym, innym niż zakład, w którym potwierdzono wystąpienie choroby kategorii A, wprowadzenie co najmniej następujących środków, aby zapobiec rozprzestrzenianiu się choroby i je opanować:

- a) niezwłoczna aktualizacja dokumentacji spisu, o którym mowa w art. 73 ust. 1;
- b) jeżeli jest to wykonalne, zastosowanie odpowiednich środków, aby ograniczyć ewentualne rozprzestrzenianie się choroby kategorii A na wszelkie dzikie zwierzęta wodne, które mogą mieć epidemiologiczny kontakt z zakładem, i z takich zwierząt;
- c) zapobieganie usuwaniu zwierząt akwakultury z zakładu, w którym są utrzymywane, chyba że właściwy organ wyraził na to zgodę;
- d) wdrożenie odpowiednich środków bioasekuracji w przypadku wszelkich produktów, sprzętu, materiałów lub substancji, które mogą rozprzestrzeniać daną chorobę kategorii A;
- e) ograniczenie liczby osób odwiedzających do tych, których obecność jest niezbędna, aby zapewnić właściwie działanie zakładu; oraz
- f) jeżeli jest to wykonalne, zastosowanie odpowiednich środków oczyszczania i dezynfekcji przy wejściu do zakładu i wyjściu z niego.

2. Właściwy organ nakazuje, aby podmiot przetworzył lub unieszkodliwił jako materiał odpowiedniej kategorii, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1069/2009, produkty uboczne pochodzące od i ze zwierząt akwakultury należących do gatunków umieszczonych w wykazie, które padły lub które uśmiercono, w tym muszle mięczaków z mięsem w zakładach znajdujących się na obszarze zapowietrzonym, w których utrzymywane są gatunki umieszczone w wykazie, oraz sprawuje nadzór nad działaniami w tym zakresie.

3. Właściwy organ może po przeprowadzeniu oceny ryzyka zdecydować, że art. 87 i 88 mają zastosowanie wyłącznie do zwierząt akwakultury należących do gatunków umieszczonych w wykazie.

Artykuł 88

Wizytacje zakładów na obszarze zapowietrzonym przeprowadzane przez urzędowych lekarzy weterynarii

1. Właściwy organ zapewnia, aby urzędowi lekarze weterynarii przeprowadzali co najmniej jedną wizytację każdego zakładu, o którym mowa w art. 87, w możliwie najwcześniejszym terminie i niezwłocznie po urzędowym potwierdzeniu ogniska choroby kategorii A, priorytetowo traktując zakłady, przy ocenie których właściwy organ uznał, że stanowią wysokie ryzyko w zakresie zakażenia chorobą lub jej rozprzestrzeniania się.

2. W trakcie wizytacji, o których mowa w ust. 1, urzędowi lekarze weterynarii przeprowadzają co najmniej następujące czynności:

- a) kontrola dokumentacji i analiza dokumentacji;

- b) weryfikacja wdrożenia środków mających zapobiec wprowadzaniu lub rozprzestrzenianiu się danej choroby kategorii A zgodnie z art. 87;
 - c) przeprowadzenie badań klinicznych zwierząt akwakultury należących do gatunków umieszczonych w wykazie; oraz
 - d) w stosownych przypadkach, pobranie próbek na potrzeby badań laboratoryjnych w celu stwierdzenia lub wykluczenia wystąpienia danej choroby kategorii A.
3. Właściwy organ może żądać przeprowadzenia kolejnych wizytacji weterynaryjnych zakładów w celu podjęcia działań następczych w związku z sytuacją.
4. Właściwy organ prowadzi rejestr czynności i wizytacji, o których mowa w ust. 1, 2 i 3, oraz ustaleń z nich wynikających.

Artykuł 89

Zakazy dotyczące przemieszczania zwierząt akwakultury, produktów ze zwierząt akwakultury, innych substancji i materiałów w obrębie, z lub do obszaru zapowietrzonego

1. Właściwy organ zakazuje następujących rodzajów przemieszczania w obrębie obszaru zapowietrzonego:
- a) przemieszczanie zwierząt akwakultury należących do gatunków umieszczonych w wykazie między zakładami na obszarze zapowietrzonego;
 - b) przemieszczanie zwierząt akwakultury należących do gatunków umieszczonych w wykazie z lub do obszaru zapowietrzonego;
 - c) wszelkie przemieszczanie z zakładów w obrębie obszaru zapowietrzonego środków transportu oraz wszelkiego sprzętu, produktów, materiałów lub substancji, które mogą przenieść daną chorobę kategorii A;
 - d) transport zwierząt akwakultury statkiem do transportu żywych ryb przez obszar zapowietrzony; oraz
 - e) wysyłka nieprzetworzonych produktów ubocznych pochodzących od i ze zwierząt akwakultury należących do dowolnych gatunków z zakładów w obszarze zapowietrzonego.
2. Po przeprowadzeniu oceny ryzyka właściwy organ może rozszerzyć zakazy, o których mowa w ust. 1 lit. a)–d) na zwierzęta nienależące do gatunków umieszczonych w wykazie i produkty pochodzących od i z tych zwierząt.

Artykuł 90

Ogólne warunki przyznawania odstępstw od zakazów przemieszczania i transportu dotyczących zwierząt wodnych i produktów na obszarze zapowietrzonego

1. Na zasadzie odstępstwa od zakazów określonych w art. 89 ust. 1 właściwy organ może udzielić zezwolenia na przemieszczanie i transport zwierząt wodnych i produktów w przypadkach opisanych w art. 91–94 pod szczegółowymi warunkami, o których mowa w tych artykułach, i warunkami ogólnymi określonymi w ust. 2 niniejszego artykułu.
2. Przy wydawaniu zezwolenia, o którym mowa w ust. 1, właściwy organ zapewnia, aby spełnione były następujące warunki:
- a) wszelkie przemieszczanie musi odbywać się wyłącznie uzgodnionymi z właściwym organem wyznaczonymi trasami bez rozładunku lub zatrzymywania;
 - b) wszelka wymiana wody i odprowadzanie wody podczas transportu musi odbywać się na obszarach, w zakładach lub punktach wymiany wody zatwierdzonych przez właściwy organ;
 - c) środki transportu muszą być skonstruowane i utrzymywane w taki sposób, aby można było je należycie poddać oczyszczaniu i dezynfekcji;

- d) środki transportu są czyszczone i odkażane:
 - (i) przed transportem; oraz
 - (ii) po transporcie pod nadzorem urzędowego lekarza weterynarii;
- e) należy zastosować wszelkie inne uzupełniające środki bioasekuracji związane z transportem uznawane przez właściwy organ za niezbędne.

Artykuł 91

Szczegółowe warunki uboju i przemieszczania zwierząt akwakultury należących do gatunków umieszczonych w wykazie z zakładów na obszarze zapowietrzonym w celu uboju lub przetwarzania

1. Zwierzęta akwakultury z zakładów na obszarze zapowietrzonym utrzymujących gatunki umieszczone w wykazie mogą zostać:
 - a) poddane ubojowi w zakładzie zgodnie ze środkami bioasekuracji określonymi przez właściwy organ; lub
 - b) przemieszczone w celu niezwłocznego uboju w celu spożycia przez ludzi w zakładzie zajmującym się żywnością pochodzącą od i ze zwierząt wodnych objętych zwalczaniem chorób; lub
 - c) w przypadku mięczaków – usunięte z wody i przemieszczone do zakładu zajmującego się żywnością pochodzącą od i ze zwierząt wodnych objętych zwalczaniem chorób, aby poddać je oczyszczaniu oraz, w stosownych przypadkach, dalszemu przetwarzaniu.
2. Właściwy organ może, po przeprowadzeniu oceny ryzyka na podstawie odpowiednich danych epidemiologicznych, ograniczyć stosowanie środków, o których mowa w ust. 1, do zakładów utrzymujących wyłącznie zwierzęta akwakultury należące do gatunków wymienionych w trzeciej kolumnie załącznika do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2018/1882.
3. Przy zezwoleniu na przemieszczanie zwierząt akwakultury, o którym mowa w ust. 1 lit. b), właściwy organ odpowiedzialny za zakład zajmujący się żywnością pochodzącą od i ze zwierząt wodnych objętych zwalczaniem chorób:
 - a) jest powiadamiany o zamiarze wysłania zwierząt akwakultury należących do gatunków umieszczonych w wykazie do zakładu zajmującego się żywnością pochodzącą od i ze zwierząt wodnych objętych zwalczaniem chorób;
 - b) zgadza się na przyjęcie odnośnych zwierząt akwakultury;
 - c) nadzoruje i potwierdza ubój zwierząt właściwemu organowi wysyłki;
 - d) zapewnia, aby zwierzęta akwakultury należące do gatunków umieszczonych w wykazie pochodzące z obszaru zapowietrzonego utrzymywano oddzielnie od zwierząt akwakultury należących do gatunków umieszczonych w wykazie pochodzących spoza obszaru zapowietrzonego oraz aby były poddawane ubojowi lub przetwarzane oddzielnie od tych zwierząt;
 - e) monitoruje ubój lub przetwarzanie;
 - f) zapewnia, aby czyszczenie i dezynfekcja pomieszczeń zostały zakończone przed poddaniem ubojowi lub przetworzeniu zwierząt akwakultury z zakładów spoza obszaru zapowietrzonego;
 - g) zapewnia, aby produkty pochodzenia zwierzęcego pozyskane od lub ze zwierząt akwakultury spełniały szczegółowe warunki wprowadzania do obrotu, o których mowa w art. 92; oraz
 - h) zapewnia, aby produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego z uboju lub z innych procesów, o których mowa w ust. 1, były przetwarzane lub unieszkodliwiane zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1069/2009.

Artykuł 92

Szczegółowe warunki wprowadzania do obrotu produktów pochodzenia zwierzęcego pozyskanych od lub ze zwierząt akwakultury należących do gatunków umieszczonych w wykazie wyprodukowanych w zakładach niedotkniętych chorobą na obszarach zapowietrzonych

1. Właściwy organ może udzielić zezwolenia na wprowadzenie do obrotu produktów pochodzenia zwierzęcego pozyskanych od lub ze zwierząt akwakultury należących do gatunków umieszczonych w wykazie w zakładach niedotkniętych chorobą na obszarach zapowietrzonych, pod warunkiem że spełniono następujące warunki:
 - a) ryby należy poddać ubojowi i wypatroszyć przed wysyłką; oraz
 - b) przed wysyłką mięczaki i skorupiaki muszą być w pełni identyfikowalne i należy je przetworzyć na nieżywotne produkty, które nie byłyby w stanie przetrwać po ponownym umieszczeniu w wodzie.

2. Produkty pochodzenia zwierzęcego, o których mowa w ust. 1, są przeznaczone:
 - a) do bezpośredniej dostawy do konsumenta końcowego; albo
 - b) do dalszego przetwarzania w zakładzie zajmującym się żywnością pochodzącą od i ze zwierząt wodnych objętych zwalczaniem chorób.

Artykuł 93

Specjalne warunki udzielania zezwolenia na transport nieprzetworzonych produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego z zakładów znajdujących się na obszarze zapowietrzonym

Właściwy organ może udzielić zezwolenia na transport nieprzetworzonych produktów ubocznych pochodzących od i ze zwierząt akwakultury należących do gatunków umieszczonych w wykazie z zakładów na obszarze zapowietrzonym do zakładu w celu dalszego przetwarzania zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1069/2009.

Artykuł 94

Środki zmniejszające ryzyko dotyczące niektórych rodzajów działalności związanych ze zwierzętami wodnymi na obszarze zapowietrzonym

1. Właściwy organ może, po przeprowadzeniu oceny ryzyka, wprowadzić środki zmniejszające ryzyko w odniesieniu do:
 - a) komercyjnej i rekreacyjnej działalności połowowej na obszarze zapowietrzonym;
 - b) innych czynności, które są związane ze zwierzętami wodnymi na obszarze zapowietrzonym i które mogą stwarzać ryzyko rozprzestrzeniania się choroby; oraz
 - c) transportu statków usługowych wykorzystywanych do przeprowadzania działań konserwacyjnych oraz do obróbki zwierząt wodnych na obszarze zapowietrzonym.
2. W ramach środków, o których mowa w ust. 1, właściwy organ może, w stosownych przypadkach, nakazać oczyszczenie i dezynfekcję sprzętu, który był używany w wodach wchodzących w skład obszaru zapowietrzonego.

Artykuł 95

Środki, które mają być stosowane w przedsiębiorstwach spożywczych i paszowych, zakładach oczyszczania, centrach wysyłkowych, punktach kontroli granicznej, zakładach produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego lub w innych istotnych miejscach na obszarze zapowietrzonym, w tym środkach transportu

1. Właściwy organ stosuje środki, o których mowa w art. 87–93, w odniesieniu do przedsiębiorstw spożywczych i paszowych, zakładów oczyszczania, centrów wysyłkowych, punktów kontroli granicznej, zakładów produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego lub innych istotnych miejsc na obszarze zapowietrzonym, w tym środków transportu.
2. W zakładach i miejscach, o których mowa w ust. 1, właściwy organ może zastosować dodatkowe środki dostosowane do określonej sytuacji, aby zapobiec rozprzestrzenieniu się choroby kategorii A na obszarze zapowietrzonym i z tego obszaru.

Artykuł 96

Usunięcie zwierząt akwakultury z zakładów dotkniętych chorobą i późniejsze środki zmniejszające ryzyko

1. Właściwy organ określa termin, do którego należy usunąć zwierzęta akwakultury ze wszystkich zakażonych zakładów.
2. Właściwy organ może zdecydować, po przeprowadzeniu oceny ryzyka, że ust. 1 ma również zastosowanie w przypadku zakładów na obszarze zapowietrzonym, w których nie potwierdzono wystąpienia choroby kategorii A, aby opanować potencjalne rozprzestrzenianie się chorób i mu zapobiegać.

3. Po usunięciu zwierząt akwakultury, o którym mowa w ust. 1, zgodnie z art. 80 i 81 przeprowadza się oczyszczanie, dezynfekcję i odłogowanie.
4. Właściwy organ zleca synchroniczne odłogowanie zakładów dotkniętych chorobą oraz zakładów wybranych zgodnie z ust. 2.
5. Synchroniczne odłogowanie, o którym mowa w ust. 4, trwa przez okres przewidziany w załączniku XIII.

Artykuł 97

Czas trwania środków zwalczania chorób na obszarze zapowietrzonym, ponowne umieszczenie zwierząt w zakładach znajdujących się na obszarze zapowietrzonym

1. Właściwy organ utrzymuje stosowanie środków zwalczania chorób na obszarze zapowietrzonym, o których mowa w sekcji 2 niniejszego rozdziału, do czasu:
 - a) wprowadzenia i wdrożenia środków z art. 96; oraz
 - b) wykluczenia przez właściwy organ, na podstawie wyników dochodzeń przeprowadzonych zgodnie z art. 88, wystąpienia danej choroby kategorii A w pozostałych zakładach na obszarze zapowietrzonym.
2. Gdy spełnione są warunki określone w ust. 1:
 - a) właściwy organ stosuje na obszarach zapowietrzonych środki, o których mowa w sekcji 3 niniejszego rozdziału, przez okres określony w art. 101; oraz
 - b) w zakładach, o których mowa w art. 96 ust. 1 i 2 i które wcześniej znajdowały się na obszarze zapowietrzonym, można ponownie umieścić zwierzęta.

Sekcja 3

Środki zwalczania chorób na obszarze zagrożonym

Artykuł 98

Środki, które mają być stosowane w zakładach na obszarze zagrożonym

1. Na obszarze zagrożonym właściwy organ nakazuje zastosowanie środków, o których mowa w art. 87, we wszystkich zakładach, w których utrzymuje się zwierzęta akwakultury należące do gatunków umieszczonych w wykazie.
2. Urzędowi lekarze weterynarii przeprowadzają wizytacje zakładów, o których mowa w ust. 1 i, w stosownych przypadkach, podejmują działania, o których mowa w art. 88 ust. 2.
3. Zakłady na obszarze zagrożonym poddaje się nadzorowi polegającemu na przeprowadzaniu wizytacji i pobieraniu próbek, jak opisano w załączniku XV pkt 1.
4. Nadzór, o którym mowa w pkt 3, przeprowadza właściwy organ.

Artykuł 99

Środki związane z przemieszczaniem i transportem zwierząt akwakultury w obrębie, z lub do obszaru zagrożonego

1. Właściwy organ zakazuje wszelkiego przemieszczania zwierząt akwakultury z zakładów na obszarze zagrożonym w celu poddania ich ubojowi, ich dalszego chowu lub dalszej hodowli, lub uwolnienia do środowiska naturalnego poza obszarem zagrożonym.

2. Właściwy organ zapewnia, aby każdy transport zwierząt akwakultury należących do gatunków umieszczonych w wykazie w obrębie lub do obszaru zagrożonego odbywał się zgodnie z warunkami określonymi w art. 90 lit. a)–e) oraz w art. 91.
3. Właściwy organ może nakazać wprowadzenie odpowiednich uzupełniających środków bioasekuracji, które mają być stosowane w przypadku transportu, w tym w przypadku rozładunku w wyznaczonych zakładach przeznaczenia, aby opanować potencjalne rozprzestrzenianie się chorób i mu zapobiegać.
4. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 i w porozumieniu z właściwym organem w miejscu przeznaczenia właściwy organ może udzielić zezwolenia na przemieszczanie zwierząt akwakultury, pod warunkiem że zastosowano odpowiednie środki bioasekuracji, aby zapobiec rozprzestrzenianiu się choroby kategorii A.

Artykuł 100

Środki, które mają być stosowane w przedsiębiorstwach spożywczych i paszowych, zakładach oczyszczania, centrach wysyłkowych, punktach kontroli granicznej, zakładach produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego lub w innych istotnych miejscach na obszarze zagrożonym, w tym środkach transportu

1. Właściwy organ niezwłocznie nakazuje zastosowanie środków, o których mowa w art. 98 i 99, w odniesieniu do przedsiębiorstw spożywczych i paszowych, zakładów oczyszczania, centrów wysyłkowych, punktów kontroli granicznej, zakładów produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego lub innych istotnych miejsc na obszarze zagrożonym, w tym środków transportu.
2. W miejscach, o których mowa w ust. 1, właściwy organ może zastosować dodatkowe środki dostosowane do określonej sytuacji, aby zapobiec rozprzestrzenieniu się choroby kategorii A na obszarze zagrożonym i z tego obszaru.

Artykuł 101

Czas trwania środków zwalczania chorób na obszarze zagrożonym

Właściwy organ znosi środki zwalczania chorób, o których mowa w niniejszej sekcji, po upływie okresu nadzoru danej choroby kategorii A określonego w załączniku XV pkt 2 i uzyskaniu pozytywnych wyników.

ROZDZIAŁ III

Środki zwalczania chorób u dzikich zwierząt wodnych

Artykuł 102

Środki wprowadzane w przypadku podejrzenia wystąpienia choroby kategorii A u dzikich zwierząt wodnych należących do gatunków umieszczonych w wykazie

W przypadku podejrzenia wystąpienia choroby kategorii A u dzikich zwierząt wodnych należących do gatunków umieszczonych w wykazie, zgodnie z art. 9 ust. 1, 3 i 4 rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/689, właściwy organ:

- a) niezwłocznie przeprowadza dochodzenie w sprawie połowionych, złowionych, zebranych lub znalezionych martwych dzikich zwierząt wodnych należących do gatunków umieszczonych w wykazie w celu potwierdzenia lub wykluczenia występowania choroby kategorii A, zgodnie z art. 71 ust. 2;
- b) zapewnia, aby wszystkie produkty uboczne pozyskane od i z dzikich zwierząt wodnych należących do gatunków umieszczonych w wykazie, w przypadku których istnieje podejrzenie zakażenia, w tym muszle mięczaków z mięsem, były przetwarzane lub unieszkodliwiane jako materiał kategorii 1 lub kategorii 2, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1069/2009.
- c) zapewnia, aby – w miarę możliwości – wszelkie materiały lub substancje, które mogą być skażone przez zwierzęta, w przypadku których istnieje podejrzenie, że są dotknięte chorobami, lub przez produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego pozyskane od lub z tych zwierząt, oczyszczono i zdezynfekowano lub unieszkodliwiono zgodnie z instrukcjami i pod nadzorem urzędowych lekarzy weterynarii; oraz
- d) dostarcza odpowiednie informacje podmiotom lub organom odpowiedzialnym za zarządzanie daną populacją zwierząt.

*Artykuł 103***Środki wprowadzane w przypadku wystąpienia ogniska choroby kategorii A u dzikich zwierząt wodnych należących do gatunków umieszczonych w wykazie**

1. W sytuacji urzędowego potwierdzenia przypadku choroby kategorii A u dzikich zwierząt wodnych należących do gatunków umieszczonych w wykazie właściwy organ wyznacza strefę objętą zakażeniem na podstawie:
 - a) istotnych warunków hydrodynamicznych, topograficznych i epidemiologicznych;
 - b) profilu choroby i szacowanej populacji zwierząt wodnych należących do gatunków umieszczonych w wykazie; oraz
 - c) czynników ryzyka przyczyniających się do rozprzestrzenienia się danej choroby kategorii A, w szczególności tych związanych z ryzykiem wprowadzenia choroby do zakładów, w których utrzymuje się zwierzęta wodne należące do gatunków umieszczonych w wykazie.
2. Właściwy organ może dostosować granice pierwotnej strefy objętej zakażeniem:
 - a) w celu opanowania dalszego rozprzestrzeniania się danej choroby kategorii A; oraz
 - b) w przypadku potwierdzenia wystąpienia kolejnych ognisk choroby kategorii A u zwierząt dzikich.
3. Właściwy organ natychmiast informuje podmioty, inne odpowiednie właściwe organy, odpowiednich lekarzy weterynarii i inne osoby fizyczne lub prawne, których ta kwestia dotyczy, o wystąpieniu ogniska chorób i wprowadzonych środkach zwalczania.

*Artykuł 104***Środki, które mają być stosowane w strefie objętej zakażeniem**

1. W strefie objętej zakażeniem wyznaczonej zgodnie z art. 103 właściwy organ:
 - a) wprowadza środki zmniejszające ryzyko i wzmocnione środki bioasekuracji, aby zapobiec rozprzestrzenianiu się choroby kategorii A ze zwierząt dotkniętych chorobą i strefy objętej zakażeniem na zwierzęta i obszary niedotknięte chorobą;
 - b) zakazuje wszelkiego przemieszczania przez ludzi dzikich zwierząt wodnych należących do gatunków umieszczonych w wykazie oraz produktów pochodzenia zwierzęcego pozyskanych od i z tych zwierząt ze strefy objętej zakażeniem;
 - c) na zasadzie odstępstwa od art. 10 lit. i) rozporządzenia (WE) nr 1069/2009 zapewnia, aby wszystkie produkty uboczne pozyskane od i z dzikich zwierząt wodnych należących do gatunków umieszczonych w wykazie w strefie objętej zakażeniem, w tym muszle mięczaków z mięsem, były przetwarzane lub unieszkodliwiane jako materiał kategorii 1 lub kategorii 2, zgodnie z tym rozporządzeniem;
 - d) zapewnia, aby – w miarę możliwości – wszelkie materiały lub substancje, które mogą być skażone przez dzikie zwierzęta wodne należące do gatunków umieszczonych w wykazie w strefie objętej zakażeniem lub przez produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego pozyskane od lub z tych zwierząt, oczyszczono i zdezynfekowano lub unieszkodliwiono zgodnie z instrukcjami i pod nadzorem urzędowych lekarzy weterynarii; oraz
 - e) zakazuje wprowadzania do zakładów, w których utrzymuje się zwierzęta akwakultury należące do gatunków umieszczonych w wykazie, zarówno w strefie objętej zakażeniem, jak i poza nią, lub do zlewni, lub obszarów przybrzeżnych poza strefą objętą zakażeniem jakichkolwiek części zwierząt wodnych należących do gatunków umieszczonych w wykazie, zarówno połowionych, złowionych, zebranych, jak i znalezionych martwych w strefie objętej zakażeniem, a także jakichkolwiek produktów, materiałów lub substancji, które mogą być skażone chorobą kategorii A w strefie objętej zakażeniem.
2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 lit. b) oraz mając na celu zachowanie cennego materiału genetycznego, właściwy organ może udzielić zezwolenia na przemieszczanie dzikich zwierząt wodnych należących do gatunków umieszczonych w wykazie ze strefy objętej zakażeniem do zakładu upoważnionego przez właściwy organ w tym celu, pod warunkiem że zastosowano odpowiednie środki bioasekuracji, aby zapobiec rozprzestrzenianiu się choroby kategorii A. Do celów art. 108 zakład przeznaczony uznaje się za zakład znajdujący się w strefie objętej zakażeniem.

*Artykuł 105***Dodatkowe środki, które należy zastosować w strefie objętej zakażeniem**

1. Po przeprowadzeniu oceny ryzyka właściwy organ określa dodatkowe środki niezbędne do zwalczania lub likwidacji danej choroby kategorii A.

2. W ramach zwalczania lub likwidacji danej choroby kategorii A właściwy organ może:
 - a) zawiesić działania związane z odnową populacji, połowem, pozyskiwaniem i łowieniem;
 - b) nakazać obowiązkowe oczyszczanie i dezynfekcję sprzętu rybackiego oraz statków i innego sprzętu, który może być skażony; oraz
 - c) zintensyfikować działania związane z połowem, pozyskiwaniem i łowieniem lub wprowadzić inne istotne środki, aby zlikwidować chorobę.
3. Środki, o których mowa w ust. 1, wprowadza się po konsultacji i we współpracy z operacyjną grupą ekspertów, o której mowa w art. 107, oraz z innymi organami i zainteresowanymi stronami.

Artykuł 106

Rozszerzenie środków

Właściwy organ może zdecydować o rozszerzeniu stosownych środków z art. 102–105 na zwierzęta wodne nienależące do gatunków umieszczonych w wykazie.

Artykuł 107

Operacyjna grupa ekspertów

1. W sytuacji potwierdzonego przypadku wystąpienia choroby kategorii A u dzikich zwierząt wodnych należących do gatunków umieszczonych w wykazie właściwy organ ustanawia operacyjną grupę ekspertów, o której mowa w art. 43 ust. 2 lit. d) ppkt (iii) rozporządzenia (UE) 2016/429.
2. Operacyjna grupa ekspertów wspiera właściwy organ w:
 - a) ocenie sytuacji epidemiologicznej i jej zmian;
 - b) wyznaczeniu strefy objętej zakażeniem; oraz
 - c) ustanawianiu odpowiednich środków, które mają być stosowane w strefie objętej zakażeniem, i czasu ich trwania.

Artykuł 108

Środki, które należy zastosować w zakładach w strefie objętej zakażeniem

1. W zakładach w strefie objętej zakażeniem, w których utrzymuje się zwierzęta akwakultury należące do gatunków umieszczonych w wykazie, właściwy organ stosuje środki, o których mowa w art. 87.
2. Oprócz środków, o których mowa w art. 87, właściwy organ zakazuje przemieszczania zwierząt akwakultury utrzymywanych w zakładach w strefie objętej zakażeniem:
 - a) ze strefy objętej zakażeniem; albo
 - b) do innych zakładów w strefie objętej zakażeniem.
3. Właściwy organ może, po przeprowadzeniu oceny ryzyka, ograniczyć zakaz, o którym mowa w ust. 2, do zwierząt akwakultury należących do gatunków umieszczonych w wykazie.
4. Na zasadzie odstępstwa od ust. 2 właściwy organ może, po przeprowadzeniu oceny ryzyka i w porozumieniu z właściwym organem w miejscu przeznaczenia, zezwolić na przemieszczenie zwierząt należących do gatunków umieszczonych w wykazie ze strefy objętej zakażeniem lub do innych zakładów w strefie objętej zakażeniem.

Artykuł 109

Czas trwania środków w strefie objętej zakażeniem

Właściwy organ utrzymuje środki przewidziane w niniejszym rozdziale, dopóki informacje epidemiologiczne nie wskażą, że dana populacja dzikich zwierząt nie stwarza już ryzyka rozprzestrzenienia się choroby i grupa operacyjna nie zaleci zniesienia tych środków.

ROZDZIAŁ IV

Środki zwalczania chorób kategorii B i C u zwierząt wodnych

Artykuł 110

Wstępne środki zwalczania chorób, które mają być stosowane w przypadku podejrzenia przez właściwy organ wystąpienia choroby kategorii B lub C w państwach członkowskich, w strefach lub w kompartmentach, którym przyznano status obszaru wolnego od choroby

Właściwy organ wprowadza środki przewidziane w art. 55, 56 i 57 rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/689 w przypadku podejrzenia wystąpienia choroby kategorii B lub C, zgodnie z art. 9 ust. 1, 3 lub 4 rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/689, w państwach członkowskich, w strefach lub w kompartmentach, którym przyznano status obszaru wolnego od choroby, o którym mowa w art. 36 ust. 4 i art. 37 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2016/429 lub w art. 83, art. 84 ust. 1 lit. h)–m) lub art. 84 ust. 2 lit. b)–g) rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/689.

Artykuł 111

Środki zwalczania chorób, które mają być stosowane w przypadku potwierdzenia wystąpienia choroby kategorii B lub C

Właściwy organ wprowadza środki przewidziane w art. 58–65 rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/689 w przypadku potwierdzenia wystąpienia choroby kategorii B lub C, zgodnie z art. 9 ust. 2, 3 lub 4 rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/689, w państwach członkowskich, w strefach lub w kompartmentach, którym przyznano status obszaru wolnego od choroby, o którym mowa w art. 36 ust. 4 i art. 37 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2016/429 lub w art. 83, art. 84 ust. 1 lit. h)–m) lub art. 84 ust. 2 lit. b)–g) rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/689.

CZEŚĆ IV

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 112

Przepisy uchylające

Dyrektywa 92/66/EWG, dyrektywa 2001/89/WE, dyrektywa 2003/85/WE i dyrektywa 2005/94/WE, a także akty przyjęte na ich podstawie, przestaną być stosowane ze skutkiem od dnia 21 kwietnia 2021 r.

Artykuł 113

Wejście w życie i stosowanie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 21 kwietnia 2021 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 17 grudnia 2019 r.

W imieniu Komisji
Ursula VON DER LEYEN
Przewodnicząca

ZAŁĄCZNIK I

BADANIA KLINICZNE, PROCEDURY DOBORU PRÓBY I POBIERANIA PRÓBEK, METODY DIAGNOZOWANIA CHOROÓB KATEGORII A I TRANSPORT PRÓBEK

(o których mowa w art. 3 niniejszego rozporządzenia)

A. Procedury doboru próby**A.1 DOBÓR PRÓBY ZWIERZĄT NA POTRZEBY BADAŃ KLINICZNYCH**

1. W miarę możliwości badania kliniczne muszą obejmować:
 - a) zwierzęta wykazujące objawy kliniczne chorób kategorii A,
 - b) zwierzęta, które mogły niedawno paść z powodu podejrzewaney/potwierdzonej choroby,
 - c) zwierzęta powiązane epidemiologicznie z podejrzanym lub potwierdzonym przypadkiem zachorowania; oraz
 - d) zwierzęta, które uzyskały dodatnie lub niejednoznaczne wyniki we wcześniejszych badaniach laboratoryjnych.
2. Zwierzęta, które mają zostać poddane badaniu, należy wybrać losowo i w liczbie wystarczająco dużej, aby umożliwić wykrycie choroby, jeżeli występuje, w przypadku gdy brak jest oczywistych objawów choroby lub zmian anatomopatologicznych stwierdzonych w badaniu poubojowym, wskazujących na choroby kategorii A.
3. Zwierzęta, które mają zostać poddane badaniu, oraz metodę doboru próby należy wybrać zgodnie z instrukcjami właściwego organu oraz z właściwym planem gotowości, o którym mowa w art. 43 rozporządzenia (UE) 2016/429. Zwierzęta, które mają zostać poddane badaniu, oraz metoda doboru próby muszą uwzględniać profil choroby oraz:
 - a) cel doboru próby;
 - b) gatunki umieszczone w wykazie utrzymywane w zakładzie;
 - c) liczbę zwierząt należących do gatunków umieszczonych w wykazie utrzymywanych w zakładzie;
 - d) kategorię zwierząt utrzymywanych;
 - e) dostępną dokumentację dotyczącą produkcji, zdrowia i identyfikowalności zwierząt utrzymywanych istotną z punktu widzenia badania;
 - f) rodzaj zakładu oraz praktyki hodowlane;
 - g) poziom ryzyka narażenia:
 - (i) prawdopodobieństwo narażenia na czynnik chorobotwórczy lub wektor;
 - (ii) brak uodpornienia zwierząt z powodu szczepienia lub odporności matczynej; oraz
 - (iii) czas pobytu w zakładzie;
 - h) inne stosowne czynniki epidemiologiczne.
4. Minimalna liczba zwierząt, które mają zostać poddane badaniu, musi być zgodna z instrukcjami właściwego organu oraz z właściwym planem gotowości, o którym mowa w art. 43 rozporządzenia (UE) 2016/429. Minimalna liczba zwierząt, które mają zostać poddane badaniu, określana jest z uwzględnieniem profilu choroby oraz w szczególności:
 - a) przewidywanej częstości występowania w zakładzie;
 - b) pożądanego poziomu ufności w odniesieniu do wyników kontroli, który w każdym przypadku nie może być niższy niż 95 %; oraz
 - c) norm międzynarodowych i dostępnych dowodów naukowych.

A.2 POBIERANIE PRÓBEK ZWIERZĄT NA POTRZEBY BADAŃ LABORATORYJNYCH

1. Przy pobieraniu próbek na potrzeby badań laboratoryjnych należy uwzględnić wynik badań klinicznych, o których mowa w sekcji A.1 i, jeżeli jest to możliwe, zwierzęta, o których mowa w sekcji A.1 pkt 1.

2. W przypadku gdy brak jest oczywistych objawów choroby lub zmian anatomopatologicznych stwierdzonych w badaniu poubojowym, wskazujących na choroby kategorii A, próbki należy pobrać losowo w każdej jednostce epidemiologicznej zakładu i muszą one umożliwiać wykrycie choroby, jeżeli występuje.
3. Zwierzęta, od których mają zostać pobrane próbki, rodzaj pobieranych próbek oraz metoda pobierania próbek muszą być zgodne z instrukcjami właściwego organu oraz z właściwym planem gotowości, o którym mowa w art. 43 rozporządzenia (UE) 2016/429. W odniesieniu do zwierząt, od których mają zostać pobrane próbki, rodzaju próbek, które należy pobrać, oraz metody pobierania próbek należy uwzględnić profil choroby oraz kryteria określone w sekcji A.1 pkt 3.
4. Minimalna liczba zwierząt, od których mają zostać pobrane próbki, musi być zgodna z instrukcjami właściwego organu oraz z właściwym planem gotowości, o którym mowa w art. 43 rozporządzenia (UE) 2016/429. W odniesieniu do minimalnej liczby zwierząt, od których mają zostać pobrane próbki, uwzględnia się kryteria określone w sekcji A.1 pkt 4, a także wydajność zastosowanych badań.
5. W przypadku zwierząt dzikich próbki należy pobierać od zwierząt ustrzelonych, znalezionych martwych lub celowo złapanych, lub należy je pozyskiwać za pomocą metod nieinwazyjnych, takich jak lizawki solne, liny do żucia lub przynęty. W odniesieniu do minimalnej liczby i rodzaju próbek należy uwzględnić szacowaną wielkość dzikiej populacji oraz stosowne kryteria określone w sekcji A.1 pkt 3 i 4.

A.3 DOBÓR PRÓBY ZAKŁADÓW NA POTRZEBY WIZYTACJI

1. Wybór zakładów do próby i metoda doboru próby muszą być zgodne z instrukcjami właściwego organu oraz z właściwym planem gotowości, o którym mowa w art. 43 rozporządzenia (UE) 2016/429. Wybór zakładów do próby i metoda doboru próby muszą uwzględniać profil choroby oraz kryteria określone w sekcji A.1 pkt 3.
2. Minimalna liczba zakładów, w których ma zostać przeprowadzona wizytacja, musi być zgodna z instrukcjami właściwego organu oraz z właściwym planem gotowości, o którym mowa w art. 43 rozporządzenia (UE) 2016/429.

B. Metody diagnostyczne

Techniki, materiały referencyjne, ich normalizacja oraz interpretacja wyników badań przeprowadzonych z zastosowaniem stosownych metod diagnostycznych przeznaczonych dla chorób kategorii A muszą być zgodne z art. 6 oraz częścią III załącznika VI do rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/689.

Metodyka diagnostyczna musi prowadzić do maksymalnego zwiększenia czułości nadzoru. W niektórych okolicznościach nadzór ten może obejmować wykorzystanie badań laboratoryjnych w celu przeprowadzenia oceny wcześniejszego narażenia na chorobę.

C. Transport próbek

1. Wszystkie próbki pobrane w celu potwierdzenia lub wykluczenia występowania choroby kategorii A należy przesłać – odpowiednio oznakowane i zidentyfikowane – do laboratorium urzędowego, które poinformowano o ich nadejściu. Do próbek należy dołączyć odpowiednie formularze, zgodnie z wymogami określonymi przez właściwy organ oraz laboratorium otrzymujące próbki. Takie formularze muszą zawierać co najmniej następujące informacje:
 - a) zakład pochodzenia zwierząt, od których pobrano próbki;
 - b) informacje o gatunku, wieku i kategorii zwierząt, od których pobrano próbki;
 - c) historię kliniczną zwierząt, jeżeli jest dostępna i istotna;
 - d) objawy kliniczne i zmiany anatomopatologiczne stwierdzone w badaniu poubojowym; oraz
 - e) wszelkie inne istotne informacje.

2. Wszystkie próbki należy:
 - a) przechowywać w wodoszczelnych i odpornych na zniszczenia pojemnikach i opakowaniach oraz zgodnie z mającymi zastosowanie normami międzynarodowymi;
 - b) w czasie transportu przechowywać w najbardziej odpowiedniej temperaturze i najbardziej odpowiednich innych warunkach, które mogą mieć wpływ na jakość próbki.
 3. Na zewnętrznej części opakowania należy umieścić adres laboratorium przyjmującego oraz, w widocznym miejscu, następującą informację:

„Zwierzęcy materiał patologiczny; nietrwałe; delikatne; nie otwierać poza laboratorium przeznaczenia”.
 4. Osobę odpowiedzialną w laboratorium urzędowym za odbiór próbek należy poinformować w odpowiednim czasie o nadejściu próbek.
-

ZAŁĄCZNIK II

OKRES MONITOROWANIA

(o którym mowa w art. 8, 17, 27, 32, 48, 57 i 59 niniejszego rozporządzenia)

Choroby kategorii A	Okres monitorowania
Pryszczycza (FMD)	21 dni
Zakażenie wirusem księgosuszu (RP)	21 dni
Zakażenie wirusem gorączki doliny Rift (RVFV)	30 dni
Zakażenie wirusem choroby guzowatej skóry bydła (LSD)	28 dni
Zakażenie wywoływane przez <i>Mycoplasma mycoides</i> subsp. <i>mycoides</i> SC (zaraza płucna bydła) (CBPP)	45 dni
Ospa owiec i ospa kóz (SPGP)	21 dni
Zakażenie wirusem pomoru małych przeżuwaczy (PPR)	21 dni
Zaraza płucna kóz (CCPP)	45 dni
Afrykański pomór koni (AHS)	14 dni
Zakażenie wywołwane przez <i>Burkholderia mallei</i> (nosacizna)	6 miesięcy
Klasyczny pomór świń (CSF)	15 dni
Afrykański pomór świń (ASF)	15 dni
Wysoco zjadliwa grypa ptaków (HPAI)	21 dni
Zakażenie wirusem rzekomego pomoru drobiu (NCD)	21 dni

ZAŁĄCZNIK III

WARUNKI OKREŚLONYCH ODSTĘPSTW OD ART. 12 UST. 1 LIT. a) U ZWIERZĄT KONIOWATYCH

(o których mowa w art. 13 ust. 4)

1. W przypadku wystąpienia ogniska afrykańskiego pomoru koni właściwy organ może odstąpić od stosowania art. 12 ust. 1 lit. a) w odniesieniu do zwierząt dotkniętych chorobą i niedotkniętych chorobą, pod warunkiem że:
 - a) zwierzęta dotknięte chorobą objęte odstępstwem są odizolowane w pomieszczeniu zabezpieczonym przed wektorami, które zapobiega przenoszeniu czynnika chorobotwórczego od zwierząt do odpowiednich wektorów, do chwili upływu okresu 40 dni – odpowiadającego okresowi zakaźności ustanowionemu w odpowiednim rozdziale Kodeksu zdrowia zwierząt lądowych Światowej Organizacji Zdrowia Zwierząt (OIE) – po wprowadzeniu zwierząt do pomieszczenia zabezpieczonego przed wektorami; oraz
 - b) nadzór, w tym w razie konieczności badania laboratoryjne, przeprowadzone przez właściwy organ wskazują, że żadne ze zwierząt w pomieszczeniu zabezpieczonym przed wektorami nie stwarza ryzyka przeniesienia wirusa.
 2. W przypadku wystąpienia ogniska zakażenia wywołanego przez *Burkholderia mallei* (nosacizna) właściwy organ może odstąpić od stosowania art. 12 ust. 1 lit. a) w odniesieniu do zwierząt niedotkniętych chorobą, pod warunkiem że zwierzęta objęte odstępstwem podlegają kwarantannie do chwili, gdy:
 - a) zwierzęta dotknięte chorobą zostaną uśmiercone i zniszczone;
 - b) po uśmierceniu oczyszczanie i dezynfekcja zakładu zostaną zakończone, jak przewidziano w art. 15; oraz
 - c) pozostałe zwierzęta zostaną poddane testowi wiązania dopełniacza, i uzyskają wynik ujemny, przy rozcieńczeniu surowicy w proporcji 1:5 na próbkach pobranych co najmniej 6 miesięcy po oczyszczeniu i dezynfekcji, o których mowa w lit. b);
-

ZAŁĄCZNIK IV

PROCEDURY W ZAKRESIE OCZYSZCZANIA, DEZYNFEKЦИИ ORAZ W STOSOWNYCH PRZYPADKACH DEZYNSEKЦИИ I DERATYZACJI

(o których mowa w art. 12, 15, 16, 39, 45 i 57 niniejszego rozporządzenia)

A. Wymogi ogólne

1. W odniesieniu do wyboru produktów biobójczych oraz procedur w zakresie czynności związanych z oczyszczaniem i dezynfekcją należy uwzględnić:
 - a) czynnik wywołujący zakażenie;
 - b) charakter zakładu, pojazdów, przedmiotów i materiałów, które będą poddawane czynnościom; oraz
 - c) mające zastosowanie prawodawstwo.
2. Warunki korzystania z produktów biobójczych nie mogą negatywnie wpływać na skuteczność tych produktów. W szczególności należy przestrzegać parametrów technicznych podanych przez producenta, takich jak ciśnienie, temperatura, wymagany czas kontaktu lub przechowywanie. Działania środków dezynfekujących nie może zaburzać interakcja z innymi substancjami.
3. Należy unikać ponownego zanieczyszczenia uprzednio oczyszczonych części, w szczególności w przypadku gdy mycie odbywa się za pomocą płynów stosowanych pod ciśnieniem.
4. Wodę zastosowaną do czynności związanych z oczyszczaniem należy przechowywać i unieszkodliwiać w sposób pozwalający na uniknięcie ryzyka rozprzestrzenienia się czynników chorobotwórczych wywołujących choroby kategorii A.
5. Produkty biobójcze należy stosować w taki sposób, aby jak najbardziej ograniczyć ewentualny negatywny wpływ na środowisko oraz na zdrowie publiczne, jaki może wynikać z ich stosowania.

B. Wstępne oczyszczanie i dezynfekcja

W przypadku wstępnego oczyszczania i wstępnej dezynfekcji, o których mowa w art. 15, aby uniknąć rozprzestrzenienia się choroby kategorii A:

- a) całe zwłoki lub części ciała padłych zwierząt utrzymywanych należących do gatunków umieszczonych w wykazie należy spryskać środkiem dezynfekującym i usunąć z zakładu w zamkniętych, wodoszczelnych pojazdach lub pojemnikach w celu ich przetworzenia i unieszkodliwienia;
- b) wszelkie tkanki lub wszelką krew, które mogły rozprzestrzenić się w czasie uśmiercania, uboju lub badania pośmiertnego, należy uważnie zebrać i unieszkodliwić;
- c) bezpośrednio po usunięciu całych zwłok lub części ciała padłych zwierząt utrzymywanych należących do gatunków umieszczonych w wykazie w celu ich przetworzenia lub unieszkodliwienia części zakładu, w których te zwierzęta przebywały, oraz wszelkie części innych budynków, powierzchni lub sprzętu, które zostały skażone podczas uśmiercania lub badania pośmiertnego, należy spryskać środkiem dezynfekującym;
- d) obornik, w tym zużytą ściółkę i używaną ściółkę, należy obficie zmoczyć środkiem dezynfekującym;
- e) środek dezynfekujący musi pozostać na dezynfekowanej powierzchni przez co najmniej 24 godziny;
- f) należy zniszczyć sprzęt, pojemniki, naczynia spożywcze, powierzchnie lub wszelkie inne materiały narażone na skażenie po zakończeniu oczyszczania lub dezynfekcji.

C. Końcowe oczyszczanie i dezynfekcja

Czynności w ramach końcowego oczyszczania i dezynfekcji zgodnie z art. 57

1. Obornik, w tym zużytą ściółkę i używaną ściółkę, należy usunąć i postępować z nimi w następujący sposób:
 - a) części stałe obornika, w tym zużytą ściółkę i używaną ściółkę, należy:
 - (i) poddać działaniu pary o temperaturze co najmniej 70 °C; albo
 - (ii) zniszczyć poprzez spalanie; albo

- (iii) zakopać dostatecznie głęboko, aby uniemożliwić dostęp zwierzętom; albo
 - (iv) kopcować w celu biotermicznego odkażenia, spryskać środkiem dezynfekującym i pozostawić na co najmniej 42 dni, podczas których kopiec powinien być albo przykryty, albo przekładany, tak aby wszystkie warstwy zostały poddane działaniu temperatury;
 - b) części płynne obornika należy przechowywać przez co najmniej 42 dni, a w przypadku wysoce zjadliwej grypy ptaków przez co najmniej 60 dni, od ostatniego dodania materiału potencjalnie zakaźnego.
2. Budynki, powierzchnie i sprzęt należy obficie umyć i wyczyścić, usuwając pozostałości tłuszczu i brudu, oraz spryskać je środkami dezynfekującymi.
 3. Po 7 dniach zakłady należy ponownie wyczyścić i zdezynfekować.
-

ZAŁĄCZNIK V

MINIMALNY PROMIENŃ OBSZARÓW ZAPOWIETRZONYCH I ZAGROŻONYCH

(o którym mowa w art. 21 niniejszego rozporządzenia)

Wyrażony jako promień okręgu, którego środek znajduje się w miejscu położenia zakładu

Choroby kategorii A	Obszar zapowietrzony	Obszar zagrożony
Pryszczycza	3 km	10 km
Zakażenie wirusem księgosuszu	3 km	10 km
Zakażenie wirusem gorączki doliny Rift	20 km	50 km
Zakażenie wirusem choroby guzowatej skóry bydła	20 km	50 km
Zakażenie wywoływane przez <i>Mycoplasma mycoides</i> subsp. <i>mycoides</i> SC (zaraza płucna bydła)	Zakład	3 km
Ospa owiec i ospa kóz	3 km	10 km
Zakażenie wirusem pomoru małych przeżuwaczy	3 km	10 km
Zaraza płucna kóz	Zakład	3 km
Afrykański pomór koni	100 km	150 km
Zakażenie wywoływane przez <i>Burkholderia mallei</i> (nosacizna)	Zakład	Zakład
Klasyczny pomór świń	3 km	10 km
Afrykański pomór świń	3 km	10 km
Wysoco zjadliwa grypa ptaków	3 km	10 km
Zakażenie wirusem rzekomego pomoru drobiu	3 km	10 km

ZAŁĄCZNIK VI

ZAKAZY OBOWIĄZUJĄCE NA OBSZARZE OBJĘTYM OGRANICZENIAMI

(o którym mowa w art. 27 niniejszego rozporządzenia)

Tabela: Zakazy dotyczące czynności w odniesieniu do zwierząt należących do gatunków umieszczonych w wykazie i produktów pozyskanych od lub z takich zwierząt

ZAKAZY DOTYCZĄCE CZYNNOŚCI W ODNIESIENIU DO ZWIERZĄT I PRODUKTÓW POZYSKANYCH OD LUB Z TAKICH ZWIERZĄT	FMD ⁽¹⁾	RP	RVFV	LSD	CBPP	SPGP	PPR	CCPP	CSF	ASF	AHS	NOSACI-ZNA	HPAI	NCD
Przemieszczanie zwierząt utrzymywanych należących do gatunków umieszczonych w wykazie z zakładów na obszarze objętym ograniczeniami	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	ND.	X	X
Przemieszczanie zwierząt utrzymywanych należących do gatunków umieszczonych w wykazie do zakładów na obszarze objętym ograniczeniami	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	ND.	X	X
Odnowa populacji zwierząt towarzyszących do gatunków umieszczonych w wykazie	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	ND.	X	X
Wystawy, targi, pokazy i inne zgromadzenia zwierząt utrzymywanych należących do gatunków umieszczonych w wykazie, w tym pozyskiwanie i rozpowszechnianie tych gatunków	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	ND.	X	X
Przemieszczanie nasienia, oocytów i zarodków uzyskanych od zwierząt utrzymywanych należących do gatunków umieszczonych w wykazie z zakładów na obszarze objętym ograniczeniami	X	X	X	X (*)	X	X	X	X	X	X	X	ND.	ND.	ND.
Pozyskiwanie nasienia, oocytów i zarodków uzyskanych od zwierząt utrzymywanych należących do gatunków umieszczonych w wykazie	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	BZ	ND.	ND.	ND.
Objazdowe sztuczne unasiennianie zwierząt utrzymywanych należących do gatunków umieszczonych w wykazie	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	ND.	ND.	ND.
Objazdowe krycie naturalne zwierząt utrzymywanych należących do gatunków umieszczonych w wykazie	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	ND.	ND.	ND.
Przemieszczanie jaj wylęgowych z zakładów na obszarze objętym ograniczeniami	ND.	ND.	ND.	ND.	ND.	ND.	ND.	ND.	ND.	ND.	ND.	ND.	X	X
Przemieszczanie świeżego mięsa, z wyjątkiem podrobów, pochodzącego od zwierząt utrzymywanych i zwierząt dzikich należących do gatunków umieszczonych w wykazie z rzeźni lub zakładów obróbki dziczyzny na obszarze objętym ograniczeniami	X	X	X	BZ	BZ	X	X	BZ	X	X	BZ	ND.	X	X

⁽¹⁾ Skróty nazw chorób zgodnie z załącznikiem II.

ND. = nie dotyczy

X = zakaz

BZ = brak zakazu

(*) Dotyczy wyłącznie oocytów i zarodków.

ZAKAZY DOTYCZĄCE CZYNNOŚCI W ODNIESIENIU DO ZWIERZĄT I PRODUKTÓW POZYSKANYCH OD LUB Z TAKICH ZWIERZĄT	FMD (*)	RP	RVFV	LSD	GBP	SPGP	PPR	CCPP	CSF	ASF	AHS	NOSACT-ZNA	HPAI	NCD
Przemieszczanie podrobów pochodzących od zwierząt utrzymywanych i zwierząt dzikich należących do gatunków umieszczonych w wykazie z rzeźni lub zakładów obróbki dziczyzny na obszarze objętym ograniczeniami	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	BZ	ND.	X	X
Przemieszczanie produktów mięsnych uzyskanych ze świeżego mięsa zwierząt należących do gatunków umieszczonych w wykazie z zakładów na obszarze objętym ograniczeniami	X	X	X	BZ	BZ	BZ	X	BZ	X	X	BZ	ND.	X	X
Przemieszczanie mleka surowego i siary uzyskanych od zwierząt utrzymywanych należących do gatunków umieszczonych w wykazie z zakładów na obszarze objętym ograniczeniami	X	X	X	X	BZ	X	X	BZ	ND.	ND.	BZ	ND.	ND.	ND.
Przemieszczanie przetworów mlecznych i produktów i produktów na bazie siary z zakładów na obszarze objętym ograniczeniami	X	X	X	X	BZ	X	X	BZ	ND.	ND.	BZ	ND.	ND.	ND.
Przemieszczanie jaj do spożycia przez ludzi z zakładów na obszarze objętym ograniczeniami	ND.	ND.	ND.	ND.	ND.	ND.	ND.	ND.	ND.	ND.	ND.	ND.	X	X
Przemieszczanie obornika, w tym zużytej ściółki i używanej ściółki, pochodzących od zwierząt utrzymywanych należących do gatunków umieszczonych w wykazie z zakładów na obszarze objętym ograniczeniami	X	X	X	X	BZ	X	X	BZ	X	X	BZ	ND.	X	X
Przemieszczanie skór, skórek, wełny, szczeni i piór pochodzących od zwierząt utrzymywanych należących do gatunków umieszczonych w wykazie z zakładów na obszarze objętym ograniczeniami	X	X	X	X	BZ	X	X	BZ	X	X	BZ	ND.	X	X
Przemieszczanie materiału paszowego pochodzenia roślinnego istoty otrzymanych z obszarów powietrznego (*)	X	X	BZ	BZ	BZ	BZ	BZ	BZ	BZ	BZ	BZ	ND.	BZ	BZ

(*) Dotyczy wyłącznie oocytów i zarodków.

ZAŁĄCZNIK VII

PROCESY OBRÓBKI ZMNIJSZAJĄCE RYZYKO W PRZYPADKU PRODUKTÓW POCHODZENIA ZWIĘRZĘCEGO Z OBSZARU OBJĘTEGO OGRANICZENIAMI

(o których mowa w art. 27, 33 i 49 niniejszego rozporządzenia)

Proces obróbki	FMD ⁽¹⁾	RP	RVFV	LSD	CBPP	SPGP	PPR	CCPP	CSF	ASF	AHS	HPAI	NCD
MIEŚO													
Obróbka termiczna w hermetycznie zaplombowanym pojemniku mająca na celu osiągnięcie minimalnej wartości F_0 ⁽²⁾ równej 3	X						X		X	X		X	X
Obróbka termiczna mająca na celu osiągnięcie temperatury wewnętrznej równej 80 °C	X						X		X	X		X	X
Obróbka termiczna mająca na celu osiągnięcie temperatury wewnętrznej równej 70 °C	X						X		X			X	X
Obróbka termiczna (uprzednio odkostionego i odłuszczonego mięsa) mająca na celu osiągnięcie temperatury wewnętrznej równej 70 °C przez co najmniej 30 minut	X						X		X				
Poddanie działaniu temperatury równej 60 °C przez co najmniej 4 godziny w hermetycznie zaplombowanym pojemniku	X						X		X	X			
Utrzymanie temperatury wewnętrznej równej 73,9 °C przez co najmniej 0,51 sekundy ⁽³⁾	X											X	X
Utrzymanie temperatury wewnętrznej równej 70,0 °C przez co najmniej 3,5 sekundy ⁽³⁾												X	X
Utrzymanie temperatury wewnętrznej równej 65,0 °C przez co najmniej 42 sekundy ⁽³⁾												X	X
Utrzymanie temperatury wewnętrznej równej 60 °C przez co najmniej 507 sekund ⁽³⁾												X	X
Obróbka termiczna mająca na celu wysuszenie przy maksymalnych wartościach Aw równej 0,93 i pH równej 6													
Obróbka termiczna mająca na celu osiągnięcie temperatury wewnętrznej równej 65 °C przez okres, który pozwoli na osiągnięcie minimalnej wartości pasteryzacji równej 40							X						

⁽¹⁾ Skróty nazw chorób zgodnie z załącznikiem II.⁽²⁾ F_0 to wskaźnik skuteczności zabijania przetrwalników bakterii. Wartość F_0 równa 3 oznacza, że najchłodniejsze miejsce produktu zostało ogrzane w stopniu wystarczającym do osiągnięcia takiej samej skuteczności zabijania, jak natychmiastowe podgrzanie do temperatury 121 °C (250 °F) na okres trzech minut, a następnie natychmiastowe schłodzenie.⁽³⁾ Dotyczy wyłącznie mięsa drobiowego.

	FMD ⁽¹⁾	RP	RVFV	LSD	CBPP	SPGP	PPR	CCPP	CSF	ASF	AHS	HPAI	NCD
Proces obróbki													
Naturalna fermentacja i dojrzewanie w przypadku mięsa z kością: co najmniej 9 miesięcy w celu osiągnięcia maksymalnych wartości Aw równej 0,93 i pH równej 6	X								X				
Naturalna fermentacja i dojrzewanie w przypadku mięsa bez kości: co najmniej 9 miesięcy w celu osiągnięcia maksymalnych wartości Aw równej 0,93 i pH równej 6	X								X	X			
Naturalna fermentacja w przypadku poledwicz: co najmniej 140 dni w celu osiągnięcia maksymalnych wartości Aw równej 0,93 i pH równej 6 ⁽⁴⁾									X	X			
Naturalna fermentacja w przypadku szynki: co najmniej 190 dni w celu osiągnięcia maksymalnych wartości Aw równej 0,93 i pH równej 6 ⁽⁴⁾									X	X			
Suszenie po soleniu szynki z kością w stylu włoskim: co najmniej 313 dni ⁽⁴⁾									X				
Suszenie po soleniu szynki z kością i poledwicz w stylu hiszpańskim ⁽⁴⁾ :													
— Szynki iberyjskie: co najmniej 252 dni													
— Łopatki iberyjskie: co najmniej 140 dni	X								X	X			
— Poledwice iberyjskie: co najmniej 126 dni													
— Szynki serrano: co najmniej 140 dni													
Dojrzewanie tusz w temperaturze minimalnej równej 2 °C przez co najmniej 24 godziny po uboju			X										
Usunięcie podrobów											X		
OSŁONKI													
Solenie chlorkiem sodu (NaCl) w postaci suchej albo w postaci nasyczonej solanki (Aw < 0,80) przez nieprzerwany okres 30 dni lub dłużej w temperaturze otoczenia wynoszącej co najmniej 20 °C	X						X		X	X			
Solenie chlorkiem sodu z dodatkiem wodorofosforanu i fosforanu sodu: 86,5 % NaCl, 10,7 % Na ₂ HPO ₄ i 2,8 % Na ₃ PO ₄ w postaci suchej lub w postaci nasyczonej solanki (Aw < 0,80) przez nieprzerwany okres 30 dni lub dłużej w temperaturze otoczenia wynoszącej co najmniej 20 °C	X			BT ⁽⁵⁾			X		X	X			
Solenie chlorkiem sodu (NaCl) przez co najmniej 30 dni ⁽⁶⁾													

⁽⁴⁾ Dotyczy wyłącznie świń.⁽⁵⁾ Bezpieczny towar.⁽⁶⁾ Nie dotyczy osłonek wołowych, owczych, kozich i świńskich.

Proces obróbki	FMD (1)	RP	RVFV	LSD	CBPP	SPGP	PPR	CCPP	CSF	ASF	AHS	HPAI	NCD
Bielenie (7)													
Suszenie (7)													
MLEKO													
Obróbka termiczna (proces sterylizacji) mająca na celu osiągnięcie minimalnej wartości F_0 równej 3	X												
Obróbka termiczna UHT (sterylizacja UHT): Poddanie działaniu temperatury równej min. 132 °C przez co najmniej 1 sekundę	X						X						
Obróbka termiczna UHT (sterylizacja UHT): Poddanie działaniu temperatury równej min. 135 °C przez odpowiedni czas utrzymywania	X												
Obróbka termiczna HTST (pasteryzacja HTST), jeżeli pH mleka jest niższe niż 7, w temperaturze równej min. 72 °C przez co najmniej 15 sekund	X						X						
Obróbka termiczna HTST (pasteryzacja HTST), jeżeli pH mleka wynosi co najmniej 7, w temperaturze równej min. 72 °C przez co najmniej 15 sekund, przeprowadzona dwukrotnie	X						X						
Obróbka termiczna HTST (pasteryzacja HTST) w połączeniu z obróbką fizyczną mającą na celu osiągnięcie wartości pH niższej niż 6 przez co najmniej 1 godzinę lub osiągnięcie temperatury równej min. 72 °C, w połączeniu z wysuszeniem	X												
Pasteryzacja polegająca na jednorazowej obróbce termicznej o skutku co najmniej równoważnym względem skutku poddania działaniu temperatury równej 72 °C przez 15 sekund	X		X										

(7) Nie dotyczy osłonek wołowych, owczych, kozich i świńskich.

(8) Bezpieczny towar.

Proces obróbki	HPAI	NCD
JAJA		
Obróbka termiczna: <ul style="list-style-type: none"> — Całe jajo: <ul style="list-style-type: none"> — 60,0 °C – 188 s — całkowicie ugotowane — Mieszanki na bazie całych jaj: <ul style="list-style-type: none"> — 60 °C – 188 s — całkowicie ugotowane — 61,1 °C – 94 s — Płynne białko jaj: <ul style="list-style-type: none"> — 55,6 °C – 870 s — 56,7 °C – 232 s — Zwykłe lub czyste żółtko jaj: <ul style="list-style-type: none"> — 60 °C – 288 s — Żółtko jaj solone w 10 %: <ul style="list-style-type: none"> — 62,2 °C – 138 s — Suszone białko jaj: <ul style="list-style-type: none"> — 67 °C – 20 godzin — 54,4 °C – 50,4 godziny — 51,7 °C – 73,2 godziny 	X	
Obróbka termiczna: <ul style="list-style-type: none"> — Całe jajo: <ul style="list-style-type: none"> — 55 °C – 2 521 s — 57 °C – 1 596 s — 59 °C – 674 s — całkowicie ugotowane — Płynne białko jaj: <ul style="list-style-type: none"> — 55 °C – 2 278 s — 57 °C – 986 s — 59 °C – 301 s — Żółtko jaj solone w 10 %: <ul style="list-style-type: none"> — 55 °C – 176 s — Suszone białko jaj: <ul style="list-style-type: none"> — 57 °C – 54,0 godziny 		X

ZAŁĄCZNIK VIII

**PROCESY OBRÓBKİ ZMNIEJSZAJĄCE RYZYKO W PRZYPADKU PRODUKTÓW POCHODZENIA INNEGO NIŻ
ZWIERZĘCE Z OBSZARU ZAPOWIETRZONEGO**

(o których mowa w art. 36 i 52 niniejszego rozporządzenia)

Proces obróbki	FMD ⁽¹⁾	RP
Obróbka termiczna, temperatura minimalna równa 80 °C przez co najmniej 10 minut, para w zamkniętej komorze	X	X
Przechowywanie w formie kostki lub beli pod osłoną w pomieszczeniach oddalonych co najmniej o 2 km od najbliższego ogniska choroby, uwolnienie z pomieszczeń ma miejsce dopiero po upływie co najmniej trzech miesięcy po zakończeniu oczyszczania i dezynfekcji zgodnie z art. 15	X	X

(¹) Skróty nazw chorób zgodnie z załącznikiem II.

ZAŁĄCZNIK IX

ZNAKOWANIE ŚWIEŻEGO MIĘSA Z OBSZARU ZAPOWIETRZONEGO

(o którym mowa w art. 33 i 49 niniejszego rozporządzenia)

1. Oznakowanie, jakie należy stosować w przypadku świeżego mięsa drobiu pochodzącego z obszaru zapowietrzonego i nieprzeznaczonego do innego państwa członkowskiego zgodnie z art. 33 ust. 1 lit. b), musi spełniać następujące wymogi:
 - a) kształt i treść:

Gdzie „XY” oznacza właściwy kod kraju, o którym mowa w sekcji I część B pkt 6 załącznika II do rozporządzenia (WE) nr 853/2004, natomiast „1234” oznacza numer zatwierdzenia zakładu, o którym mowa w sekcji I część B pkt 7 załącznika II do rozporządzenia (WE) nr 853/2004.
 - b) wymiary:
 - szerokość „XY” wynosi 8 mm
 - szerokość „1234” wynosi 11 mm
 - długość średnicy zewnętrznej wynosi co najmniej 30 mm
 - grubość linii kwadratu wynosi 3 mm
2. Oznakowanie, jakie należy stosować w przypadku świeżego mięsa przeznaczonego do obróbki w zakładzie przetwórczym zgodnie z art. 33 ust. 2 lit. a), składa się:
 - a) ze znaku identyfikacyjnego określonego w rozporządzeniu (WE) nr 853/2004 z dodatkowym krzyżem ukośnym składającym się z dwóch linii prostych przecinających się w środku pieczętki i umożliwiających zachowanie czytelności zawartych na nich informacji; albo
 - b) z pojedynczej owalnej pieczętki o szerokości 6,5 cm i wysokości 4,5 cm, w której należy umieścić następujące informacje zapisane w pełni czytelną czcionką:
 - w górnej części pełną nazwę lub kod ISO państwa członkowskiego zapisane wielkimi literami;
 - w środkowej części numer zatwierdzenia rzeźni;
 - w dolnej części jeden z następujących skrótowców: CE, EC, EF, EG, EK, EY, EO, ES, EU, EB, WE lub EZ;
 - dwie proste linie przecinające się w środku pieczętki w taki sposób, aby nie zasłaniały informacji;
 - wysokość liter wynosi co najmniej 0,8 cm, a cyfr co najmniej 1 cm.

ZAŁĄCZNIK X

CZAS TRWANIA ŚRODKÓW NA OBSZARZE ZAPOWIETRZONYM

(o którym mowa w art. 39 niniejszego rozporządzenia)

Choroby kategorii A	Minimalny czas trwania środków na obszarze zapowietrzonym (art. 39 ust. 1)	Dodatkowy czas trwania środków nadzoru na obszarze zapowietrzonym (art. 39 ust. 3)
Pryszczyca	15 dni	15 dni
Zakażenie wirusem księgosuszu	21 dni	9 dni
Zakażenie wirusem gorączki doliny Rift	30 dni	15 dni
Zakażenie wirusem choroby guzowatej skóry bydła	28 dni	17 dni
Zakażenie wywoływane przez <i>Mycoplasma mycoides</i> subsp. <i>mycoides</i> SC (zaraza płucna bydła)	45 dni	Nie dotyczy
Ospa owiec i ospa kóz	21 dni	9 dni
Zakażenie wirusem pomoru małych przeżuwaczy	21 dni	9 dni
Zaraza płucna kóz	45 dni	Nie dotyczy
Afrykański pomór koni	12 miesięcy	Nie dotyczy
Zakażenie wywoływane przez <i>Burkholderia mallei</i> (nosacizna)	6 miesięcy	Nie dotyczy
Klasyczny pomór świń	15 dni	15 dni
Afrykański pomór świń	15 dni	15 dni
Wysoco zjadliwa grypa ptaków	21 dni	9 dni
Zakażenie wirusem rzekomego pomoru drobiu	21 dni	9 dni

ZAŁĄCZNIK XI

CZAS TRWANIA ŚRODKÓW NA OBSZARZE ZAGROŻONYM

(o którym mowa w art. 55 i 56 niniejszego rozporządzenia)

Choroby kategorii A	Minimalny czas trwania środków na obszarze zagrożonym
Pryszczyca	30 dni
Zakażenie wirusem księgosuszu	30 dni
Zakażenie wirusem gorączki doliny Rift	45 dni
Zakażenie wirusem choroby guzowatej skóry bydła	45 dni
Zakażenie wywołwane przez <i>Mycoplasma mycoides</i> subsp. <i>mycoides</i> SC (zaraza płucna bydła)	45 dni
Ospa owiec i ospa kóz	30 dni
Zakażenie wirusem pomoru małych przeżuwaczy	30 dni
Zaraza płucna kóz	45 dni
Afrykański pomór koni	12 miesięcy
Zakażenie wywołwane przez <i>Burkholderia mallei</i> (nosacizna)	Nie dotyczy
Klasyczny pomór świń	30 dni
Afrykański pomór świń	30 dni
Wysoco zjadliwa grypa ptaków	30 dni
Zakażenie wirusem rzekomego pomoru drobiu	30 dni

ZAŁĄCZNIK XII

PROCEDURY POBIERANIA PRÓBEK I METODY DIAGNOZOWANIA CHOROBY KATEGORII A W PRZYPADKU ZWIERZĄT WODNYCH

1. Następujące procedury mają zastosowanie do badań klinicznych i pobierania próbek:

- a) badanie kliniczne i pobieranie próbek na potrzeby badań laboratoryjnych obejmują:
- (i) zwierzęta akwakultury należące do gatunków umieszczonych w wykazie wykazujące objawy kliniczne właściwych chorób kategorii A; oraz
 - (ii) zwierzęta akwakultury, które mogły ostatnio paść z powodu podejrwanej/potwierdzonej choroby kategorii A; oraz
 - (iii) zwierzęta akwakultury powiązane epidemiologicznie z podejrzanym lub potwierdzonym przypadkiem zachorowania na chorobę kategorii A.
- b) minimalna liczba próbek, jaką należy pobrać, to:

Rodzaj zwierzęcia	Scenariusz			
	Zgłoszenie dotyczące zwiększonej śmiertelności	Wprowadzenie zakażonych zwierząt	Zmiany anatomopatologiczne stwierdzone w badaniu poubojowym lub występowanie objawów klinicznych	Podejrzenie na podstawie innych okoliczności
Mięczaki (całe zwierzę)	30	30	—	150
Skorupiaki	10		10	150
Ryby	—	—	10	30

- c) w przypadku pobierania próbek od mięczaków zastosowanie mają następujące kryteria dodatkowe:
- (i) do próby należy wybrać zwierzęta, co do których istnieje podejrzenie zakażenia. Jeżeli w populacji zwierząt, której dotyczy podejrzenie, występują gatunki umieszczone w wykazie, gatunki te należy wybrać do próby;
 - (ii) jeżeli występują mięczaki o osłabionej kondycji, z rozchyloną muszlą lub świeżo padłe, ale niebędące w stanie rozkładu, takie mięczaki należy wybrać w pierwszej kolejności. Jeśli takie mięczaki nie występują, wśród wybranych mięczaków muszą znaleźć się najstarsze zdrowe zwierzęta;
 - (iii) jeżeli w zakładzie do produkcji mięczaków wykorzystuje się więcej niż jedno źródło wody, w próbie należy uwzględnić mięczaki reprezentujące wszystkie źródła wody, aby zapewnić proporcjonalną reprezentację wszystkich części zakładu w ramach próby;
 - (iv) w przypadku pobierania próbek z grupy zakładów hodowli mięczaków, które mają, jak się zdaje, taki sam status epidemiologiczny, próba musi obejmować mięczaki z reprezentatywnej liczby punktów pobierania.
- Głównymi czynnikami, jakie należy wziąć pod uwagę przy wyborze takich punktów pobierania, są: gęstość obsady, prądy wodne, występowanie gatunków umieszczonych w wykazie, gatunki podatne i gatunki będące wektorami, batymetria oraz praktyki dotyczące zarządzania. Próba musi uwzględniać naturalne siedliska występujące wewnątrz zakładu (zakładów) hodowli mięczaków lub do niego (nich) przyległe;
- d) w przypadku pobierania próbek od skorupiaków zastosowanie mają następujące kryteria dodatkowe:
- (i) jeżeli w jednostce produkcyjnej występują skorupiaki należące do gatunków umieszczonych w wykazie o osłabionej kondycji lub w stanie agonalnym, takie skorupiaki należy wybrać w pierwszej kolejności. Jeśli takie skorupiaki nie występują, wybrane zwierzęta muszą obejmować skorupiaki z różnych roczników, których reprezentacja jest proporcjonalna w ramach próby;
 - (ii) jeżeli do produkcji skorupiaków wykorzystuje się więcej niż jedno źródło wody, w próbie należy uwzględnić skorupiaki należące do gatunków umieszczonych w wykazie reprezentujące wszystkie źródła wody, aby zapewnić proporcjonalną reprezentację wszystkich części zakładu w ramach próby;
 - (iii) jeżeli zgodnie z art. 102 lit. a) niniejszego rozporządzenia wymagane jest pobieranie próbek od dzikich populacji należących do gatunków umieszczonych w wykazie, liczbę i rozmieszczenie geograficzne punktów pobierania należy określić w taki sposób, aby w miarę możliwości uwzględnić obszar, co do którego istnieje podejrzenie skażenia.

Punkty pobierania muszą odzwierciedlać poszczególne ekosystemy, w których bytują dzikie populacje podatnych gatunków, takie jak systemy znajdujące się w morzach, ujściach rzek, rzekach i jeziorach;

- e) w przypadku pobierania próbek od ryb zastosowanie mają następujące kryteria dodatkowe:
- (i) jeśli występują ryby o osłabionej kondycji, zachowujące się nienaturalnie lub świeżo padłe, lecz niebędące w stanie rozkładu, należy wybrać takie ryby. Jeśli takie ryby nie występują, wybrane zwierzęta muszą obejmować ryby należące do gatunków umieszczonych w wykazie z różnych roczników, których reprezentacja jest proporcjonalna w ramach próby;
 - (ii) jeżeli do produkcji ryb wykorzystuje się więcej niż jedno źródło wody, w próbie należy uwzględnić gatunki umieszczone w wykazie reprezentujące wszystkie źródła wody, aby zapewnić proporcjonalną reprezentację wszystkich części zakładu w ramach próby;
 - (iii) jeżeli występuje pstrąg tęczowy (*Onchorynchus mykiss*) lub okoń (*Perca fluviatilis*), do próby należy wybrać wyłącznie te gatunki. Jeżeli nie występuje ani pstrąg tęczowy, ani okoń, próba musi odzwierciedlać wszystkie inne gatunki umieszczone w wykazie zgodnie z kryteriami określonymi w lit. a)–d);
 - (iv) jeżeli zgodnie z art. 102 lit. a) niniejszego rozporządzenia wymagane jest pobieranie próbek od dzikich populacji należących do gatunków umieszczonych w wykazie, liczbę i rozmieszczenie geograficzne punktów pobierania należy określić w taki sposób, aby w miarę możliwości uwzględnić obszar, co do którego istnieje podejrzenie skażenia.
- Punkty pobierania muszą również odzwierciedlać poszczególne ekosystemy, w których bytują dzikie populacje podatnych gatunków, takie jak systemy znajdujące się w morzach, ujściach rzek, rzekach i jeziorach;
- f) wybór organów, z których mają zostać pobrane próbki, przygotowanie, przechowywanie i dostawa próbek do laboratorium muszą się odbywać zgodnie z zaleceniami laboratorium referencyjnego Unii Europejskiej wydanymi w odniesieniu do danej choroby.
2. Próbki należy zbadać w laboratorium, wykorzystując przy tym metody diagnostyczne i procedury zatwierdzone przez laboratorium referencyjne Unii Europejskiej w odniesieniu do danej choroby.
-

ZAŁĄCZNIK XIII

MINIMALNE OKRESY ODŁOGOWANIA ZAKŁADÓW AKWAKULTURY DOTKNIĘTYCH CHOROBA

Okresy odłogowania przewidziane w art. 81 i okresy zsynchronizowanego odłogowania przewidziane w art. 96 ust. 4 i 5 niniejszego rozporządzenia.

Choroba kategorii A	Minimalny okres odłogowania zakładu dotkniętego chorobą	Minimalny okres zsynchronizowanego odłogowania zakładów dotkniętych chorobą w tym samym obszarze zapowietrzonym	Dodatkowe wymagania
Zakażenie wywoływane przez <i>Mikrocytos mackini</i>	6 miesięcy	4 tygodnie	Musi obejmować najchłodniejszy okres roku
Zakażenie wywoływane przez <i>Perkinsus marinus</i>	6 miesięcy	4 tygodnie	Musi obejmować najcieplejszy okres roku
Zakażenie wirusem zespołu Taura	6 tygodni	4 tygodnie	Musi obejmować najcieplejszy okres roku
Zakażenie wirusem choroby żółtej głowy	6 tygodni	3 tygodnie	Musi obejmować najcieplejszy okres roku
Epizootyczna martwica układu krwiotwórczego	8 tygodni	4 tygodnie	Musi obejmować najcieplejszy okres roku

ZAŁĄCZNIK XIV

KRYTERIA USTANAWIANIA OBSZARÓW OBJĘTYCH OGRANICZENIAMI W PRZYPADKU CHORÓB KATEGORII A U ZWIERZĄT WODNYCH

1. Obszary objęte ograniczeniami, o których mowa w art. 85, należy wyznaczać osobno dla każdego przypadku, biorąc pod uwagę co najmniej następujące czynniki:
 - a) łączną liczbę, łączny odsetek i rozmieszczenie padłych mięczaków/skorupiaków/ryb w zakładzie lub grupie zakładów hodowlanych skażonych chorobami kategorii A;
 - b) stosowne informacje dotyczące przemieszczania ze skażonego zakładu (skażonych zakładów) i do niego (do nich);
 - c) odległość od sąsiadujących zakładów i ich zagęszczenie;
 - d) występowanie dzikich zwierząt wodnych;
 - e) wszelkie informacje dotyczące śmiertelności, przypadków podejrzenia lub wystąpienia ognisk choroby u dzikich zwierząt wodnych, które są lub mogłyby być związane z konkretną chorobą kategorii A;
 - f) bliskość zakładów przetwórczych oraz gatunków obecnych w tych zakładach, w szczególności gatunków umieszczonych w wykazie;
 - g) praktyki hodowlane stosowane w skażonych i sąsiadujących zakładach;
 - h) warunki hydrodynamiczne i inne stwierdzone czynniki o znaczeniu epidemiologicznym.
2. Przy wyznaczaniu zasięgu geograficznego obszarów zapowietrzonych i zagrożonych w przypadku chorób kategorii A dotykających mięczaki i skorupiaki zastosowanie mają następujące wymogi minimalne:
 - a) obszar zapowietrzony należy ustanowić w bezpośrednim sąsiedztwie zakładu lub grupy zakładów hodowlanych, których skażenie chorobą kategorii A zostało potwierdzone urzędowo, a jego zasięg musi odpowiadać obszarowi wyznaczonemu zgodnie z odpowiednimi danymi hydrodynamicznymi i epidemiologicznymi;
 - b) obszar zagrożony należy ustanowić poza obszarem zapowietrzonym, a jego zasięg musi odpowiadać obszarowi otaczającemu obszar zapowietrzony wyznaczonemu zgodnie z odpowiednimi danymi hydrodynamicznymi lub epidemiologicznymi.
3. Przy wyznaczaniu zasięgu geograficznego obszarów zapowietrzonych i zagrożonych w przypadku chorób kategorii A dotykających ryby zastosowanie mają następujące wymogi minimalne:
 - a) obszar zapowietrzony należy ustanowić wokół zakładu, w którym potwierdzono wystąpienie epizootycznej martwicy układu krwiotwórczego (EHN). Obszar ten odpowiada:
 - (i) na obszarach przybrzeżnych: obszarowi znajdującemu się w okręgu o promieniu przynajmniej jednego zasięgu pływu albo o promieniu co najmniej 5 km, w zależności od tego, który z nich jest większy, przy czym środek okręgu stanowi zakład, w którym oficjalnie potwierdzono EHN, lub równoważnemu obszarowi określoneemu zgodnie z odpowiednimi danymi hydrodynamicznymi lub epidemiologicznymi;
 - (ii) na obszarach śródlądowych: całemu obszarowi zlewni zakładu, w którym oficjalnie potwierdzono EHN. Właściwy organ może ograniczyć obszar do części obszaru zlewni lub obszaru zakładu, o ile nie stanowi to zagrożenia dla zapobiegania rozprzestrzenianiu się choroby;
 - b) poza granicą obszaru zapowietrzonego właściwy organ ustanawia obszar zagrożony, który musi odpowiadać:
 - (i) na obszarach przybrzeżnych: otaczającemu obszar zapowietrzony obszarowi obejmującemu nakładające się zasięgi pływu; otaczającemu obszar zapowietrzony obszarowi znajdującemu się w okręgu o promieniu 10 km, licząc od środka obszaru zapowietrzonego; lub równoważnemu obszarowi wyznaczonemu zgodnie z odpowiednimi danymi hydrodynamicznymi lub epidemiologicznymi;
 - (ii) na obszarach śródlądowych: rozszerzonemu obszarowi poza granicą ustanowionego obszaru zapowietrzonego.

ZAŁĄCZNIK XV

SYSTEM NADZORU I CZAS TRWANIA ŚRODKÓW ZWALCZANIA CHOROÓB NA OBSZARZE ZAGROŻONYM W PRZYPADKU CHOROÓB KATEGORII A U ZWIERZĄT AKWAKULTURY

(o którym mowa w art. 98 i 101 niniejszego rozporządzenia)

1. System nadzoru

Zakłady i grupy zakładów akwakultury w obszarze zagrożonym, w których utrzymywane są gatunki umieszczone w wykazie, muszą podlegać nadzorowi, o którym mowa w art. 98, mającemu na celu sprawdzenie, czy doszło do zakażenia daną chorobą kategorii A. Nadzór musi obejmować wizytacje sanitarne, w tym pobieranie próbek w jednostkach produkcyjnych. Kontrole te muszą być przeprowadzane przez właściwy organ zgodnie z tabelami 1 i 2.

Kryteria określone w załączniku XII pkt 1, odpowiednio do gatunku, mają zastosowanie do pobierania próbek.

Tabela 1

System nadzoru obejmujący wizytacje sanitarne i pobieranie próbek w zakładach i grupach zakładów w przypadku chorób kategorii A u zwierząt wodnych, z wyjątkiem epizootycznej martwicy układu krwiotwórczego

Choroba kategorii A	Liczba wizytacji sanitarnych na rok	Liczba badań laboratoryjnych na rok	Liczba zwierząt w próbie	Okres roku, w którym pobiera się próbki	Okres pobytu zwierząt, od których pobrano próbki, w zakładzie
Zakażenie wywoływane przez <i>Mikrocytos mackini</i>	1	1	150	Okres, w którym częstość występowania zakażenia uznaje się za maksymalną, lub od kwietnia do maja, po upływie okresu 3–4 miesięcy, gdy temperatura wody morskiej spada poniżej 10 °C	4 miesiące
Zakażenie wywołwane przez <i>Perkinsus marinus</i>	1	1	150	Okres, w którym częstość występowania zakażenia uznaje się za maksymalną, lub we wrześniu, październiku lub listopadzie	4 miesiące
Zakażenie wirusem zespołu Taura	2	2	150	Okres roku, w którym temperatura wody prawdopodobnie osiągnie najwyższą wartość w roku	2 miesiące
Zakażenie wirusem choroby żółtej głowy	2	2	150	Okres roku, w którym temperatura wody prawdopodobnie osiągnie najwyższą wartość w roku	2 miesiące

Tabela 2

Szczególny system nadzoru obejmujący wizytacje sanitarne i pobieranie próbek w zakładach w przypadku epizootycznej martwicy układu krwiotwórczego (EHN) u zwierząt wodnych ⁽¹⁾

Rodzaj zakładu	Liczba badań stanu zdrowia na rok (okres dwóch lat)	Ile razy w roku pobierane są próbki (okres dwóch lat)	Liczba ryb w próbie	
			Liczba ryb w fazie wzrostu	Liczba tarlaków ⁽²⁾
a) Zakłady utrzymujące tarlaki	2	2	150 (pierwsze i drugie badanie)	150 (pierwsze lub drugie badanie)
b) Zakłady utrzymujące tylko tarlaki	2	1	0	150 ⁽²⁾ (pierwsze lub drugie badanie)
c) Zakłady nieutrzymujące tarlaków	2	2	150 (pierwsze i drugie badanie)	0

Maksymalna liczba ryb, z których sporządza się próbkę zbiorczą: 10

⁽¹⁾ Pobieranie próbek od ryb do celów badań laboratoryjnych musi odbywać się przy temperaturze wody między 11 a 20 °C. Wymóg dotyczący temperatury wody musi mieć zastosowanie również w przypadku badań stanu zdrowia. W odniesieniu do zakładów, w których temperatura wody nie osiąga 11 °C w ciągu roku, pobieranie próbek i wizytacje sanitarne należy przeprowadzać w okresie, w którym temperatura wody jest najwyższa.

⁽²⁾ Próbki pobrane od tarlaków nie mogą zawierać wydzielin z gruczołów płciowych, mleczu ani ikry, ponieważ nie dowiedziono, aby EHN wywoływała zakażenie układu rozrodczego.

2. Czas trwania środków zwalczania chorób na obszarze zagrożonym

Choroba kategorii A	Minimalne okresy nadzoru
Zakażenie wywoływane przez <i>Mikrocytos mackini</i>	3 lata
Zakażenie wywoływane przez <i>Perkinsus marinus</i>	3 lata
Zakażenie wirusem zespołu Taura	2 lata
Zakażenie wirusem choroby żółtej głowy	2 lata
Epizootyczna martwica układu krwiotwórczego	2 lata

Po upływie okresu nadzoru i w przypadku gdy nie wykryto nowych zakażeń daną chorobą kategorii A, środki w obszarze zagrożonym należy znieść, jak przewidziano w art. 101 niniejszego rozporządzenia.